

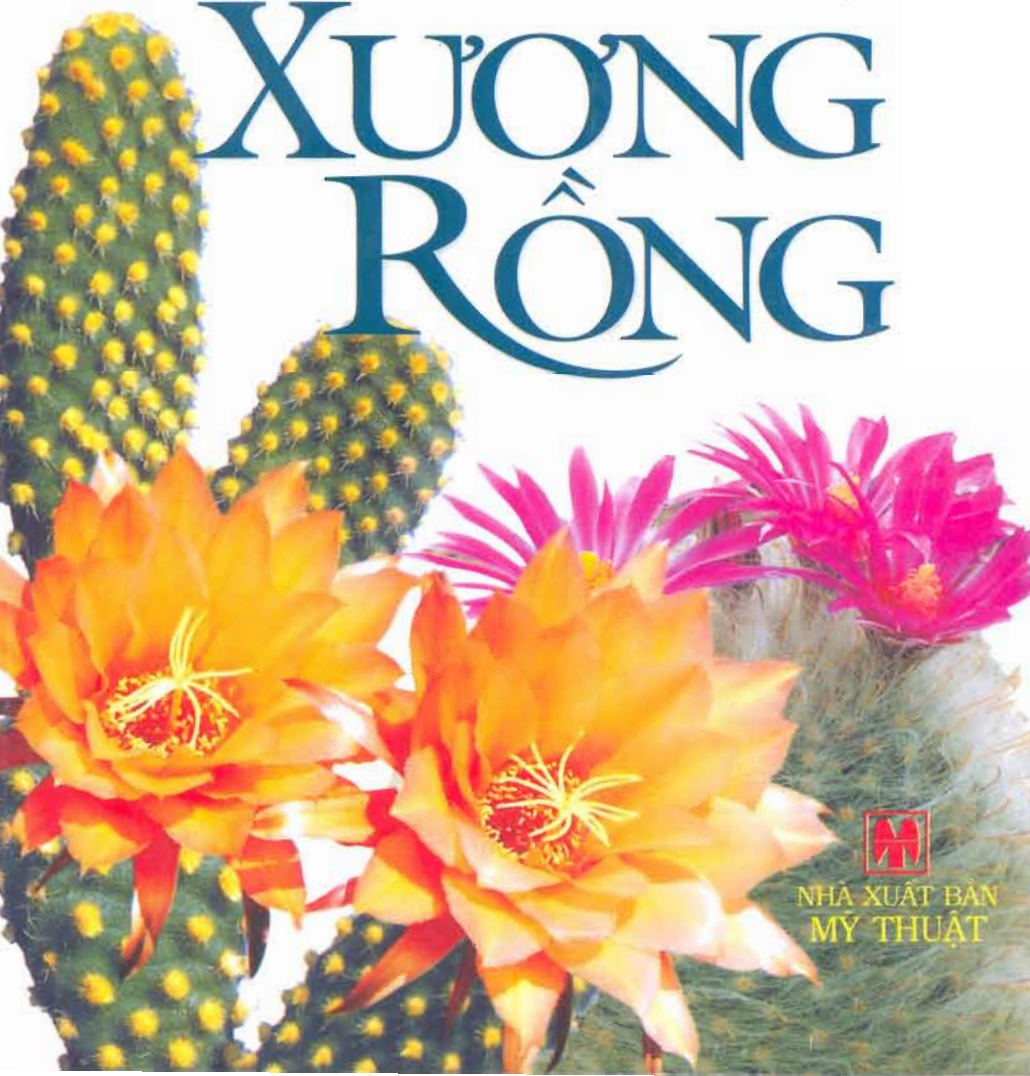
Elisabeth Manke

NGUYỄN KIM DÂN
Biên dịch

PHƯƠNG PHÁP

TRỒNG
& CHĂM SÓC
XƯƠNG
RỒNG

NHÀ XUẤT BẢN
MỸ THUẬT

Phương pháp trồng và chăm sóc

XƯƠNG RỒNG

A large, vibrant pink cactus flower with many petals and a yellow center, growing from a green cactus stem. It is the main focus of the upper half of the cover.

ELISABETH MANKE

Biên dịch: Nguyễn Kim Dân & N.N.T

Phương pháp trồng và chăm sóc
XƯƠNG RỒNG

NHÀ XUẤT BẢN MỸ THUẬT

Lời nói đầu

ây xương rồng, không giống với các nhóm cây trồng khác, nó được ưa chuộng đến nỗi ai cũng muốn trồng được thật nhiều. Nhưng điều gì đã lôi cuốn chúng ta đến với loại cây đôi khi trông có vẻ xấu xí, gai góc này? Loài cây có nhiều gai với tên gọi xương rồng có rất nhiều ưu điểm: Trước hết, đó là sức sống bền bỉ đã làm cho chúng trở nên thần kỳ. Trên thực tế, chúng có thể là loài cây trồng trong nhà duy nhất vẫn có thể phát triển tốt, thậm chí khi bị bỏ mặc và nhận được sự chăm sóc ít ỏi nhất. Hơn thế nữa với nét quyến rũ từ hình dáng, màu sắc và sự phân bố gai kỳ lạ, các cánh hoa tuyệt vời của chúng đã mê hoặc chúng ta bởi màu sắc rực rỡ và sự mềm mại, đối lập hoàn toàn với thân cây cứng cáp gai góc của chúng.

Để có thể thưởng thức được nét đặc biệt và sự quyến rũ độc đáo của cây xương rồng, chúng ta cần có một số thông tin cơ bản về cách chăm sóc riêng dành cho chúng. Tất nhiên phải lưu ý rằng, “chăm sóc quá kỹ sẽ làm chúng khó sống”.

Quyển sách này miêu tả những nét đặc trưng và hướng dẫn cách chăm sóc cho từng loài xương rồng khác nhau, đặc biệt đối với những người vừa mới bắt đầu sưu tầm. Nhưng thậm chí dù đã tiến bộ thì người yêu thích xương rồng chắc chắn cũng sẽ tìm thấy được điều gì đó hữu ích – chẳng hạn như xuất xứ của cây xương rồng hay môi trường sống bẩm sinh của chúng.

© 2008 by [illegible]

Đặc điểm chung của XƯƠNG RỒNG

Cây xương rồng thuộc nhóm lớn của các cây thân mọng nước, hai lá mầm. Ngoại trừ loài *Rhipsalis*, tất cả chúng đều có xuất xứ từ châu Mỹ. Cây xương rồng có thân và cành dày, mọng nước, thậm chí đôi khi còn có lá (ví dụ như loài *Pereskia*). Nó tích trữ nước trong thân và sử dụng nước rất tiết kiệm. Chúng hình thành một áp suất hút nước rất lớn dựa vào hệ rễ. Hệ thống rễ có xơ phát triển rất tốt của chúng hút hơi ẩm từ trong đất lên với áp suất là 147,15 bar. Sự bốc hơi nước của xương rồng rất hạn chế. Đây là lý do vì sao chúng có thể tồn tại trong các vùng đất khô hạn kéo dài mà không gặp sự khó khăn nào. Mặc dù các cây xương rồng bị quăn lại và chuyển màu xanh nhạt sau một thời gian khô hạn, tuy nhiên chúng không bị chết đi và có thể lại sinh trưởng tốt. Hiện tượng này có thể được quan sát mỗi năm vào mùa đông, lúc đó cây xương rồng được giữ mát (trung bình khoảng 40-45°F (5-8°C)) và tương đối khô.

Sự mọng nước cũng cho phép chúng tồn tại trong suốt mùa đông. Đó là khi các cây xương rồng trổ nụ. Nếu không được giữ mát và khô thì chúng sẽ không ra nhiều hoa.

Hơn thế nữa, để chống lại sự bốc hơi nước, các cây xương rồng thường có một lớp sáp dày và một lớp gai bảo vệ trước sự phá hoại dữ dội của ánh nắng mặt trời.

◀ Từng bó gai trắng, cứng của cây xương rồng *Opuntia Microdasys* nổi bật giống như những cánh hoa vàng mỏng manh của nó.

Cây xương rồng thuộc loài khác nhau có thể có sự khác biệt rất lớn về vẻ bề ngoài. Một số có hình dáng của quả bóng nhỏ với đường kính khoảng khoảng 1 cho đến 4cm. Nhưng cũng có những cây xương rồng hình quả bóng nặng đến một vài tấn. Những cây khác có hình trụ cao đến 20m (như *Carnegiea*) hoặc trông giống những cây có nhiều nhánh lớn với tán lá rộng (chẳng hạn như *Myrtillocactus*). Một số cây khác có hình thù giống như con rắn, chẳng hạn *Selenicereus*.

Nhiều cây xương rồng phát triển thành miếng đệm rộng hoặc những bụi cây không thể xuyên thủng. Hầu hết chúng đều được trang bị một lớp gai nhọn sắc và rất quyến rũ (không giống với các loài gai thông thường khác). Ở một số loài, những cái gai này biến đổi thành bộ phận khác trên thân hoặc như tơ cứng giống lông. Những cây khác thì có một lớp lông tơ mềm mại bao phủ.

Echinopsis mamillosa còn gọi là *Kermesina* có hoa to (đường kính rộng 18cm). Nó được phát hiện ra ở Bolivia vào năm 1938.

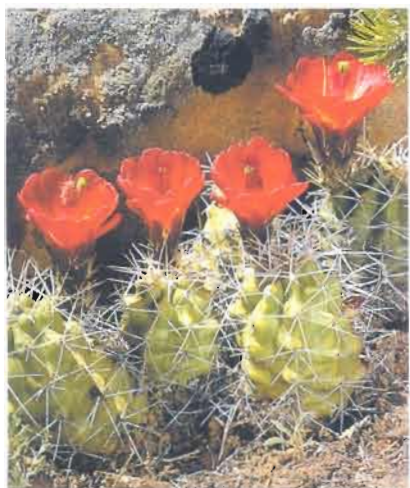
Echinopsis mamillosa

XƯƠNG RỒNG

có xuất xứ từ đâu?

Cây xương rồng được phân bố từ vĩ tuyến 56° phía Bắc đến vĩ tuyến 52° phía Nam của châu Mỹ (riêng *Rhipsalis* có xuất xứ từ châu Phi). Diện tích rộng lớn này lên đến khoảng 4.600.000 dặm vuông (2 triệu km²). Nó phân bố từ dãy Rocky ở Canada trải khắp châu Mỹ đến Patagonia gần eo biển của Magellan. Cây xương rồng đa số mọc trên các đồng bằng, vùng nửa sa mạc, nhưng chúng cũng mọc trong các khu

▲ *Carnegiea Gigantea*, được tìm thấy tại Mỹ (bang California, Arizona) ở độ cao khoảng 1.500m so với mực nước biển và ở bang Sonora của Mexico. Nó được phân nhánh giống như cây cột đèn.

◀ *Echinocereus Triglochidiatus* có quả màu đỏ, ăn được. Loài xương rồng này được phân bố rộng rãi ở miền Nam của nước Mỹ và Mexico.

rừng nhiệt đới có mưa nhiều – đặc biệt là giống biểu sinh. Một số loài tương đồng nhau đã được tìm thấy trong các miền ven biển ẩm ướt, *Melocactus* là một ví dụ.

Một số cây xương rồng sống trên các bình nguyên bằng

phẳng, chúng được cho là các “cư dân” miền núi; có thể được tìm thấy ở vùng Andes của Peru, Bolivia và Chile tại độ cao lên đến 4.800m so với mực nước biển. Những cao nguyên của Mexico là khu vực chính phân bố các cây xương rồng.

Opuntia Basilaris có thể được tìm thấy ở khu vực Tây Nam của nước Mỹ cũng như Mexico.

◀ Loài xương rồng *Ferocactus Pilosus* mọc thành một khối lớn ở phía Bắc Mexico, là một loài ít khi trồng trong nhà hoặc nhà kính.

XƯƠNG RỒNG

phát triển như thế nào?

Sinh trưởng

Dựa vào đặc điểm sinh trưởng mà xương rồng được chia thành ba phân họ. Lá của chúng được biến đổi ở các mức độ khác nhau và phát triển thành gai, đây là hình thức duy nhất mà chúng ta thường thấy.

Loài mới đây được tìm thấy trong các vách đá chính là những nùm, các nhánh và hoa được mọc lên từ đây. Các cây xương rồng nguyên thủy nhất chính là loài *Pereskioideae* có lá thực phẳng hoặc mỏng nước, chỉ sống trong một mùa sinh trưởng. Chúng thường phát triển giống như những cây leo trong các miền rừng mở và khô hạn. Một số cây lá rụng sớm và có kích thước trung bình chẳng hạn *Pereskia*.

Việc sưu tập các cây xương rồng xinh đẹp này đem đến một bức tranh chung của nhiều cách thức sinh trưởng khác nhau ở loài xương rồng.

Cây xương rồng giống cây lê có gai, thân tròn, phẳng có tên là *Opuntia Microdasys* này xuất xứ từ Mexico, có từng chùm lông mọc thay vì gai.

Cây xương rồng có hình dáng như chiếc mũ tế của các vị Giám mục được trồng ở miền Nam bang Texas của nước Mỹ và Mexico.

Hình thù khác biệt của gai có thể được nhìn thấy rõ ràng ở loài *Euphorbia* này: gai nằm ở giữa rất lớn, nhiều lông cứng chắc và ngắn nằm ở rìa của những nùm.

Mặc dù *Opuntioideae* vẫn ra lá thực trên thân cây chính nhưng chúng rụng đi nhanh chóng. Những nùm thường có gai nặng hầu như luôn sản sinh ra những lông có gai (gai). Đặc biệt hoa của chúng có hình chiếc đĩa nhỏ.

Cactoideae là phân họ của cây xương rồng có số lượng loài lớn nhất. Chúng không ra lá trên thân chính và hình dáng của thân cây rất phong phú. Chúng có các đường gân đặc trưng nhiều hoặc ít và trong một số trường hợp chúng đã được biến đổi thành nốt rỗ hoặc bướu cây. Ở một số giống, hoa được mọc lên từ các nách lá nằm dưới chân. Chúng thường được bao phủ bởi lớp lông ở nách lá hay một mùi dầu. Cây xương rồng có hình dáng cực kỳ phong phú và một số hiếm cây xuất hiện thêm cái mào (*forma cristata*). Các cây hình nón dạng chằm trên đầu cây được biến đổi thành một dải dẹt và mỏng, các ngọn xoắn lại phức tạp thường được sản sinh ra bởi dải dẹt và mỏng này.

Sự phân bố gai

Đặc điểm ấn tượng nhất của xương rồng chính là gai (lá) của chúng. Cùng với gai còn có lớp vảy, tơ cứng hoặc lông cũng

phát triển từ các hệ thống lá như thế. Do đó, không có cái gai nào của chúng là kết cấu của biểu bì, như gai của hoa hồng. Hình dáng của gai xương rồng rất đa dạng, chúng giống như cây kim, cái dùi, tóc, hình nón, cái móc, mỏng như giấy, có lẫn gợn, hình móc câu, mượt như lông tơ, thẳng tắp, bằng phẳng hoặc tròn. Gai xương rồng cũng có thể giống như tóc dài, lông cứng hoặc rủ xuống.

Có nhiều loài xương rồng về cơ bản không có gai như *Rhipsalis*, *Epiphyllum*, *Lophophora* và các loài khác. Ngược lại, một số loài có vỏ bọc bằng gai dày đặc như *Echinocactus* và *Mammillaria*. Màu sắc của gai cũng khác nhau theo loài và khi chúng đã trưởng thành.

Hình 1: Một số loài của *Mammillaria* có móc, gai ở giữa nhỏ ra.

Hình 2: *Echinocactus Grusonii* có các cây cỏ hình ống rất cứng và gai ở trung tâm cắt ngang cây khác.

Hình 3: *Pelecyphora* phổ biến các gai pectiniform tương đồng với woodlice.

Hình 4: Gai ở trung tâm thường lớn hơn và nhỏ ra còn các cây gai khác thì tỏa tròn, cây xương rồng *Melocactus* là một ví dụ.

Hình 5: Gai của cây xương rồng *Mammillaria spinosissima* là những lông cứng cấp.

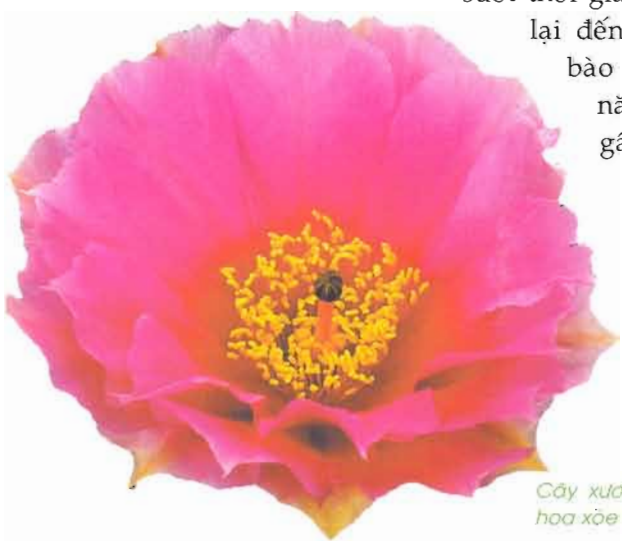
Nó xếp từ màu đen qua màu nâu, rồi màu đỏ và màu vàng, tất cả các bước này giúp nó chuyển thành màu trắng, đây là yếu tố không thể thiếu tạo nên vẻ đẹp của nhiều loài cây xương rồng.

Thêm vào đó những cây xương rồng sống được là nhờ việc hút hơi ẩm của các gai, như hút sương đêm và hấp thụ nó. Bởi vì bề mặt của gai là tương đối lớn đối với từng loài xương rồng khác nhau, cho nên lượng chất lỏng được hấp thụ là cực kỳ quan trọng.

Môi trường sống tự nhiên

Các loại đất mà ở đó các cây xương rồng phát triển mạnh thường rất phong phú: từ các vùng đất mùn ẩm ướt của khu rừng nhiệt đới mưa nhiều qua những đồng bằng và miền rừng có đất sét, đến những vùng đất cát và sườn núi đầy đá nhỏ của các sa mạc. Cây xương rồng thậm chí sống trong vùng đất cát chỉ toàn thạch anh giống như ở Đông Bắc Brazil và Campo Rupestre là nơi mà giống xương rồng có tên là *Melocactus*, *Uebelmannia* và *Pilosocereus* được tìm thấy. Tuy nhiên, hầu hết các cây xương rồng sinh sống ở miền Nam nước Mỹ, Mexico, Brazil, Bolivia, Chile và Argentina, đây là những nơi có rất nhiều vùng sa mạc và nửa sa mạc. Nhiệt độ trong những khu vực này từ hơn 125°F (51,7°C) đến những vùng giá lạnh. Cây xương rồng có thể chịu đựng được những điều kiện thời tiết khắc nghiệt này, bởi vì nó khô trong

suốt thời gian lạnh giá. Thân cây co lại đến nỗi nhựa trong các tế bào cây đông lại vẫn đủ khả năng phồng ra mà không gây tổn thương cho cây.

Cây xương rồng *Opuntia Hysteroica* có hoa xòe rộng và cánh hoa mịn màng.

Hoa xương rồng

Họ xương rồng nói chung có những hình thù rất kỳ lạ nhưng hoa của nó thường đẹp một cách khác thường. Chúng được sinh ra từng cái một hoặc nhiều cái cùng lúc trên một chỗ đặc biệt của cây, ví dụ như nùi dầu. Chỉ duy nhất màu xanh tinh khiết là không tham gia vào việc hình thành màu sắc cho hoa. Trắng, hồng, đỏ và vàng là những màu sắc phổ biến của hoa xương rồng. Có nhiều hoa xương rồng nở vào ban ngày với màu sắc sặc sỡ để lôi cuốn loài côn trùng và chim (đặc biệt là chim ruồi)

Hoa của cây xương rồng *Epiphyllum Hybrid* này có hoa màu kem xòe rộng rất đẹp, nở vào ban đêm.

Cây xương rồng *Mafucana Aureiflora* có các cánh hoa mọc đối xứng nhau.

Cây xương rồng *Epiphyllum Hybrid* này nở ra hoa rất quyến rũ và có màu sắc khác biệt.

đến thụ phấn cho chúng. Những loài hoa nở vào ban đêm phát ra hương thơm ngát để quyến rũ loài bướm và những loài côn trùng khác, thậm chí cả loài dơi để thực hiện sự thụ phấn.

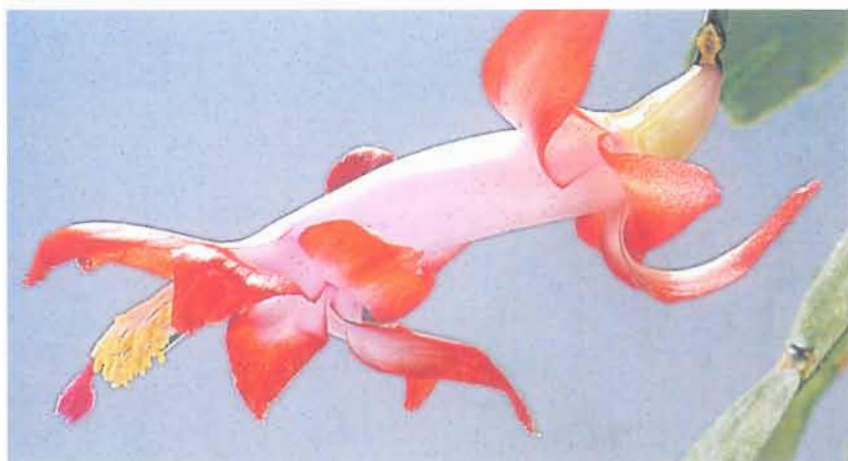

Lịch sử của cây xương rồng

Cây xương rồng du nhập đến châu Âu qua việc khám phá ra châu Mỹ. Nhà thực vật học Carolus Linnaeus (1707-1778) đã xếp tất cả các loài cây xương rồng mà ông có thành một giống gọi là Cây xương rồng. Vào thời điểm đó, chỉ có duy nhất 20 loài được ông tìm thấy.

Ngày nay chúng ta quen thuộc với hơn 1.600 loài trong khoảng 130 giống.

Cây xương rồng *Schlumbergera Hybrid* là một ví dụ về hoa xương rồng có cổ hoa dài.

XƯƠNG RỒNG

trồng trong nhà

Cây xương rồng rất dễ chăm sóc và chúng trở ra cánh hoa đáng yêu nên luôn tạo sự thích thú cho những người thích trồng cây cảnh trong nhà. Cây xương rồng cũng không cần quá nhiều không gian. Một cái bệ cửa sổ sẽ là nơi cư trú tốt cho một cặp xương rồng. Ngoài ra, loài xương rồng hơn các loài cây trồng khác là chúng dạy ta tính kiên nhẫn. Chúng còn rất tiết kiệm trong việc sử dụng nước, phân bón và đất sạch (fresh soil).

Nơi cư trú phù hợp của xương rồng

Cửa sổ là nơi cư trú ưa chuộng của cây xương rồng, nó không hề phân biệt các cây này có xuất xứ từ các miền núi cao hoặc các đồng hoang. Chúng luôn phải

Hai cây xương rồng có thân dài này tương tự như những cây trồng trong chậu bên cửa sổ có ánh sáng, đó là cây *Aporocactus Flagelliformis* (phía trên) và *Cleistocactus Winteri* (phía dưới).

nhận được lượng ánh nắng mặt trời tối đa nên một bề cửa sổ quay về hướng Bắc hoặc bị các bóng cây che khuất thì sẽ không phù hợp. Chính nhờ vào đặc điểm thích nghi lạ thường này mà một số cây sẽ xoay xở để sống, nhưng chúng sẽ không thể tăng trưởng tốt hoặc nở hoa trong môi trường này.

Khi đặt các cây xương rồng bên bề cửa sổ phải đảm bảo chúng luôn nhận được không khí trong lành. Các cây xương rồng treo bên ô kính cửa sổ càng ở gần nhau thì càng phải có đủ không khí cho chúng. Một nhà kính sạch gần cửa sổ cũng phù hợp cho các cây xương rồng. Nhưng ở đây, việc cung cấp không khí trong lành cũng quan trọng không kém việc bốc hơi nước.

Cây xương rồng cần càng nhiều ánh sáng càng tốt, vì vậy các vĩ tuyến Bắc đặc biệt không phù hợp để trồng xương rồng. Thậm chí vào một ngày mùa hè nắng gắt, nơi đây cũng chỉ nhận được ánh sáng bằng một nửa cường độ ánh sáng trên các cao nguyên của Mexico.

LỜI KHUYÊN

Bạn nên sử dụng một cái chậu miệng rộng trồng xương rồng để chúng có được không khí trong lành. Đất ở đáy chậu được trộn giữa cát và sỏi thô. Đó là cách để bạn tránh đi quá trình tích tụ hơi ẩm.

Hơn thế nữa, các khu vực phía Bắc cũng có những ngày mùa hè u ám và có mưa. Đây là lý do chính tại sao một số cây xương rồng sẽ không nở hoa và phát triển quá trình phân bố gai đầy màu sắc như môi trường sống bẩm sinh của chúng. Cũng có sự khác biệt giữa thành thị và nông thôn, vì bức xạ mặt trời có một sự ảnh hưởng lên vùng nông thôn lớn hơn thành thị rất nhiều. Tuy nhiên, sức sống mạnh mẽ của cây xương rồng cho phép chúng thích nghi với việc thiếu ánh sáng. Các cây xương rồng có nhiều hoa, nhiều lông hoặc nhiều gai thì có thể được đặt gần nhau hơn ở các cửa sổ hướng về phía Bắc khoảng nửa ngày. Cây xương rồng với hoa

◀ Một nhà kính không nóng cung cấp những điều kiện lý tưởng cho người thích sưu tầm xương rồng.

Một bề cửa sổ rộng sẽ giúp ích cho việc sưu tập cây xương rồng.

màu xanh xám sẽ có sự bảo vệ giống như sáp tự nhiên để chống lại việc thoát hơi nước quá nhiều.

Trong suốt mùa hè hầu hết các cây xương rồng có thể đặt ở ngoài trời, nơi chúng nhận lấy ánh sáng cần thiết và trên hết là không khí trong lành.

Cách chăm sóc cho cây xương rồng

Vị trí

Trong hầu hết các trường hợp, đừng để cây xương rồng bị quá nóng vào mùa hè. Tuy nhiên, nên nhớ rằng điều kiện ánh sáng và nước cần kết hợp với nhau.

Những cây còn non, cây giống con và những cây được ghép hoặc vừa mới cắt rễ cần các điều kiện ẩm hơn.

Cây xương rồng cũng cần rất nhiều không khí trong lành. Vì lý do này mà hầu hết chúng được đặt trong vườn hoặc trên ban công vào mùa hè, thậm chí khi nhiệt độ vào ban đêm đã giảm xuống. Trong một số trường hợp, đây là điều kiện tốt cho chúng, vì sau đó chúng sẽ tăng sức đề kháng và không chuyển sang màu xám ngắt sau đó chết đi một cách nhanh chóng.

Nhu cầu không khí trong lành này rất quan trọng, bởi vì đây là

cách mà chúng có thể cân bằng quá trình thoát hơi nước. Không khí trong lành cho phép chúng hấp thụ khí cacbonic tốt hơn.

Việc tưới nước

Lượng nước xương rồng cần không bằng các cây trồng khác, nhưng chúng vẫn phải được nhận rất nhiều hơi ẩm trong mùa sinh trưởng chính. 85% đến 90% trọng lượng của một cây xương rồng là chứa nước. Các tế bào của thân cây có nhiệm vụ chính là dự trữ nước.

Mặc dù các cây xương rồng có thể dự trữ nước nhưng chúng cũng cần được cung cấp nước trong mùa hè. Một cây xương rồng lớn lên tự nhiên sẽ tốt hơn nhiều khi nó được cung cấp nước. Một cây chỉ nên được tưới nước lại khi đất của nó đã hoàn toàn khô. Bất kỳ một lượng nước thừa nào trong bình tưới nước cũng nên đổ đi. Cây xương rồng sẽ mục nát một cách nhanh chóng, đặc biệt là phần thân cuối; do đó, không trồng chúng trên đất ngập nước.

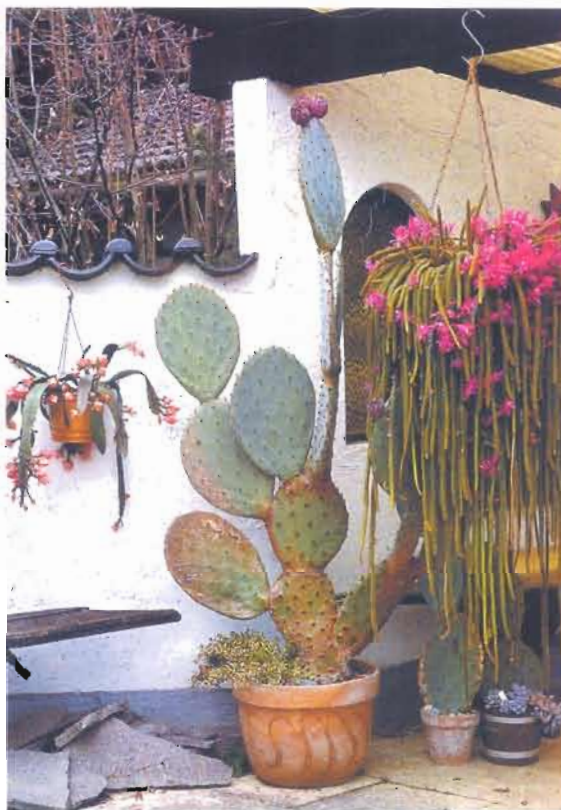
Cây xương rồng nên được đặt ở ngoài trời vào mùa hè để làm cho chúng cứng lại. Ở đây là hai loài Opuntia (ở giữa) và Aparocactus (phía bên phải).

LỜI KHUYÊN

Vào những đêm mát mẻ nên đặt những cây xương rồng con trên một chiếc đĩa để giữ ẩm cho chúng.

Nước lý tưởng để tưới là nước sạch dùng để uống hoặc nước mưa, bởi vì hầu hết các cây xương rồng thích hợp với loại nước có tính acid nhẹ.

Sau mùa đông, chúng ta bắt đầu tưới nước thận trọng,

vì cây xương rồng phải tái thích nghi với các điều kiện mùa hè một cách chậm chạp. Nhưng chúng nhanh chóng hình thành lại rễ có xơ tốt, có thể hấp thụ và phân phối nước đến khắp cả cây chỉ sau vài tuần. Đừng bao giờ tưới nước trực tiếp lên thân cây xương rồng dưới ánh nắng mặt trời vào mùa hè. Điều đó sẽ dẫn đến hậu quả là tạo ra nhiều vết bỏng xấu xí và những loài có lông sẽ phát triển thành những đốm màu vàng sậm.

Đất và phân bón

Cây xương rồng cần một cái chậu có kích thước trung bình chứa những lỗ nhỏ li ti. Bạn có thể trộn lẫn một ít cát sạch trong đất trồng xương rồng. Tuy nhiên, sẽ thích hợp hơn khi đất đó không chứa quá nhiều chất vôi hay nitơ.

Đối với phân bón, những cây xương rồng được ghép còn mới và những cây vừa mới được trồng lại không nên bón phân. Tất cả các cây xương rồng khác có thể được bón phân, đặc biệt khi chúng cần mùn, với một loại phân bón dùng cho xương rồng đặc biệt – nhưng chỉ được bón phân duy nhất trong mùa hè.

Vào tháng tám không nên bón phân cho cây xương rồng để chúng không mọc thêm cành non, bởi lúc này chúng đã phát triển tốt và chuẩn bị cho quá trình ngủ đông.

Sỏi và cát ở đáy chậu tạo điều kiện thuận lợi cho quá trình rút nước tốt hơn.

Việc trồng lại

Tương tự như một quy luật, cây xương rồng được trồng vào đất trồng sạch và một cái bình mới duy nhất hai năm một lần. Điều này cho thấy: các cây xương rồng có nhiều nhánh phải được trồng lại thường xuyên hơn các cây có một nhánh hoặc thân dạng hình cầu. Hàng năm bạn cũng nên trồng lại cây xương rồng có lá *Epiphyllum* và *Schlumbergera*.

Nên trồng lại cây xương rồng trong một bình mới lớn hơn bình cũ một ít. Chúng cần có nhiều loại bình và chậu khác nhau. Một số cây có rễ ngắn sẽ phát triển tốt trong các đĩa bằng phẳng. Những cây khác có rễ dài cần có một chiếc chậu miệng hẹp nhưng sâu. Nhiều loài xương rồng giống

LỜI KHUYÊN

Để di chuyển cây xương rồng một cách dễ dàng từ chậu cũ sang chậu mới mà không làm hại đến rễ của chúng, nên ngừng tưới nước trong vài ngày. Bằng cách này đất trồng cũ và khô có thể được lắc ra khỏi rễ cây mà không có sự tổn hại nào.

Hình 1: Để việc thoát nước tốt hơn, nên bỏ vào đáy chậu các mảnh sành và sỏi.

Hình 2: Trước khi di chuyển cây xương rồng ra khỏi chậu cũ, phải rời rễ ra một cách cẩn thận.

Hình 3 & 4: Khi chuyển cây ra khỏi chậu, phải cẩn thận tránh gây tổn thương rễ của nó, xới đất một cách nhẹ nhàng bằng một cái que.

Hình 5: Bổ sung hỗn hợp đất trồng mới vào quanh cây để nó nhận được toàn đất trồng mới.

Hình 6: Ấn đất trồng xung quanh cây xuống một cách cẩn thận. Sau một hoặc hai ngày mới tưới nước vào.

Mammillaria tạo ra một bụi cây dày đặc nên không tách chúng ra, trồng một cách riêng lẻ sẽ ảnh hưởng tới sự phát triển của chúng. Rễ của chúng mọc tương đối chậm, vì lý do này mà việc trồng lại một cách thường xuyên sẽ gây hại cho chúng nhiều hơn lợi.

Để tránh tổn thương xương rồng chúng ta phải sử dụng găng tay và kẹp khi trồng lại.

Với loài xương rồng có gai, chẳng hạn như *Opuntia Microdasys*, những tơ cứng biến mất hết nhưng mủ của chúng rất độc.

Để trồng lại, bạn nên cầm nó bằng một tờ báo, một vật liệu dùng để gói, hoặc một mảnh vải; đó là cách bạn có thể cầm cây xương rồng một cách chắc chắn và an toàn bằng một tay và xử lý dễ dàng với tay kia.

Chậu xương rồng được bao quanh một cách cẩn thận đặt trên góc bàn để xới cho đất xộp lên. Một vài mảnh sành vỡ hoặc một lượng viên sỏi nhỏ được đặt ở dưới đáy chậu mới để hỗ trợ trong việc thoát nước. Sau đó bạn cho thêm một ít hỗn hợp đất trồng

mới, đặt cây vào trung tâm của chậu để phần đất còn lại có thể dễ dàng cho thêm vào xung quanh.

Mammillaria Zellmanniana thích nghi với việc trồng trong nước.

Đừng bao giờ đặt cây vào quá sâu trong bình vì nó sẽ thối rữa tại cổ của rễ cây. Nên ấn thật nhẹ đất xung quanh xuống. Những cây hình trụ vừa mới được trồng lại – thuộc giống leo như *Selenicereus* – cần được hỗ trợ. Đó là một cái khung hoặc giàn cao bằng tre dính vào chậu.

Không giống như những cây trồng khác, xương rồng không cần tưới nước ngay lập tức hoặc trong một, hai ngày kế tiếp. Những cây mới trồng lại phải được bảo vệ khỏi bị gió lùa, được giữ ẩm và có độ ẩm tương đối.

Kỹ thuật trồng xương rồng trong nước

Hầu hết các cây xương rồng cũng sẽ phát triển tốt trong môi trường nước. Tuy nhiên, nếu bạn muốn cấy trồng cây xương rồng đã mọc lên từ hỗn hợp cát vào trong nước, mỗi mẫu đất phải được lấy hết ra khỏi rễ bằng bình bơm nước. Sau đó, cây xương rồng có thể được trồng trong một môi trường phụ cùng với sự hỗ trợ mới.

Việc chăm sóc chu đáo phải được tăng cường nhưng đừng làm rễ của nó bị hỏng. Môi trường có sự hỗ trợ phụ thường xuyên có thể là lớp đất sét hydrogranules, đất sét hạt hoặc đá cuội. Điều quan trọng là đất phải không có mầm bệnh và chất hỗn tạp, đồng thời chúng cũng được hỗ trợ vừa đủ. Không cần cung cấp chất dinh dưỡng nhưng phải cung cấp nước trong 14 ngày đầu tiên sau khi trồng lại. Sau đó chất dinh dưỡng nếu cạn kiệt dần thì chúng ta mới bổ sung thêm, sau hai tuần việc cung cấp chất dinh dưỡng cho cây phải mạnh hơn. Cường độ tưới nước không nên quá cao, nếu không thân của nó sẽ bị úng. Cây không cần chất dinh dưỡng trong suốt mùa đông và môi trường sống trong chậu chỉ nên giữ một lượng hơi ẩm nhỏ.

Sự nhân giống cho cây xương rồng

Sự nhân giống xương rồng không quá phức tạp hay quá khó như mọi người thường nghĩ. Chúng ta chỉ cần có sự kiên nhẫn cần thiết, bởi xương rồng không mọc lên nhanh chóng như những loài cây khác.

Gieo hạt giống

Vấn đề đầu tiên là chọn hạt giống tốt ở vườn ươm. Tất nhiên, hạt giống mà bạn thu hoạch cũng có thể dùng được. Thời gian thích hợp để bắt đầu gieo giống là vào tháng tư, vì hạt giống thường phát triển vào mùa ấm.

Nếu có một vài loài được gieo giống cùng lúc thì không gian trên cái chậu nên được chia ra bằng những que gỗ nhỏ ngay bên cạnh hạt giống được gieo xuống – cây xương rồng con rất khó tách rời ra. Đánh dấu cũng là cách hay.

Những hạt giống lớn như của cây *Astrophytum* này được đặt trên cát. Không nên che mát chậu bởi chúng cần ánh sáng để nảy mầm.

Môi trường sống trong chậu phải có phần chính là cát sạch và đất trồng xương rồng chọn lọc, trong đó đất cát gấp đôi đất trồng. Để gây giống, bạn có thể cần một diện tích khoảng 3-6cm² cho khoảng 10-20 hạt giống. Môi trường sống trong chậu nên được làm ẩm trước khi gieo hạt giống vào. Điều này giữ cho chúng không bị nổi lên trên phần đất trồng. Một số hạt giống của loài *Astrophytum* và *Frailea* nảy mầm một cách nhanh chóng chỉ sau ba ngày. Loài *Cereus* và *Opuntia* thì thường mất cả tháng.

Đất trồng dùng để gieo hạt phải luôn được giữ ẩm, nếu không những hạt giống đang nảy mầm sẽ bị khô đi. Do đó, nên dùng một cái đĩa thủy tinh phủ lên hạt giống được gieo. Nhiệt độ phải luôn từ 75-85°F (25-30°C). Để ngăn chặn hạt giống bị hư, chúng nên được thông hơi bằng cách thay thế một mẫu gỗ nhỏ giữa cái đĩa mặt phẳng. Khi những cây trồng nhỏ nhô lên đụng vào cái đĩa thủy tinh cũng chính là lúc bỏ cái đĩa này đi.

Đánh dấu hạt giống

Những cây con phát triển trong môi trường quá chật chội, vì thế chúng phải được

Cây trồng từ hạt cần rất nhiều không khí trong lành sau khi đâm chồi.

đánh dấu. Việc đánh dấu có mục đích là làm cho chúng thưa ra và nên thực hiện một cách nhẹ nhàng để không làm những rễ nhỏ mỏng manh của chúng bị tổn thương. Một cái chậu có thể lại được sử dụng để sang cây con, nhưng nó nên có lỗ thoát nước ở dưới đáy. Môi trường sống trong chậu có thể có ít chất dinh dưỡng hơn so với đất trồng được dùng để gieo giống.

Để đánh dấu hạt giống bạn cần một cái nhíp không quá sắc và một cái chĩa trồng cây. Túm chặt cây giống con bằng cái nhíp một cách cẩn thận và đặt nó vào đất trồng, nơi bạn đã làm sẵn cái lỗ. Chọn một

LỜI KHUYÊN

Các hạt giống có thể được bảo vệ để tránh ánh nắng mặt trời gay gắt bằng một lớp giấy bảo mỏng.

khoảng cách bằng một hoặc hai lần đường kính của các cây con. Để tránh bị úng, chúng ta chỉ nên tưới nước cho chúng vào ngày thứ hai sau khi trồng xuống.

Bây giờ những cây nhỏ phải được giữ ấm (71,6-77°F [22-25°C]), ẩm ướt và tránh khỏi gió lùa. Quan trọng nhất chúng phải được đặt ở chỗ có nắng nhưng không được phơi ra dưới ánh nắng mặt trời nóng giữa ngày. Những cây con vừa cấy trồng nên được thích nghi dần với ánh nắng mặt trời và thỉnh thoảng chúng cũng cần không khí trong lành.

Nếu các cây con mọc quá nhiều, chúng có thể được đánh dấu chấm lần thứ hai. Trong suốt mùa đông, không để chúng trong môi trường có nhiệt độ dưới 50°F (10°C) và nên được giữ khô ráo. Thông thường các cây xương rồng con sẽ phát triển rất tốt, đến nỗi chúng có thể đặt trong các chậu hoa riêng lẻ vào mùa xuân.

Các hạt giống của loài *Mammillaria Fittkowi* được đánh dấu chấm. Chúng nở hoa khi cây được hai năm tuổi.

LỜI KHUYÊN

Một cái chĩa dùng để cấy ghép được làm từ một miếng bia cứng, trong đó bạn có thể cắt ở phần cuối miếng bia một vết cắt sắc nhọn nhỏ thành hình chữ V.

Những nhánh cây có thể lây làm cành chiết

Một số cây xương rồng như *Mammillaria* có xu hướng hình thành thành nhánh cây, chúng có thể được tách ra và tái sử dụng như các cành giâm. Những cành cây con này cũng có thể hình thành rễ ngay bên cạnh cây mẹ của nó. Nếu chúng dính vào nhau một cách chắc chắn, chúng ta phải sử

dùng một con dao sắc để cắt ra và đặt chúng ngoài trời cho khô trong một vài ngày trước khi cho vào đất trồng.

Nhân giống bằng cành giâm

Nhân giống bằng cành giâm chỉ được thực hiện khi các cây đã có đủ nhựa cây, đó là vào mùa hè. Đây là một phương pháp nhân giống xương rồng đơn giản. Dùng một con dao sạch và sắc cắt ngang cây. Vết cắt nên nằm ở chỗ hẹp nhất trên cây xương rồng. Phần nằm phía trên sau này sẽ trở thành một cây mới.

Ở những cành cây dày hơn, bề mặt vết cắt thường làm vênh hướng vào trong. Những rễ mới sau đó đẩy qua vết cắt tại điểm thấp nhất đó là biểu bì. Tuy nhiên, điều này sẽ dẫn đến việc cây

Ảnh trên: Dùng một cái que nhọn nâng hạt giống lên một cách cẩn thận (ảnh trái) và sau đó di chuyển từ môi trường sống trong chậu bằng cái chĩa (ảnh phải).

Ảnh dưới: Dùng cái que để đào một cái lỗ (ảnh trái) trước khi đặt cây vào một cách cẩn thận và đất trồng phải được lấp lại xung quanh một cách nhẹ nhàng (ảnh phải).

phát triển thiên về một phía, hệ rễ yếu kém; do đó, nên làm cho vết cắt dần ngừng lại ở phía cuối mà không làm tổn thương nhựa cây. Bằng cách này, rễ cây buộc phải bị đứt qua bề mặt của vết cắt xung quanh bọc nhựa. Từ đó chúng sẽ phát triển khỏe mạnh.

Đoạn cắt không được phép để ngoài không khí quá lâu, vì làm vậy rễ sẽ mọc ra sai vị trí.

Phía trên cùng của vết cắt sẽ luôn hướng về ánh sáng. Điều này có thể dẫn đến một số cây phát triển chẳng ra hình

Chỉ lấy những cành giâm được cắt bằng dao sạch và sắc.

Mặt cắt để khô trong không khí.

Giữ cho các cành giâm đứng thẳng trong hỗn hợp đất trồng và không di chuyển chậu.

thù gì. Tốt nhất là đặt những chỗ cắt vào một cái bình sạch và thông hơi tốt sau hai ngày (không cần môi trường trong chậu và hơi ẩm). Cần tránh ánh nắng mặt trời đến khi nào rễ đã hình thành.

Ngay khi rễ đầu tiên xuất hiện – phải mất khoảng 2 đến 3 tuần – các vết cắt mới bám vào hỗn hợp đất trồng. Đất cát hoặc hỗn hợp đất cát và đất trồng là môi trường sống tốt cho cây xương rồng, thành phần cát nên chiếm hai phần ba. Các vết cắt nên thực hiện ở nhiệt độ khoảng 68-77°F (20-25°C) thì các cành non và thân cây khỏe mạnh mới có thể bén rễ tốt.

Một số cây xương rồng có thể được kích thích để hình thành cành con bằng một vết cắt trên thân cây chính, do đó các cành cây con sản sinh ra sau này có thể được dùng cho quá trình nhân giống. Tuy nhiên, kiểu nhân giống này sẽ làm giảm đi vẻ đẹp tự nhiên vốn có của cây gốc.

Kỹ thuật ghép cành

Có nhiều loài xương rồng mọc lên rất chậm (trên chính hệ rễ của nó) hoặc rất khó nở hoa, cho nên việc ghép cành sẽ giúp cải thiện điều này. Các loài phát triển và nở hoa tốt trên chính hệ rễ của nó cũng nên được trồng trên hệ rễ đó, bởi vì nó phù hợp với điều kiện phát triển tự nhiên ở loài xương rồng hơn.

Những cây tăng trưởng chậm hoặc không nở hoa được trợ giúp qua hình thức ghép với một thân rễ. Khi ghép cành trên một thân rễ cao, một số cây xương rồng tăng trưởng gấp hai lần so với bình thường. Những cây bị cắt và tổn thương tại cổ rễ hoặc bị bệnh vẫn có thể

Những cây con có thể được tách ra một cách đơn giản bằng dao sắc và mọc lên ở chậu sau khi chúng được làm ráo đi.

LỜI KHUYÊN

Để đảm bảo thân rễ đủ mạnh, bạn nên đặt cây xương rồng đã được chọn để cấy ghép ở một nơi ẩm và nắng nhiều hơn thêm ba tuần nữa, sau đó bón phân cho nó. Nó cũng cần được cung cấp nhiều nước trong giai đoạn này.

được cứu theo cách này. Nhiều loài và sự phong phú về màu sắc của loài cây xương rồng tên *Gymnocalycium mihanovichiivar*, *Friedrichii* ở những vùng có khí hậu ôn hòa chỉ phát triển trên gốc ghép.

Thời gian tốt nhất cho việc cấy ghép là những tháng mùa hè, trong điều kiện thời tiết khô ráo và ấm. Cây xương rồng hình trụ phát triển nhanh (ví dụ như *Cereus* hoặc *Harrisia*) sẽ phù hợp hơn với thân rễ; tuy nhiên, cũng không nên để chúng hình thành quá nhiều cành non.

Chúng ta cần một con dao mỏng sắc, một cái nhíp, dây cao su và một mảnh vải. Việc cắt được bắt đầu tại một điểm của thân rễ, đây là vị trí mà thân cây mới của năm trước mọc ra. Vết cắt ngang qua thân rễ xấp xỉ cao một phần ba, kéo từ tay cầm đến đầu lưỡi con dao. Khi thân cây được cắt lần hai, nhựa

Ria của chổi giống được cắt tỉa.

Trong vết cắt này, phần nhựa cây xếp thành một hình tròn có thể nhìn thấy rất rõ.

cây sẽ theo vết cắt ứa ra. Tuy nhiên, nếu bề mặt vết cắt lập tức lõm sâu vào trong thì thân rễ đó sẽ không được dùng. Các hàng trên những nùm của thân cây chính có thể bị xén tỉa để ngăn chặn sự phát triển các nhánh con.

Sau đó đặt chồi giống có bề mặt còn mới (cắt sao cho vừa vặn, khi gốc ghép đã được cắt tỉa, chồi giống nên cắt theo hình

LỜI KHUYÊN

Để ngăn chặn tình trạng thối rữa, bạn nên bôi tro của than củi hoặc bột lưu huỳnh lên trên mặt vết cắt.

chữ V) trên gốc ghép để các phần nhựa cây của hai cây xương rồng có thể khớp với nhau.

Cả quá trình này phải được làm một cách nhanh chóng và thật vệ sinh. Lau sạch và làm khô dao sau mỗi lần cắt. Cũng có thể nhúng dao vào trong rượu để khử trùng.

Hai cây xương rồng ghép với nhau sẽ được buộc chặt bằng các sợi dây cao su. Đầu tiên căng dây qua đáy chậu, sau đó đưa lên qua cây cần thận kéo nó trượt trên chồi giống. Dùng hai sợi dây cao su bắt chéo theo hình chữ thập đối với mỗi cây.

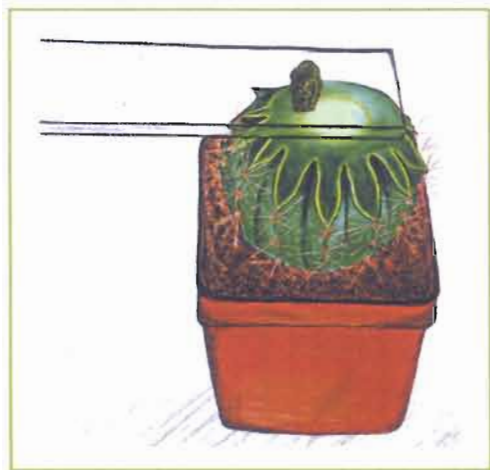
Chồi giống được đính chặt trên gốc ghép bằng hai sợi dây cao su.

Những cây xương rồng ghép cành được đặt ở nơi khô ráo và nửa râm mát, tránh gió lùa, nhiệt độ vào khoảng 75-85°F (25-30°C). Các bề mặt vết cắt không được tiếp xúc với nước trong vòng hai tuần tiếp đó. Tuy nhiên, đừng quên tưới nước cho chồi giống vì lúc đó nó đã mọc rễ.

Kỹ thuật ghép của các cây giồng con

Phương pháp nhân giống này yêu cầu phải có các điều kiện thích hợp trong nhà kính, vì những cây được ghép cần được giữ ở nhiệt độ 85-95°F (30-35°C). Hơn thế nữa, cây con thường quá nhỏ và quá mềm đối với một thân rễ thông thường. Nên đặt một cái đĩa nhỏ giữa sợi dây cao su và chồi giống để ngăn nó không bị tuột ra. Đầu của cây *Selenicereus* và *Harrisia* phù hợp để làm thân rễ. Sau cùng, bón cho nó một ít phân.

KỸ THUẬT GHEP CỦA CÁC CÂY GIỒNG CON

Ảnh trên: Với một con dao sạch, bạn có thể cắt qua phần phía trên của thân rễ, nơi chưa mọc ra nhiều cây. Một chuỗi các phần nhựa cây của thân rễ có thể nhìn thấy rất rõ.

Ảnh dưới: Cây giống con quá nhỏ, vì thế bạn nên phủ lên trên nó một chiếc đĩa thủy tinh trong khoảng thời gian ngắn để ngăn nó không bị tuột ra. Đồng thời các phần nhựa cây của hai cây phải được tiếp xúc với nhau ít nhất là tại một nơi. Đây là cách duy nhất để chồi giống có thể được duy trì trên thân rễ.

Khi cây xương rồng mắc bệnh

Cây xương rồng không phản ứng đối với bệnh tật và các loài côn trùng gây hại nhanh như các loài cây trồng khác.

Sự phá hoại thường chỉ được nhận thấy khi đã quá trễ. Thực tế là các cây xương rồng có sức sống tốt hơn các loài cây trồng lá mềm trong nhà khác. Những cây yếu hoặc mỏng manh thường có ít cơ hội chống chọi lại với sự phá hoại nặng nề của côn trùng. Hơn thế nữa, nếu một cây xương rồng đang trong mùa đông được giữ không bị lạnh hoặc không bị khô thì nó vẫn ra hoa.

Điều này giúp chúng ta nhận biết được nhu cầu của mỗi giống xương rồng khác nhau, từ đó giữ cho chúng khỏe mạnh và tràn đầy sức sống. Như vậy, một cây xương rồng bị bệnh không biểu hiện ra bên ngoài ngay mà phải sau vài tuần, do đó chúng ta nên kiểm tra cây xương rồng cẩn thận mỗi tuần.

Những sai lầm trong cách trồng

Những sai lầm trong cách trồng thường gây bệnh cho cây, nhưng nếu được khắc phục kịp thời khi bệnh đang trong giai đoạn đầu thì chúng có thể chữa trị được.

THÔNG TIN BỔ SUNG

Những bọt khí bài tiết ra sẽ nén lại và biến đổi nhẹ trên bề mặt của vết cắt.

Khi cây xương rồng được giữ ẩm và ẩm trong mùa đông, chúng sẽ tạo ra những thân cây có đường kính nhỏ và màu xanh nhạt, khác biệt với phần thân còn lại của cây. Nếu những điều kiện phù hợp với mỗi loài cụ thể thì nó lại phát triển khỏe mạnh bình thường, nhưng phần trung tâm có đường kính nhỏ này vẫn tồn tại.

Sự kỳ lạ như những đốm ở phần thân cây có thể là biểu hiện bình thường của tuổi tác (ví dụ như cây *Opuntia*) hoặc là chỉ tiết của một số loài, như trong trường hợp của cây *Echinopsis*. Nhưng sự dao động về nhiệt độ, mức tưới nước thất thường hoặc độ lạnh không thuận lợi cũng có thể tạo ra hiện tượng này.

LỜI KHUYÊN

Mắt của chúng ta thường không phát hiện ra mầm bệnh hoặc sự biến đổi màu sắc trên thân cây. Một cái kính lúp sẽ có ích cho bạn.

Để chống lại những hiện tượng bất thường như thế, các tế bào của cây thường tác động trở lại bằng sự biến đổi những chất bản nằm ở các lớp xenluloza của thành tế bào. Do đó, chúng ta cần phải cẩn thận trong quá trình chăm sóc, đặc biệt là vào mùa đông.

Điều quan trọng là cần phải nhạy bén, đặc biệt trong trường hợp của cây xương rồng có dạng hình cầu phát triển thành hình trụ. Chúng ta phải lưu ý việc thiếu hơi ẩm hoặc chất dinh dưỡng, độ ẩm quá nhiều, không có ánh sáng và sự thay đổi nhiệt độ hết sức thất thường trong suốt quá trình tăng trưởng của cây xương rồng.

Thân hoặc rễ cây bị úng thường là do có quá nhiều hơi ẩm trong chậu, đất trong chậu bị lạnh hoặc đặt cây vào đất quá sâu. Nấm sẽ phát triển nhanh chóng dưới những điều kiện thuận lợi như thế.

Những vết bóng là bằng chứng của việc cây xương rồng không thể chịu đựng được với ánh nắng mặt trời chiếu vào trực tiếp. Không nên phun thuốc trừ sâu vào cây xương rồng khi nó đang đứng dưới nắng mặt trời, vì nó sẽ tăng cường ảnh hưởng của ánh nắng.

Thiếu ánh sáng dẫn đến hiện tượng tương tự, khi có quá nhiều hơi ẩm và hơi ẩm trong mùa đông, màu sắc của thân cây sẽ hơi vàng. Cây xương rồng phát triển nhanh hơn

Phần hoa kỳ lạ của cây xương rồng này là do sự rối loạn trong quá trình sinh trưởng.

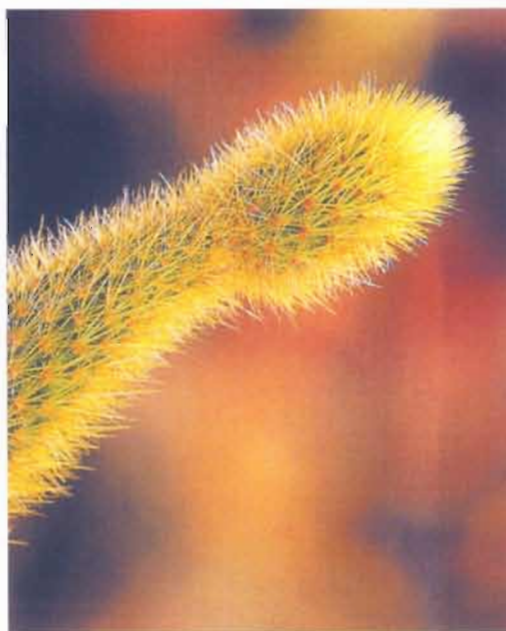

Trái: Cây Mammillaria phát triển khi thiếu ánh sáng.
Phải: Cây Mammillaria phát triển khỏe mạnh.

nếu có đủ ánh sáng, ngược lại chúng rất yếu ớt.

Thiếu đi sức nóng sẽ làm gián đoạn quá trình tăng trưởng, nếu chúng ta không cắt bỏ phần cây còn lại thì các mầm bệnh liên quan đến nấm có thể lan rộng. Điều này không xảy ra một cách tự nhiên nếu cây xương rồng được ngủ đông, vì quá trình tăng trưởng chậm lại do tất cả yếu tố – ánh sáng, nhiệt độ và

Vì thiếu ánh sáng nên đỉnh của cây xương rồng hình trụ ốm đi và nó chỉ trở lại kích thước bình thường khi được cung cấp đầy đủ ánh sáng.

hơi ẩm – đã được giảm đi tối thiểu. Khi thời tiết trở nên lạnh kết hợp với nhiều hơi ẩm thì quá trình phá hủy sẽ xuất hiện không thể tránh được.

Bệnh nấm

Bệnh nấm nói chung có thể nhận thấy được dựa vào màu xám nhạt bao phủ trên đầu các cây xương rồng. Nhưng phần thân cây và rễ bị úng cũng là hậu quả của việc phá hoại từ nấm. Bệnh nấm thường lan rộng trong hạt giống, bởi vì ở đây chứa nhiều hơi ẩm. Chỉ có thể bỏ vùng đất có nấm đi, theo dõi liên tục và làm thông thoáng đất sẽ giúp cho cây phục hồi.

Khối nấm phải được di chuyển một cách cẩn thận bởi vì chúng tái sinh rất nhanh và nhiều. Cây xương rồng lớn hơn có thể được cứu nguy bằng cách cắt tế bào khỏe mạnh và ghép vào thân cây.

Việc thiếu đi sự lưu thông không khí tốt thường là nguyên

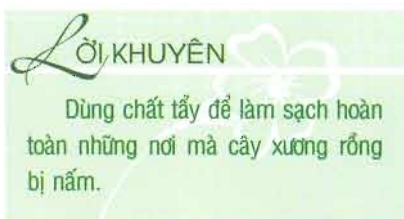
nhân dẫn đến bệnh nấm, nhưng quá nhiều nước hoặc độ ẩm không đủ cũng có thể là một nguyên nhân. Vì vậy, một trong những bước quan trọng nhất cần phải thực hiện đó là kiểm tra các điều kiện trồng trọt nhanh chóng và thực hiện một số thay đổi cần thiết. Đo nhiệt độ bằng nhiệt kế, kiểm tra độ ẩm bằng cách di chuyển chum rễ ở trong chậu, không nên dùng ngón tay ấn vào đất. Mùi thối của đất là dấu hiệu của việc tưới quá nhiều nước.

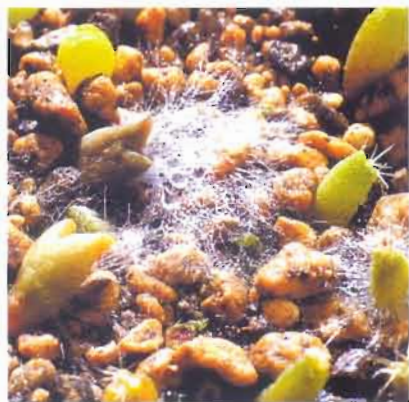
Hơn thế nữa, bạn nên tự kiểm tra xem mình đã làm thông thoáng đất trồng cho xương rồng lần cuối cùng là khi nào.

Các loài côn trùng gây hại cho cây xương rồng

Rệp vừng dẫn đầu danh sách các loài côn trùng gây hại cho xương rồng. Nó làm thân cây chuyển sang màu vàng nhạt, quăn lại và ngừng phát triển. Sau đó là giống rệp vừng có lông tơ và sâu ăn bột. Chúng ta có thể nhận ra chúng và trứng của chúng thông qua mạng lông tơ màu trắng. Nơi khó tiếp cận đến như giữa những núp, giữa các mặt phân giới của hai cây được ghép với nhau, trong các nách lá hoặc

Các cây giống con mắc bệnh nấm.

Phần nhựa cây bị thối rữa.

giữa cây xương rồng mẹ và cây xương rồng con có xu hướng tạo thành một lớp màng. Các con côn trùng có màu nâu xám đục xuyên qua thân cây và hút lấy nhựa cây. Đặc biệt chúng xuất hiện khi cây xương rồng được giữ quá ẩm và quá khô trong mùa đông.

Đầu tiên bạn phải giết đi các con côn trùng và bôi lên phần tổ còn lại bằng một cây cọ đã thấm dầu ăn. Như vậy chúng ta sẽ làm chết ngạt trứng của chúng. Sau đó, rửa một cách cẩn thận những cây xương rồng đã bị nhiễm bệnh bằng chất tẩy.

Loài kiến ở xương rồng thường được cho là rệp vừng vì cả hai cùng tham gia vào một quá trình cộng sinh: Loài kiến được nuôi bằng chất dịch

Cây xương rồng hình cầu này bị úng là do lạnh và ẩm ướt trong thời gian dài, không thể phục hồi.

Loài rệp vừng có lông tơ và sâu ăn bột tuy dễ dàng nhìn thấy nhưng rất khó bắt, vì chúng nằm ở những chỗ kín trên cây.

bạn phải bỏ đi tất cả phần đất trồng cũ. Việc tưới nước bằng vòi được sử dụng với mục đích cuốn trôi những mẩu đất còn lại trên rễ cây. Lúc này, cây xương rồng phải được trồng vào đất mới. Nên sử dụng một cái chậu hoàn toàn sạch. Nếu có nhiều cây trong một cái đĩa thì tất cả chúng đều được làm sạch và trồng lại, thậm chí nếu chỉ có duy nhất một cây bị nhiễm bệnh, tất cả cũng phải được tẩy trùng.

Loài rệp vừng đầu tiên tấn công vào những phần mỏng manh nhất, giống như nụ hoa của cây Epiphyllum này.

ngọt, một loại chất nhầy do rệp vừng bài tiết ra. Điều này có thể quan sát thường xuyên trên những thân cây non. Những đốm bị phá hoại là dấu vết để lại của bọn rệp vừng sau khi ăn, tại đó có phủ một lớp vỏ cứng. Các con rệp vừng có thể bị dòng nước ấm cuốn trôi đi một cách dễ dàng.

Những lớp tương tự thường được tìm thấy trên phần rễ có xuất xứ từ sâu ăn bột. Chúng được phát hiện khi cây nhô ra khỏi chậu. Để loại bỏ chúng

Quá trình này phải được thực hiện một cách cẩn thận, vì các con sâu ăn bột phát triển thành các mạng sáp giống rễ cây, bạn có thể nhầm lẫn do rễ cũng có những phần tốt không bị ảnh hưởng.

Các loài côn trùng có cánh cũng thường xuyên được tìm thấy trên cây xương rồng. Chúng đặc biệt yêu thích những cây xương rồng hình trụ

và hình khối. Những con côn trùng còn non hoặc trứng nằm dưới các vảy màu nâu hơi tròn. Điều tốt nhất cần phải làm là nhặt bỏ tất cả chúng. Nhưng bạn phải thay cả đất trồng, nếu không chúng sẽ nhanh chóng xuất hiện lại trên cây. Sau khi loại bỏ chúng, bạn nên rửa sạch cây một cách cẩn thận bằng chất tẩy nhẹ. Sự phá hoại của bọ cánh cứng thường để lại hậu quả trên những chồi cây.

Loài kiến có thể gây ra rắc rối cho cây xương rồng của bạn, đặc biệt khi chúng làm tổ ngay trong chậu. Thậm chí chỉ một con kiến cũng có thể ăn mòn nhị hoa, vì thế bạn phải loại bỏ chúng ngay lập tức.

Những con ve dạng nhện nguy hiểm thường được gọi là "nhện đỏ". Chúng là một trong những con vật gây hại nguy hiểm nhất đối với xương rồng, bởi vì chúng khó bị phát hiện.

LỜI KHUYÊN

Trước khi trồng, bạn nên nhúng phần rễ cây đã được làm sạch vào hỗn hợp có chất xà phòng nhẹ.

Những loài côn trùng quá nhỏ (chỉ vừa đủ 1mm) chỉ có thể phát hiện được bằng kính lúp. Sự phá hoại mà chúng gây ra thì dễ dàng nhận ra hơn: màu nâu xám, vàng nhạt và sau cùng là những đốm màu nâu lan rộng khắp nơi. Những con côn trùng này rất nhanh nhậy, đặc biệt khi chúng ở trên đầu ngọn cây. Các con nhện hơi đỏ nhỏ bé này (0,25 – 0,5 mm) du trên một mạng nhện có tơ chắc màu hơi trắng và hút nhựa cây. Kết quả của việc phá hoại này là làm cho cây khô dần đi. Chỉ có duy nhất thuốc trừ sâu mới tiêu diệt được chúng. Nếu cây xương rồng được trồng trong nhà với

Sâu ăn bột trong rễ đã lan rộng khắp đất trồng và lên trên cả phần rễ.

Những loài sâu bọ có cánh có thể nhặt bỏ, nhưng đất trồng trong chậu phải được đổ đi.

Nguyên nhân gây bệnh từ những con nhện đỏ thường được phát hiện khi đã quá muộn.

không khí cực kỳ khô thì chúng sẽ bị những con côn trùng này tấn công một cách dễ dàng. Các cây bị nhiễm bệnh phải được cách ly nhanh chóng.

Những loài ốc sên và sên không thích xuất hiện trong nhà, nhưng chúng có thể dễ dàng được tìm thấy ngoài vườn trong mùa hè. Trước khi chúng xuất

hiện trên cây xương rồng của bạn, bạn cần phải kiểm tra chậu và thân cây các vết nhót điển hình và sau đó giết đi những con sên. Thậm chí các cây xương rồng có gai dày đặc cũng có thể bị ảnh hưởng. Thông thường mặt dưới của chậu là nơi các con sên thường trú ngụ. Vì thế hãy tìm cách loại bỏ chúng vì những con ốc sên này sẽ gây hại rất lớn đến cây xương rồng.

Cây xương rồng vào mùa đông

Hầu hết các cây xương rồng phải được trồng ở một nơi đầy ánh sáng, mát mẻ và khô ráo. Chúng cần nơi nghỉ ngơi hoặc thời gian ngủ, đây là giai đoạn chúng không tăng trưởng để tạo ra chồi cây cho năm sau. Những nghiên cứu cho thấy rằng, chúng phải có thời gian ngủ đông ít nhất từ 40 - 70 ngày. Với khoảng thời gian này thì số lượng hoa được

hình thành cũng tăng lên. Sự kích thích nở hoa cũng tương tự như vậy, yêu cầu nhiều ánh sáng trong mùa đông cũng như đầu mùa xuân. Khi cây được tưới nước quá sớm hoặc quá nhiều vào mùa xuân, những nụ hoa đang say ngủ có thể teo đi.

Phần lớn các cây xương rồng ngủ đông tốt nhất là ở nhiệt độ 40-50°F (5-10°C). Loài *Rebutia* thậm chí có thể ngủ đông ở nhiệt độ mát mẻ hơn nhưng không nên để trực tiếp chúng ra ngoài, vì như vậy chúng sẽ bị chết cứng.

Để bảo vệ xương rồng khỏi những đêm lạnh giá, bạn nên dùng một tấm bìa cứng chắn giữa cây và ô kính cửa sổ. Không để thân cây tiếp xúc với cửa kính.

Trong suốt thời gian ngủ đông, cây xương rồng nên được tưới vài giọt nước mỗi tuần để duy trì sự sống. Bạn không cần lo lắng nếu thân cây bị nhăn lại. Ngay khi gặp được ánh sáng, hơi ẩm và độ ẩm thì chúng sẽ phát triển tốt lại. Trong suốt mùa đông cây

Những cây xương rồng ra hoa này được đặt ở một vị trí thuận lợi trong mùa đông với những điều kiện tốt nhất,

LỜI KHUYÊN

Bạn nên tưới nước thường xuyên cho cây xương rồng chỉ khi nào bạn nhìn thấy những nụ hoa đầu tiên.

sống dựa vào nguồn nước và chất dinh dưỡng dự trữ trong các tế bào.

Ánh sáng thích hợp trong mùa đông có ý nghĩa quan trọng, vì nếu không đủ thì cây sẽ có ít hoa hơn, nhưng do sự tăng trưởng, chúng có thể chịu đựng việc mất đi ánh sáng. Các cây xương rồng phản ứng đặc biệt nhạy cảm đối với những nơi thiếu ánh sáng trong mùa đông. Chúng mọc dài ra và ốm đi, đây gọi là “quá trình làm úa vàng”. Cây xương rồng hình trụ thường mất đi hình dáng cân đối của chúng. Chúng phát triển thành những ngọn cây mỏng manh, sau đó dày hơn trở lại vào mùa hè. Cây xương rồng hình cầu sẽ phát triển những hình dáng thon thả hơn một cách khác biệt. Tất cả những điều này chính là kết quả của sự phản ứng của cây trong quá trình tiếp nhận ánh sáng: nó tự duỗi thẳng về phía trước theo cách chúng ta tạo hình theo chiều dọc.

Quan trọng không kém việc cung cấp ánh sáng, chính là việc làm thông gió cho cây trong mùa đông vào mỗi tuần. Tất nhiên điều này không nên thực hiện vào ngày có thời tiết lạnh giá, bởi vì không khí lạnh sẽ ảnh hưởng trực tiếp đến cây, trong khi chúng chưa được chuẩn bị. Một lớp giấy báo dày là sự bảo vệ tốt.

Cây xương rồng qua các tháng trong năm

Tháng giêng

Trong mùa đông phải đặt cây ở nơi thông thoáng vào những ngày trong xanh. Nhưng hãy cẩn thận vì ở nhiệt độ thấp thì không khí lạnh có thể phá hủy cây. Vì thế bạn cần sử dụng một tờ báo dày bảo vệ xương rồng khỏi không khí lạnh trên các bề mặt cửa sổ.

Nếu một số cây xương rồng đã đâm chồi thì chúng có thể đặt trong một chậu ấm hơn và cung cấp nhiều hơi ẩm hơn.

Nếu các cây xương rồng được đặt trong tầng hầm thì hãy quan sát dưới đáy chậu để phát hiện ra các con mọt gỗ và sên, sau đó nhặt bỏ chúng đi.

Nếu nơi mà các cây xương rồng ngủ đông quá tối thì phải

bảo đảm cung cấp thêm ánh sáng cho chúng vài tiếng đồng hồ một ngày.

Tháng hai

Lúc này, bạn không nên tưới nước nhiều cho cây xương rồng. Nếu các cây xương rồng đặt trên bệ cửa sổ, chúng nên được che để tránh ánh nắng mặt trời gay gắt bằng một tấm giấy, nếu không thì quá trình phát triển sẽ bắt đầu sớm và thiên về một bên. Nhiệt độ không được phép quá cao, trung bình không vượt quá 60°F (15°C). Do vậy, thường xuyên đặt cây nơi thông thoáng, đồng thời phải bảo đảm tránh gió lùa.

Thường xuyên kiểm tra các côn trùng gây hại cho cây xương rồng.

Tháng ba

Cây xương rồng nên được lau sạch hoặc phun thuốc để thân cây được khô ráo vào ban đêm nếu không chúng sẽ bị úng hoặc nấm. Không nên phun thuốc dưới ánh nắng mặt trời. Lúc này cây xương rồng cần rất nhiều ánh nắng và hơi ẩm, tuy nhiên chúng vẫn cần được bảo vệ khỏi ánh nắng gay gắt của mặt trời bằng cách che mát. Khi ra hoa lần đầu tiên, hãy cung cấp cho nó một loại phân đặc

biệt dành cho xương rồng. Lúc này những cây xương rồng khác có thể cũng được bón phân lần đầu tiên với lượng nhỏ.

Tháng tư

Đây là lúc bắt đầu trồng lại cây xương rồng. Tuy nhiên, những cây đã ra nụ hoặc đang nở hoa chỉ được trồng lại sau khi chúng đã nở hoa hết. Bây giờ cây nên được giữ ẩm, cung cấp ánh

Echinopsis Aurea phát triển tốt nhờ vào việc phun nước thường xuyên vào mùa hè.

sáng và thường xuyên tưới nước. Những cây nở hoa được bón phân một tuần một lần. Những hạt quả đầu tiên có thể được dùng làm giống. Phải làm dấu vì các cây xương rồng con trông rất giống nhau. Những cây ít gai không nên phơi ra ánh nắng mặt trời hoàn toàn, mà phải được che bằng một lớp màng mỏng. Những cây xương rồng lâu năm cứng cáp hơn có thể đặt ngoài trời vài tiếng đồng hồ nhưng phải cẩn thận, đừng quên mang chúng vào nhà khi đêm xuống. Ngoài ra có thể những đêm lạnh giá sẽ gây hại cho cây.

Cây xương rồng có gai nhỏ nhưng nặng có thể được trồng lại, bằng cách sử dụng cái kẹp nướng thịt.

Tháng năm

Lúc này, hầu hết các hoa của xương rồng đang khoe sắc rực rỡ. Chúng có thể được thụ phấn một cách nhanh chóng. Sự nhân giống bằng việc cắt cành nên được thực hiện trong thời điểm này, tháng năm cũng thích hợp cho việc ghép cây vì thân rễ đang tăng trưởng và tràn trề nhựa sống.

Mặc dù không thể để các cây giống trong môi trường quá ẩm, nhưng đừng quên rằng các cây xương rồng được đặt trực tiếp ở bệ cửa sổ hướng Nam cần có sự lưu thông không khí tốt. Những cây xương rồng ít bị ảnh hưởng như *Opuntia*, *Cereus* và *Echinopsis* bây giờ có thể đặt ở ngoài trời trong bóng ánh nắng suốt cả ngày.

Đây cũng là thời điểm tốt để chuyển những cây xương rồng từ trong đất trồng đến môi trường sống bằng nước.

Tháng sáu

Lúc này, chúng ta phải lấy những cây xương rồng mới mọc ra khỏi chậu và kiểm tra xem có sâu ăn bột trong rễ không. Nếu cần thiết thì cách ly chúng khỏi những cây khác và chữa trị cho chúng.

Cây xương rồng cũng cần không khí trong lành vào ban

đêm. Việc tưới nước nhiều suốt cả ngày có thể được thực hiện một lần hoặc hai lần một tuần. Một cơn mưa rào cũng rất tốt đối với cây xương rồng, nhưng không phải dưới ánh nắng mặt trời – nó sẽ làm cho cây hình thành những đốm cháy. Việc tưới nước là không cần thiết trong những ngày mát mẻ và âm u. Các cây xương rồng chưa được nhổ ra trồng lại bây giờ có thể được đặt trong chậu đất trồng hoàn toàn mới, tuy nhiên không nên bón phân. Việc cấy ghép cũng có thể tiếp tục. Che mát cho các cây giống con bằng tờ giấy mỏng.

Tháng bảy

Các cây xương rồng đẹp và có gai dày đặc không nên để ngoài trời, vì không khí thường có rất nhiều bụi trong tháng này. Các cây xương rồng khác đặt ở ngoài trời thì rất tốt nhưng không phải tất cả chúng đều có thể chịu đựng được ánh nắng. Chẳng hạn, những cây xương rồng rậm lá nên được đặt vào chỗ bóng râm ngoài cửa. Nên lưu ý các con sên. Hãy cho vào chậu có mùn cưa khô, cát hoặc phủ lên trên bằng vỏ cây thông.

Vào thời điểm này hầu hết các cây xương rồng đều được

LỜI KHUYÊN

Để những con sên tránh xa cây xương rồng, bạn nên đặt một cái đĩa có chứa bia cạnh cây khi chúng ở ngoài trời.

đặt dưới ánh nắng mặt trời gay gắt và nóng. Nhưng phải thận trọng: các cây xương rồng có thể tránh được không khí quá nóng bằng cách cung cấp thêm hệ thống thông gió và bóng râm. Tưới nước nhiều và đừng quên xịt thuốc, tuy nhiên không nên thực hiện điều này dưới ánh nắng mặt trời gay gắt.

Cây xương rồng cũng được chăm sóc bằng cách bón phân đặc biệt dưới dạng chất lỏng.

Tháng tám

Cây xương rồng đã quen với ánh nắng mặt trời gay gắt, vì chúng thích nắng nên không cần che mát nữa. Những cây xương rồng rậm lá và các cây thích bóng tối khác không nên phơi dưới nắng mặt trời gay gắt.

Đây là tháng mà các cây xương rồng được bón phân lần cuối cùng. Đồng thời bạn cũng không cần thực hiện việc trồng lại, ngoại trừ những cây bị đánh dấu trong mùa xuân. Cây xương rồng phải thật khỏe

Cây *Aporocactus flagelliformis* cũng sinh trưởng rất tốt khi ở ngoài trời trong suốt mùa hè.

mạnh khi chúng bước vào tình trạng ngủ đông và chúng vẫn được nhân giống bằng cách cắt ghép.

Để các cây xương rồng cứng lại, chúng phải được đặt trong sự thay đổi nhiệt độ thất thường giữa ngày và đêm.

Bạn phải đặc biệt chú ý đến sự phá hoại của loài ve dạn nhện trong khoảng thời gian này trong năm.

Tháng chín

Đây là thời gian chuẩn bị nơi ở trong mùa đông của cây xương rồng: sạch sẽ và phải bảo đảm rằng nơi đó có các ô kính cửa sổ dày. Lúc này các cây xương rồng không cần tưới nước và bón phân thường xuyên, chúng sẽ hấp thu nhiều không khí hơn, nhất là vào ban đêm; điều này có tác dụng tăng cường sức đề kháng cho chúng.

Kiểm tra thường xuyên những cây ở ngoài trời để nhanh chóng phát hiện sự phá hoại của tất cả các loài côn trùng.

Nên giữ cho cây *Schlumbergera Truncata* tương đối khô khoảng bốn tuần từ giữa tháng chín trở đi (mặc dù thân cây không nhăn lại). Giữ cho xương rồng vừa mát mẻ vừa có ánh sáng chiếu vào, như vậy chúng sẽ ra nhiều nụ hoa. Lúc này không thực hiện việc nhân giống nữa.

Tháng mười

Nên bao phủ các cây *Opuntia* ngoài trời bằng rơm hoặc vỏ cây thông.

Tại thời điểm này nên

chuyển dần các cây xương rồng vào nơi thích hợp trong mùa đông. Bên cạnh đó, chúng cần nhiều ánh sáng nhưng lại không cần nước, vì thế bạn phải tránh việc tưới nước. Nếu để giữ ấm thì chúng chỉ cần một lượng nước nhỏ. Vì những đêm đầu lạnh buốt nên có thể làm thông thoáng cho các cây xương rồng vào ban ngày. Tuy nhiên, bạn phải tránh làm hỏng chúng.

Những cây xương rồng nở hoa vào mùa đông như *Rhaphsalis* và *Schlumbergera* cần được giữ ấm và ẩm hơn.

Một vài cây xương rồng vẫn được đặt ngoài trời nên chúng phải được bảo vệ để tránh sự ảnh hưởng của mưa.

Việc bón phân cho những cây xương rồng được trồng trong nước nên chấm dứt, còn những cây đặt ở nơi trú đông thì bạn cần tưới thêm một ít nước cho chúng.

Tháng mười một

Nơi trú đông cho cây xương rồng nên thoáng và sáng sủa. Trong trường hợp ngoại lệ, bạn có thể nhỏ các cây xương rồng ra khỏi chậu và bao lại bằng giấy báo. Trung bình thì nhiệt độ thích hợp sẽ từ 40 - 55°F (5 - 12°C), phải thường xuyên kiểm tra bằng nhiệt kế.

LỜI KHUYÊN

Để không khí lạnh không gây hại cho các cây xương rồng, bạn nên phủ lên trên chúng một lớp giấy dày.

Vào ban đêm khi không khí lạnh tràn đến, vì mục đích an toàn bạn nên dùng tấm bìa cứng chắn giữa cây và ô kính cửa sổ.

Quá trình nhân giống nên được tiến hành vào mùa xuân.

Nếu một phần của cây xương rồng bị cắt đi thì bạn nên lau sạch nhựa của chúng, đồng thời đặt chúng trong bóng râm (55°F [13°C]) và ở nơi có không khí thoáng đãng đến mùa xuân. Ngoài ra, bạn không nên ghép cành hoặc giâm cành kể từ thời điểm đó.

Tháng mười hai

Lúc này bạn nên đem cây ra ngoài sáng vài tiếng đồng hồ một ngày. Nhiệt độ nên được kiểm tra thường xuyên. Khi trồng lại cây nên chú ý đến thời tiết, để giảm không khí lạnh trong đêm bạn có thể phủ giấy lên trên cây.

Những cây nở hoa vào mùa đông nên được giữ nơi thông thoáng, ẩm hơn và tưới nước thường xuyên cho chúng.

Rhipsalis ra những quả giống như quả mọng, hạt của nó có thể được dùng để gieo trồng.

Đất trồng trong chậu của xương rồng cần được làm ẩm nhẹ hai tuần một lần. Tuy nhiên, nên làm cho nơi trú đông khô thoáng, để bảo vệ các cây xương rồng không bị gió lùa và không khí lạnh giá thổi vào đột ngột.

Thường xuyên kiểm tra các con côn trùng gây hại cho tất cả các cây xương rồng và cách ly những cây đã nhiễm bệnh, đặc biệt là loài ve dạng nhện và rệp vừng có lông tơ.

Các loài xương rồng tiêu biểu

Xương rồng *Acanthocalycium*

❖ **Xuất xứ** Cây xương rồng nở hoa rất đẹp này có xuất xứ từ Argentina. Các nguồn dữ liệu cũ đã xếp nó vào giống *Echinopsis*, *Helianthocereus*, và *Lobivia*.

Cây xương rồng *Acanthocalycium Glaucum*

Cây xương rồng *Acanthocalycium Violaceum*

❖ **Cách chăm sóc** Cây xương rồng *Acanthocalycium* sinh trưởng tốt trên loại đất có tính acid. Nên bón phân với gốc tự do (lime-free) cho chúng vào mùa hè. Cây xương rồng này sống tương đối dễ dàng và sẵn sàng nở hoa nếu nó được giữ trong môi trường tương đối khô và ở nhiệt độ không quá 30°F (-1.1°C) vào mùa đông.

❖ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống.

❖ **Các loài khác**

A. Glaucum hình cầu, gai màu đen và xám xanh. Những cánh hoa lớn có màu vàng đậm, cũng có loại màu trắng.

A. Hyalacanthum cao đến 35cm và có đường kính là 10cm. Thân cây và những nùm của nó có màu xanh xám. Gai màu trắng và có đầu nhọn hướng xuống dưới.

A. Peitscherianum có hình cầu dẹt, cao nhất là khoảng 8cm và rộng khoảng 10cm. Hoa nở ra dài 6cm và có màu hồng nhạt giống hoa cây tử đinh hương. Chúng có lá màu nâu nhạt.

Khi còn nhỏ, cây *A. Spiniflorum* có hình cầu, sau đó phát

triển cao đến 61cm và có hình dạng gần giống với hình trụ. Những cánh hoa vàng nhạt rộng đến 5cm.

Cây *A. Violaceum* nở ra những cánh hoa có dạng hình cái phễu, màu tím nhạt, cao đến 7cm. Thân cây hình cầu và có đường kính khoảng 13cm. Khi chúng đã già hơn thì thân sẽ dài ra. Những núp trên cây màu trắng và có gai màu vàng nhạt.

Xương rồng Aporocactus

Loài xương rồng Rat-tail

❖ **Xuất xứ** Cây xương rồng thân mỏng manh này có môi trường sống tự nhiên ở miền Trung Mexico. Trong đó một số loài đã được miêu tả trong giống loài *Cereus* trước đây.

❖ **Đặc điểm** Cây xương rồng *Aporocactus* có dạng dây dài (thực vật biểu sinh), rủ cây ra lơ lửng trong không khí, rất chắc khỏe và thân cây dài khoảng 12cm, không dày hơn 3cm. Thân cây được bao phủ bằng những chiếc gai ngắn màu nâu nhạt hoặc vàng nhạt.

❖ **Cách chăm sóc** Cây xương rồng *Aporocactus* cần trồng trong đất có nhiều mùn. Chú ý ngăn chặn loài nhện đỏ và ve. Bạn nên phun nước để cung cấp độ ẩm cao cho cây trong suốt mùa hè. Nên trồng cây ở nơi có nhiều ánh sáng, nếu không thì màu sắc của hoa sẽ không tươi tắn.

Xương rồng Aporocactus flagelliformis

Xương rồng Aporocactus mallisonii

LỜI KHUYÊN

Cây xương rồng *Aporocactus* có thể được trồng trong nước.

❖ **Sự nhân giống** Nhân giống bằng cách giâm cành.

❖ **Các loài khác** *A. Conzatti* có hoa màu đỏ gạch.

A. Flagelliformis có hoa màu đỏ thẫm dài khoảng 8cm, chúng được trong vài ngày.

A. Martianus có hoa màu hồng. Thân cây dày khoảng 2cm, có gai tương tự lông cứng.

A. Mallisonii là sự kết hợp giữa loài *A. Flagelliformis* và *Helicocereus Speciosus*, nó trông rất giống những cây trước nhưng thân dày hơn.

Xương rồng Ariocarpus

Loài xương rồng sống trên đá

❖ **Xuất xứ** Đây là loại xương rồng quý hiếm có xuất xứ từ Đông Bắc Mexico. Nó được phát hiện ở độ cao 1.200m trên những ngọn núi đá vôi. *Ariocarpus* vẫn thường được xếp vào giống *Neogomesia* và *Roseocactus*. Giống xương rồng này do ông M. J. E. Scheidweiler (1799-1861), Giáo sư của Viện nghiên cứu thực vật học Horticole ở Ghent phát hiện ra.

❖ **Đặc điểm** Cây xương rồng với các cánh tỏa rộng, hình vòm, có bộ rễ cái dày giúp cây có thể tồn tại trong thời tiết khô

Xương rồng *Ariocarpus agavoides*

hạn, rễ cây trữ nước. Cây xương rồng này có các nốt rễ thon dài được sắp xếp theo hình xoắn ốc. Thân cây màu xanh nhạt và không có gai. Hoa của nó mọc từ trong nách lá, có lông dày đặc nhô ra và chỉ nở trong vòng một ngày.

✧ **Cách chăm sóc** Cây xương rồng này nên trồng trong đất giàu chất vôi để được cung cấp thêm nhiều mùn. Nó nên được giữ ẩm nhưng phải khô hoàn toàn. Xương rồng *Ariocarpus* là loài cây ngắn ngày nên mùa phát triển chính của nó là mùa thu.

Ngoại trừ cây *A. Retusus*, việc tưới nước có thể bắt đầu lại một cách cẩn thận vào tháng tám. Thời gian tưới nước kéo dài đến tháng mười một.

Giống này phát triển rất chậm trên chính rễ của nó và cũng rất khó chăm sóc. Những cây ghép ít bị tổn thương hơn.

✧ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống.

✧ **Các loài khác** Xương rồng *A. Agavoides* có hoa màu trắng bên ngoài và màu hồng ở trung tâm.

Xương rồng *A. Fissuratus* có hoa màu hồng và viền đậm nằm ở giữa.

Xương rồng *A. Kotschoubeyanus* (Xương rồng *Edelweiss*), kích thước hoa chỉ dài 5cm,

Xương rồng *Ariocarpus fissuratus*

Xương rồng *Ariocarpus retusus*

cánh hoa có màu đỏ đậm và nở rất to.

Xương rồng *A. Retusus* có thể là giống khỏe mạnh nhất. Hoa của nó có màu hồng xám hoặc trắng. Các giống này nên bắt đầu tưới nước vào tháng chín.

Xương rồng *Ariocarpus Trigonus*

LỜI KHUYÊN

Hãy cảnh giác với những loài ve dạng nhện, chúng rất thích đeo bám trên cây xương rồng *Ariocarpus*.

Xương rồng *A. Scaphorostrus* có hình dáng tròn, xòe rộng và hoa màu tím rất đẹp.

Xương rồng *A. Trigonus* thường có hoa màu trắng hơi vàng. Mùa phát triển chính của cây là mùa thu.

Xương rồng *Ariocarpus Scaphorostrus*

Xương rồng Arrojadoa *Penicillata*

✧ **Xuất xứ** Cây xương rồng hình trụ này xuất xứ từ Brazil, được hai học giả N. Lord Britton (1859-1934) và J. N. Rose (1862-1928) phát hiện.

✧ **Đặc điểm** Xương rồng này có thân đôi mỏng manh. Nó giống như một cây bụi cao đến 6,5 feet (2m). Loài này có hoa nở trên ngọn, màu đỏ nhạt, nở to vào lúc sáng sớm.

✧ **Cách chăm sóc** Xương rồng *Arrojadoa* thích hợp với loại đất trồng có tính acid nhẹ và nhiều mùn. Không nên đặt nó dưới cái nắng gay gắt của mùa hè, vào mùa đông không nên để chúng nơi có nhiệt độ xuống dưới 32°F (0°C).

✧ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống.

✧ **Các loài khác** Xương rồng *A. Rhodantha* có hoa màu hồng và gai màu nâu đậm.

THÔNG TIN BỔ SUNG

Loài xương rồng *Arrojadoa Penicillata* được đặt theo tên của tiến sĩ Miguel Arrojado, người đứng đầu trong ngành đường sắt Brazil, đã thực hiện một cuộc khai phá vùng đất đặc biệt khó khăn, Caatinga (vùng đầy bụi gai). Tại đây ông đã phát hiện ra loài xương rồng này.

Xương rồng *Arrojadoa Penicillata*

Xương rồng *Astrophytum*

Loài xương rồng có hình giống như chiếc mũ tế của Giám mục

✧ **Xuất xứ** Xương rồng *Astrophytum* được tìm thấy trên những khu vực sườn đồi Trung Mỹ. Nó được chuyển giao về

xương rồng người Pháp A. C. Lemaire (1800-1871) phát hiện.

✧ **Đặc điểm** Giống xương rồng *Astrophytum* có hình dáng rất phong phú. Một số loài không có gai, còn một số loài khác thì có gai uốn cong lại hoặc dài và cứng.

Thân cây thường có hình cầu dẹt và trên bề mặt có các vết lõm đốm màu trắng. Hoa có màu vàng, xòe rộng, một số hoa có màu đỏ xuất hiện ở giữa hoa.

❖ **Cách chăm sóc** Vì giống xương rồng *Astrophytum* có nguồn gốc từ miền Nam bang Texas và miền Bắc Mexico ẩm áp nên vào mùa hè các loài này nhạy cảm đối với hơi ẩm hơn các loài xương rồng khác, vì thế không nên tưới quá nhiều nước. Loài này cần một nơi có ánh sáng mặt trời. Đất trồng phải có tính acid nhẹ và là hỗn hợp của một loại đất trồng xương rồng đặc biệt kèm theo sỏi. Bạn nên rải một ít cát trên bề mặt cây – đặc biệt là cổ rễ – để tránh hơi ẩm trên thân cây. Xương rồng *Astrophytum* hầu như phải được giữ khô ráo trong mùa đông, nhiệt độ nên nằm trong khoảng 30°F (1.1°C). *Astrophytum* chắc chắn sẽ nở hoa nếu được chăm sóc đúng cách.

Xương rồng *Astrophytum*
Myriostigma

❖ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt. Tuy nhiên, vì tất cả xương rồng *Astrophytes* đều nhạy cảm với hơi ẩm nên các cây trồng từ hạt cần phải được chăm sóc cẩn thận. Các cây trồng từ hạt được ghép trên các thân rễ *Echinopsis* đem đến cho chúng một sự khởi đầu cực kỳ thuận lợi. Sau vài năm có thể cắt và nhỏ rễ của chúng.

❖ **Các loài khác** *A. Asterias* là loại xương rồng phát triển thành hình dẹt nổi bật và không gai. Trên thân cây có các vết trắng lốm đốm màu xanh trơn nhẵn. Hoa của nó màu vàng, ở giữa có màu đỏ nhạt.

Xương rồng *A. Capricorne* có lông cứng xoắn lại, hoa xòe rộng khoảng 2,75 inch (7cm) rất lộng lẫy. Nó có thân hình cầu khi còn nhỏ và chỉ trở thành hình dạng tương tự hình trụ khi đã trưởng thành. Các đường viền quanh thân có cạnh rất sắc. Thân cây màu xanh đậm có các vết trắng lốm đốm điểm vào.

Xương rồng *A. Myriostigma* giống mũ tế của Giám mục, thân tròn, có ít vết lốm đốm trên thân và không gai. Hoa chúng nở ra khi có ánh nắng mặt trời chiếu vào và khép lại khi đêm xuống.

Xương rồng *A. Ornatum* khi còn nhỏ thân cây có hình cầu, sau đó cây trưởng thành có thể phát triển thành hình trụ cao đến 3 feet (1m). Gai của xương rồng này ngắn và cứng, hoa màu vàng, dạng cái phễu.

Xương rồng *Astrophytum Capricorne*

Xương rồng *Astrophytum Ornatum*

Xương rồng *Astrophytum Asterias*

THÔNG TIN BỔ SUNG

Nhà tự nhiên học W. Karwin-sky Von Karwin (1780-1855) đã gửi giống xương rồng *Astrophytum Asterias* đến châu Âu lần đầu tiên vào năm 1843. Ông đã gửi một mẫu đến Munich, một mẫu đến St. Petersburg nhưng không nơi nào nhận giống thành công. Mãi cho đến 80 năm sau, các giống xương rồng *Astrophytum Asterias* mới được nhân giống trên lục địa này nhờ sáng kiến của một chuyên gia về xương rồng người Cộng hòa Séc A. V. Fric.

Xương rồng *Austrocephalocereus Dybowskii*

❖ **Nguồn gốc** Loài xương rồng này có nguồn gốc từ Đông Bắc Brazil. Nó được đặt tên từ một chuyên gia về xương rồng người Đức, C. Backeberg (1894-1966).

❖ **Đặc điểm** Cây xương rồng hình trụ này nổi bật nhờ vào sự phân bố gai, vẻ đẹp của nó càng được tăng thêm nhờ vào lớp lông cứng dày đặc bao quanh. Hoa có màu vàng, trắng mọc trực tiếp từ nùi dầu. Hoa thành búp vào lúc chạng vạng tối và nở rộ vào nửa đêm.

Xương rồng *A. Dybowskii* có thể mọc cao đến 4m và các

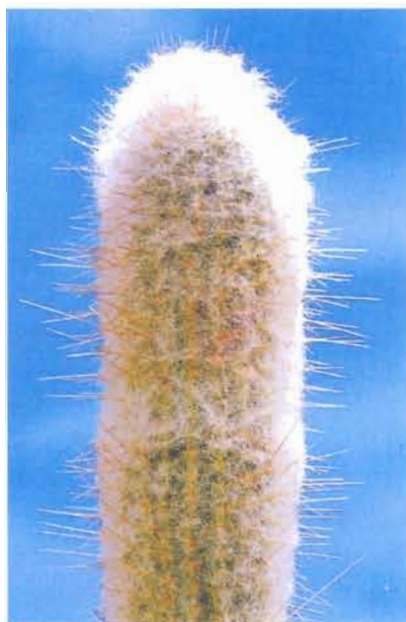

nhánh cây của nó thường mọc ra từ gốc.

✧ **Cách chăm sóc** *Astrocephalocereus* không nhạy cảm với hơi ẩm nên có thể đặt nó ngoài trời trong suốt mùa hè. Nên dùng đất trồng có nhiều mùn khi cây đang phát triển ở mức độ trung bình. Vào mùa đông, loài xương rồng này nên được giữ ẩm hơn các loài khác, nhiệt độ không nên dưới 32°F (0°C).

✧ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống.

✧ **Các loài khác** Xương rồng *A. purpureus* có hoa màu đỏ.

Xương rồng *Astrocephalocereus Dybowskii*

Xương rồng *Aztekium Ritteri*

✧ **Nguồn gốc** Giống xương rồng có hình dạng ngộ nghĩnh này đến từ Mexico. Nó được phát hiện lần đầu tiên từ một sinh viên người Đức tên là F. Bödecker (1867-1937).

✧ **Đặc điểm** Các nếp gấp gân lá của các cây xương rồng này nhỏ, tròn trĩnh. *Aztekium* có thân màu xám. thỉnh thoảng nó mọc thêm các nhánh cây. Những cánh hoa trắng nhỏ của nó có hình dáng tương tự kèn trumpet.

✧ **Cách chăm sóc** Xương rồng *Aztekium* cần nhiều nắng mặt trời trong mùa hè. Không nên tưới quá nhiều nước cho chúng.

Thường xuyên thay đất cho cây nhưng không cần bổ sung dưỡng chất khi nó đang phát triển ở mức độ trung bình. Vào

Aztekium Ritteri

mùa đông loài xương rồng này cần được giữ trong môi trường có ánh sáng, mát mẻ và tương đối khô ráo.

✧ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống và cấy ghép từ các cành được cắt ra.

✧ **Các loài khác** *A. Backeberg* có một dạng khác, hoa của nó nở to hơn.

Xương rồng Blossfeldia Liliputana

✧ **Nguồn gốc** Giống xương rồng thấp bé này có môi trường sống tự nhiên ở phía Bắc Argentina và miền Nam Bolivia. Chuyên gia về xương rồng E. Werdermann (1892-1959) đã đặt tên cho nó là *Blossfeldia Liliputana* để tưởng nhớ đến H. Blossfeld (sinh năm 1913), một chuyên gia về xương rồng và cũng là một nhà thực vật học người Đức.

✧ **Đặc điểm** Cây xương rồng này có đường kính 0,5 inch (1cm), cao không đến 1.5cm, thường có hoa rất nhỏ. Nó có nhiều nhánh

Xương rồng Blossfeldia Liliputana

cây con mọc dày đặc, không có gai cũng như gân lá. Hoa của nó màu trắng, rất nhỏ và mọc từ trên thân cây rất quyến rũ.

✧ **Cách chăm sóc** Xương rồng *Blossfeldia* nên được trồng trong một nơi đầy nắng suốt mùa hè. Nên sử dụng một hỗn hợp đất trồng trong chậu chứa sỏi và một ít nước, nếu không cây sẽ bị úng.

✧ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống.

Xương rồng Browningia Hertlingiana

✧ **Nguồn gốc** Cây xương rồng này hình trụ, có màu xanh rất đẹp với chiều cao 10m, được phát hiện trên những thung lũng khô ráo của Peru bởi nhà thực vật học người Áo F. Buxbaum (1900-1979). Giống xương rồng này cũng đã được đặt các tên như *Azureocereus*, *Castellanoisia*, *Cereus*, *Clistanthocereus*, *Gymnocereus* và *Gymnanthocereus*.

✧ **Đặc điểm** Những cánh hoa có vảy trắng nở vào ban đêm, mùi thơm thoang thoảng.

✧ **Cách chăm sóc** *Browningia* có thể chịu đựng ánh nắng gay gắt, khi giữ trong bóng râm, nó mất đi khả năng ra loại hoa màu xanh xám. Vào mùa hè, chỉ được tưới nước cho cây sau khi đất đã khô hoàn toàn.

LỜI KHUYÊN

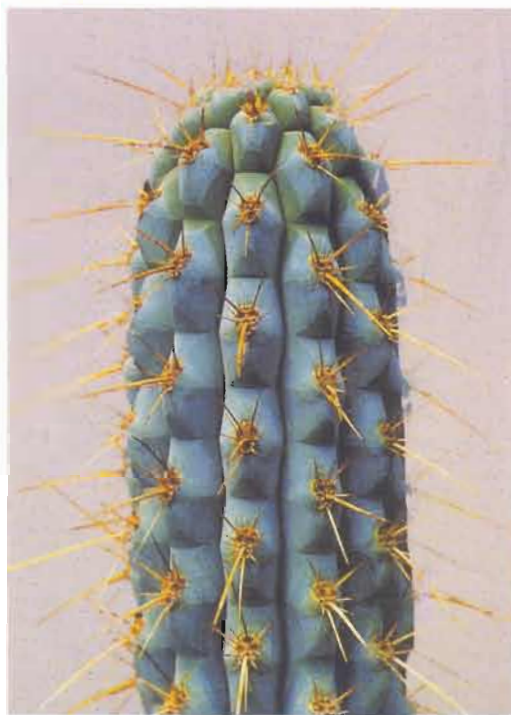
Rải một ít cát trên bề mặt đất trồng của loài xương rồng *Blossfeldia*, để thuận lợi cho việc thoát nước.

Không nên phun nước trực tiếp vào nó.

✧ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống.

✧ **Các loài khác** Xương rồng *B. Chlorocarpa* nở hoa màu đỏ trong khi *B. Microsperma* có hoa màu trắng. Hoa của *B. Viridis* có màu xanh.

Xương rồng *Browningia Hertlingiana*

Xương rồng Carnegiea

Thuộc xương rồng Saguaro

❖ **Nguồn gốc** Carnegiea được tìm thấy ở Mỹ (bang Arizona, bang California) và Mexico bởi các nhà thực vật học N. Lord Britton (1859-1934) - giám đốc Vườn thực vật New York và J. N. Rose (1862-1928) - nhà thực vật học tại Phòng mẫu cây Quốc gia Hoa Kỳ.

❖ **Đặc điểm** Các cây xương rồng hình trụ khổng lồ này

cao đến 50 feet (15,2m) và mọc ra các nhánh cây khi trưởng thành. Gai của chúng mọc tỏa ra dạng hình tròn. Hoa có kích thước khoảng 4,75 inch (12cm), nở rất nhiều và tươi đến ngày hôm sau. Chúng có mùi thơm thoang thoảng, đây là đặc điểm thu hút loài bướm đêm giúp chúng được thụ phấn.

❖ **Cách chăm sóc** Xương rồng Saguaro sẽ được thụ phấn tốt khi để chúng trong gió. Nó sinh trưởng tốt trong một hỗn hợp đất chậu có hệ thống thoát nước bằng mảnh sành và thêm một ít sỏi, vì xương rồng Carnegiea rất nhạy cảm với nước. Vào mùa hè nó cần được đặt ở một nơi nhiều nắng và thoáng khí nhưng không đặt dưới ánh nắng mặt trời gay gắt. Trong suốt mùa đông cây xương rồng này nên được giữ khô ráo ở nhiệt độ 30°F (-1.1°C), đồng thời phải cung cấp đủ ánh sáng cho nó.

❖ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống.

Xương rồng Carnegiea Gigantea

THÔNG TIN BỔ SUNG

Hoa của giống xương rồng này là loài hoa chính ở vùng Arizona. Nó có thể sống hơn 250 năm.

❖ **Các loài khác** Xương rồng *C. Gigantea* (trước đây có tên *Cereus Giganteus*) có hoa màu trắng. *C. Polylophia* (trước đây được liệt kê vào giống *Neobuxbaumia*) có hoa màu đỏ.

Xương rồng Cephalocereus Senilis

Loài xương rồng Old Man

❖ **Nguồn gốc** Loài xương rồng hình trụ xinh đẹp này xuất xứ từ Mexico. Nó được một bác sĩ và cũng là một nhà thực vật học người Đức L. G. K. Pfeiffer (1805-1877) phát hiện. Hiện tại có nhiều loài được liệt kê vào các giống *Austrocephalocereus*, *Espostoa*, *Micranthocereus*, *Pilosocereus* và *Stephanocereus* đều thuộc giống xương rồng *Cephalocereus*. Ngày nay nhiều nhà thực vật học xem *C. Senilis* là loài duy nhất để gây giống. Nó cũng được biết đến với tên gọi *Pilocereus Senilis*.

❖ **Đặc điểm** Về bề ngoài của nó rất đặc biệt: Một lớp tóc xù trắng toát rất nặng, tạo cho *Cephalocereus* thành một trong những loài xương rồng hình trụ gây ấn tượng nhất. Nó có thể cao đến 15m. Điều thú vị của xương rồng *Old Man* chính là lớp núi dầu bao trùm cả thân

Xương rồng Carnegiea Polylopha

Xương rồng Cephalocereus Senilis

LỜI KHUYÊN

Bạn có thể làm sạch các vết bẩn cho cây xương rồng này bằng dầu gội nhưng sau đó phải sấy khô.

cây từ một độ cao 6m. Mặt khác, hoa màu vàng xám của nó rất khó nhìn thấy.

✧ **Cách chăm sóc** Vào mùa hè, *C. Senilis* phải được giữ tương đối khô ráo. Trong bất cứ trường hợp nào, cũng chỉ nên tưới nước

ở dưới gốc cây, để không có giọt nước nào thấm vào lớp tóc mịn như len của nó. Phủ trên đất trồng bằng một lớp cát để ngăn chặn sự úng nước.

✧ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống.

Xương rồng Cereus

Giống xương rồng tương tự ngon đước (Torch)

✧ **Nguồn gốc** Tất cả các loài của xương rồng *Cereus* đều xuất xứ từ Nam Mỹ. Nó được một nhà thực vật học người Anh P. Miller (1691-1771) phát hiện. Ngày nay một số loài của *Cereus* được tìm thấy ở các giống xương rồng khác như *Aporocactus*, *Browniinia*, *Cleistocactus*, *Haageocereus*, *Monvillea*, *Peniocereus*, *Piptanthocereus*, *Polaskia*, *Praecereus*, *Sele-nicereus*, *Stenocereus*, *Stetsonia* và *Subpilocereus*.

✧ **Đặc điểm** *Cereus* là loại xương rồng hình trụ đẹp nhất trong số rất nhiều loài có hình dáng khác nhau. Hoa của chúng thường có các ống tràng dài và không vẩy, thân cây có màu xanh đậm.

◀ Xương rồng *Cereus Huntingtonianus*

❖ **Cách chăm sóc** *Cereus* thích hợp với một nơi thoáng khí vào mùa hè, còn vào mùa đông nó phải được giữ mát và khô ráo. Nên cung cấp cho nó một hỗn hợp đất trồng giàu dinh dưỡng: nhiều mùn kết hợp với một ít sỏi. Giống xương rồng này không dễ bị úng nước. Nó tăng trưởng rất nhanh, do đó rất phù hợp cho việc cấy ghép cây.

❖ **Các loài khác** Xương rồng *C. Huntingtonianus* sẽ không nở hoa đến khi nó đã hoàn toàn già cỗi. Hoa màu trắng của nó nở vào đêm và qua hôm sau thì tàn. Hoa dạng hình phễu lớn bao phủ bên ngoài, không có lông cũng như gai. Các loài này có xuất xứ từ Argentina.

Xương rồng *C. Jamacaru* có dạng cây với chóp cây rất to. Thân cây màu xanh căng nhựa, gai màu nâu vàng. *C. Jamacaru* có hoa màu trắng, rộng 25cm. Hình dáng của loài xương rồng này rất kỳ dị.

C. Peruvianus "Monstrosus" đã được biết đến như là một loại xương rồng có hình dáng rất đa dạng kể từ thế kỷ 18. Đây là một loài xương rồng mọc trên đá điển hình, có xuất xứ từ Nam Mỹ. Gai của nó ngắn, có màu nâu đỏ mọc thành từng cụm dày đặc trên thân cây, hoa có màu trắng.

Xương rồng *Cereus Jamacaru "Monstrosus"*

Xương rồng *Cereus Peruvianus "Monstrosus"*

Xương rồng *C. Aethiops* nở ra hoa màu hồng xám, xuất xứ từ Argentina.

Xương rồng *C. Alacriportanus* với hoa màu hồng vàng, có nguồn gốc từ Nam Mỹ.

Loài xương rồng *C. Azureus* từ Brazil có hoa màu lục xám.

Xương rồng *Cereus* "màu xanh thép" chính là xương rồng *C. Chalybaeus* có xuất xứ từ Nam Mỹ.

Loài xương rồng Argentina *C. Dayamii* có hoa màu trắng, dạng phễu.

Xương rồng *C. Hexagonus* có hoa màu trắng được trang trí với 6 gân lá (ribs).

Xương rồng *C. Neotetragonus* nở ra hoa màu đỏ hồng.

Xương rồng *C. Stenogonus* phân bố từ Bolivia đến Paraguay và Argentina, có thân cây dạng gân hẹp.

Xương rồng *Cleistocactus*

❖ **Xuất xứ** Giống xương rồng này có nhiều chủng loại được phát hiện ở Peru, Bolivia, Argentina, Paraguay và Uruguay. Người ta thường phát hiện ra nó ở dạng trụ hoặc bụi cây với đường kính khoảng 1.740m trên các ngọn núi. Chuyên gia về xương rồng người Pháp A. C. Lemaire (1800-1871) đã tìm ra giống xương rồng này. Nhiều loài trước đây đã được liệt kê vào các giống *Akersia*, *Borziactella*, *Borziactus*, *Bolivocereus*, *Cephalocleistocactus*, *Cereus*, *Denmoza*, *Hildewintera*, *Loxanthocereus*, *Matucana*, *Oreocereus*, *Seticereus*, *Seticleistocactus*, *Wintera* và *Winterocereus*.

➤ Xương rồng *Cleistocactus ritteri*

❖ **Đặc điểm** Một số loài hình trụ rất đẹp, trong khi các loài khác giống như một bụi cây hoặc có dạng dây nằm bò trên mặt đất. Các cây xương rồng thân mảnh này tách nhánh ở dưới gốc cây tạo ra các nhánh mới ở các bên. Gai của chúng giống như lông, thỉnh thoảng dày đặc. Hoa hình trụ có màu đỏ, cam, vàng hay trắng. Một số loài khi trưởng thành thì nở hoa nhiều một cách khác thường.

❖ **Cách chăm sóc** Vào mùa hè, *Cleistocactus* nên được trồng trong một nơi ẩm áp, có nắng và tưới nước nhiều. Đất trồng trong chậu phải giàu dinh

Xương rồng Cleistocactus Strausii

Xương rồng Cleistocactus Winteri

dưỡng với một ít mùn. Vào mùa đông loài xương rồng này cần được cung cấp ánh sáng và giữ khô ráo ở nhiệt độ khoảng 32°F (0°C).

Nếu đặt ở nơi có nhiệt độ cao hơn thì nên cung cấp nước cho nó nhiều hơn. *Cleistocactus* phù hợp với môi trường có nước vì nó không dễ bị úng.

✧ **Sự nhân giống** Nhân giống bằng hạt giống, cành giâm và đầu tiên nên đặt các cành giâm nằm ngoài trời để nó được khô ráo.

✧ **Các loài khác** *C. Candelilla* cũng được gọi là xương rồng dạng nến nhỏ. Nó có dạng trụ và cao đến 1m, hoa màu vàng, trên đỉnh hoa màu nâu.

Xương rồng *C. Icosagonus* thường mọc thẳng đứng nhưng đôi khi cũng có thân bò. Gai có màu vàng lấp lánh.

Xương rồng *C. Ritteri* có hoa màu vàng chanh, hơi cong và đầu nhụy màu xanh. Nó cao khoảng 1m và các nhánh tỏa ra từ phía dưới. Thân ốm, có đường kính lớn hơn 3cm một ít.

C. Samaipatanus là một loài xương rồng có sức quyến rũ đặc biệt. Nó tạo thành cụm cao đến 1,5m và các nhánh rất nặng. Hoa màu đỏ thẫm, nhụy màu đỏ đậm.

Xương rồng *C. Strausii* có thể là loài nổi tiếng nhất của *Cleistocactus*. Lông chúng cứng, màu trắng tạo thành một lớp dày. Ống tràng hoa hẹp có màu đỏ rượu vang nhưng chỉ được nẩy ra ở những cây đã trưởng thành.

Xương rồng Cleistocactus Samaipatanus

LỜI KHUYÊN

Cleistocactus sẽ mọc tốt hơn nếu có một ít gạch đã được nghiền nát trộn vào hỗn hợp đất trồng trong chậu.

Xương rồng *C. Winterii* trước đây được gọi là *Hildewintera Aureispina*. Gai màu vàng bao phủ toàn thân cây trông rất quyến rũ, dù nó không có hoa. Thân cây dài khoảng 1,5m và cong xuống. Do vậy mà nó rất phù hợp khi trồng trong chậu được treo lên. Hoa có màu cam sáng và nở trong nhiều ngày.

Cleistocactus còn loài khác như *C. Acanthurus*, *C. Anguinus*, *C. Areolatus*, *C. Baumannii*, *C. Brookei*, *C. Roezlii* và *C. Sepium*.

Xương rồng *Copiapoa Cinerea*

✧ **Xuất xứ** Xương rồng này có xuất xứ từ Chile. Tên của nó được đặt vào năm 1922 bởi các nhà thực vật học N. Lord Britton (1859-1934) và J. N. Rose (1862-1928). Trước đây giống xương rồng này có tên là *Pilocopiapoa*.

✧ **Đặc điểm** Các cây xương rồng này ban đầu hình cầu sau đó phát triển thành hình trụ. Biểu bì của chúng rất chắc. Thân

Xương rồng *Cleistocactus Icosagonus*

Xương rồng *Copiapoa Cinerea*

LỜI KHUYÊN

Xương rồng *Copiapoa* thích hợp với bóng râm có ánh sáng, vì thế bạn không nên đặt cây ở bên cửa sổ trong suốt mùa hè.

của cây *C. Cinerea* có hoa màu xám tro còn gai màu đen. Đặc biệt, loài *Copiapoa* có hoa màu vàng nhạt đến vàng, chúng thường tạo ra từ các nhánh cây và tỏa hương thơm ngát.

Xương rồng *Copiapoa Coquimbana*

❖ **Cách chăm sóc** Điều bất thường của xương rồng *Copiapoa* là mùa phát triển chính của nó rơi vào mùa thu. Do đó, vào mùa hè cần phải giữ nó khô ráo trong một khoảng thời gian. Xương rồng *Copiapoa* cần đặt ở nơi có ánh sáng và được giữ ẩm (ở nhiệt độ 32°F [0°C]), trong mùa đông bạn cũng nên giữ cây khô ráo và thường xuyên thay đất trồng.

❖ **Sự nhân giống** Nhân giống bằng hạt giống và ghép cành.

❖ **Các loài khác** Xương rồng *C. Cineracens* có màu xám tro, hoa màu vàng và đài hoa uốn ngược lại.

Xương rồng *C. Coquimbana* mọc thành bụi, hoa màu vàng có hình dạng như cái chuông.

Xương rồng *C. Echinoides* có hoa màu vàng xám còn đài hoa màu hơi đỏ, trong khi xương rồng *C. Haseltoriana* có hoa màu vàng và nhánh cây mọc từ gốc ra.

Xương rồng *C. Krainziana* có gai cứng màu trắng, hoa màu vàng, trên các rìa cánh hoa có màu đỏ.

Xương rồng *C. Pepiniana* nở hoa màu vàng.

Xương rồng *C. Taltalensis* cao chỉ 10cm, hoa màu vàng.

Xương rồng *C. Tenuissima* có gai mỏng và hoa màu vàng.

Xương rồng Corryocactus

✧ **Xuất xứ** Các loài này phân bố từ Peru đến Chile. Nó được miêu tả bởi hai chuyên gia xương rồng là N. Lord Britton (1859-1934) và J. N. Rose (1862-1928). Các loài này trước đây được ghép vào giống *Erdisia*, còn bây giờ được liệt kê vào giống *Corryocactus*.

✧ **Đặc điểm** Các cây xương rồng màu xanh xám này phát triển như những cây bụi, mặc dù một số cây cũng mọc thấp để bò. Đặc điểm điển hình của *Corryocactus* là gai của nó rất dài và cứng. Ở một số loài có gai dài đến 25cm. Hoa nó màu vàng, cam hoặc đỏ.

✧ **Cách chăm sóc** *Corryocactus* cần ánh sáng và đất có tính acid nhẹ. Không nên bón vôi cho cây. Vào mùa đông, nếu được trồng trong chậu và không có nước thì nó sẽ nở rất nhiều hoa. Vào mùa hè, chúng ta có thể đặt nó ở ngoài trời.

Xương rồng *Corryocactus Matucanensis*

✧ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống, cành giâm và cấy ghép.

Xương rồng *Corryocactus Ayopayanus*

THÔNG TIN BỔ SUNG

Giống xương rồng này là vật kỷ niệm để tưởng nhớ đến Kỹ sư trưởng của con đường sắt Peruvian, T. A. Corry, ông là người luôn ủng hộ cho việc sưu tầm xương rồng ở Andes.

❖ **Các loài khác** Xương rồng *C. Ayopayanus* cao đến 150cm và mọc nhánh khi cây đã trưởng thành. Hoa màu cam đỏ đậm và mọc từ những núp có màu xám.

Hoa của loài *C. Brachypetalus* màu cam và quả của nó có thể ăn được.

Xương rồng *C. Brevistylus* có hoa màu vàng.

Xương rồng *C. Matucanensis* nở hoa màu vàng và mọc ở dưới thấp để đứng thẳng.

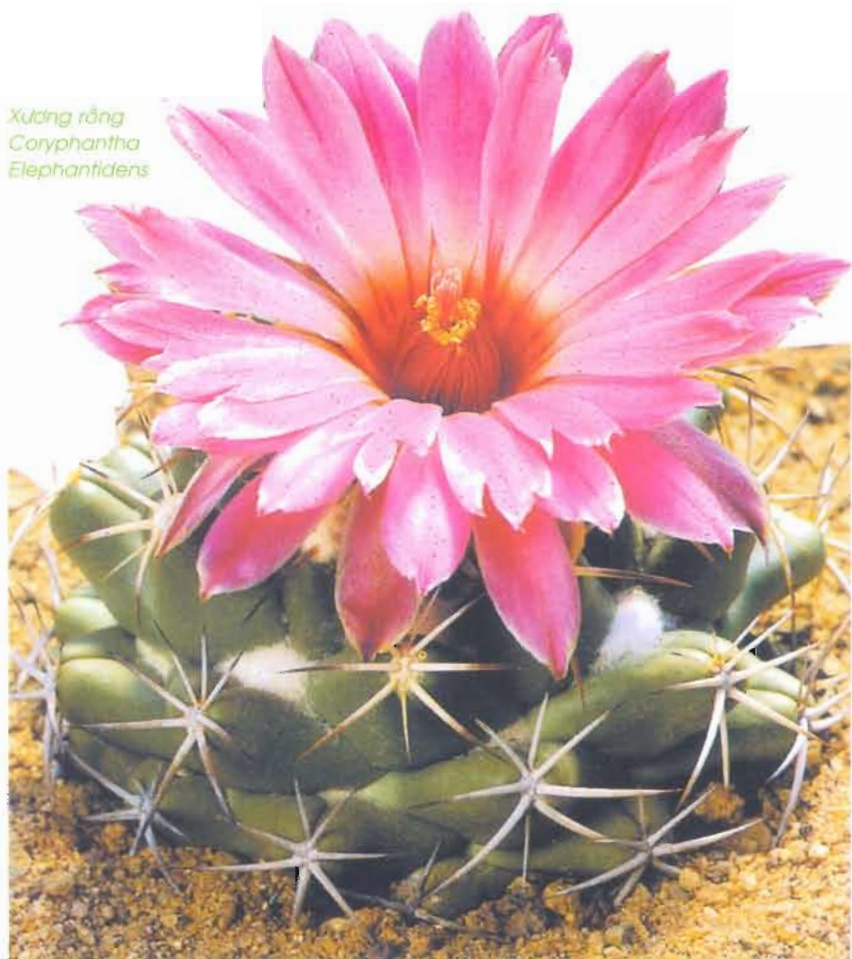
Hoa của xương rồng *C. Melanotrichus* có màu đỏ.

Loài *C. Spiniflorus* và *C. Squarrosus* có hoa màu đỏ vàng.

Xương rồng *Coryphantha Elephantidens*

❖ **Xuất xứ** Xương rồng *Coryphantha* được phát hiện ở miền Nam nước Mỹ đến miền Nam Mexico. Các loài này do một chuyên gia về xương rồng người Pháp A. C. Lemaire (1800-1871)

Xương rồng
Coryphantha
Elephantidens

tìm ra. Có một số loài của giống xương rồng này trước đây được liệt kê vào giống xương rồng *Cumarinia* và *Lepidocoryphantha*.

❖ **Đặc điểm** Giống xương rồng có nhiều bướu cây với sự phân bố gai rất đẹp này có dạng hình cầu, cũng có khi hình trụ. Hoa của nó thường có màu vàng, mọc trực tiếp trên đỉnh cây. Cũng có một số loài hoa màu đỏ hoặc trắng. *C. Elephantidens* hình cầu, thân cứng và chỉ dày khoảng 20cm. Các bướu cây dài và dày, hoa của nó có màu hồng đậm rất đẹp. Gai màu vàng.

❖ **Cách chăm sóc** *Coryphantha* rất nhạy cảm với hơi ẩm và có thời gian ngủ ở giữa mùa hè cũng như mùa đông. Trong hai giai đoạn này, nó cần được đặt ở một nơi có nhiều ánh sáng và giữ tương đối khô. Cổ rễ không nên để tiếp xúc với nước. Đất để trồng xương rồng này là một loại đất chậu hỗn hợp.

LỜI KHUYÊN

Thường xuyên phun thuốc cho cây *Coryphantha* để ngăn chặn sự phá hoại của loài bết ve dạng nhện.

Xương rồng *Coryphantha Odorata*

❖ **Sự nhân giống** Nhân giống bằng hạt giống.

❖ **Các loài khác** Xương rồng *C. Clavata* nở hoa màu vàng.

Xương rồng *C. Cornifera* có gai rất đẹp và hoa màu vàng nhạt.

Xương rồng *C. Odorata* trước đây được cho là thuộc giống xương rồng *Neolloydia*, có hoa màu vàng trắng. Những cây chết có một mùi thơm dịu từ thân cây.

Hoa của xương rồng *C. Poselgeriana* ban đầu có màu vàng sau đó chuyển sang màu hồng.

Xương rồng *C. Radicans* có hoa màu vàng nhạt.

Xương rồng *Denmoza Erythrocephala*

Xương rồng *Denmoza Erythrocephala*

✧ **Xuất xứ** Các loài *Denmoza* xuất xứ từ phía Bắc của Argentina. Hai chuyên gia về xương rồng là N. Lord Britton (1859-1934) và J. N. Rose (1862-1928) đã miêu tả về giống xương rồng này.

✧ **Đặc điểm** Đầu tiên *D. Erythrocephala* có dạng hình cầu, sau đó phát triển thành hình trụ cao khoảng 1,5m. Gai dài, màu đen trộn lẫn màu đỏ nhạt, xung quanh gai là các chùm lông cứng. Hoa màu đỏ, có cánh hoa màu tím, nhưng chúng không nở rộng.

✧ **Cách chăm sóc** *Denmoza*

THÔNG TIN BỔ SUNG

Một chuyên gia về xương rồng nổi tiếng Curt Backeberg đã tìm thấy một loại xương rồng khác có gai màu vàng ở Argentina, mà nó đã được liệt kê vào giống *D. Erythrocephala*.

cần loại đất trồng chứa một ít mùn. Phải bảo đảm cho nó tránh ánh nắng mặt trời gay gắt vào mùa hè. Cây cần đặt ở nơi thoáng khí. Vào mùa đông nên giữ cây ở nhiệt độ khoảng 32°F (0°C) và tưới một ít nước cho cây.

✧ **Sự nhân giống** Nhân giống bằng hạt giống.

Xương rồng *Denmoza Rhodacantha*

❖ **Các loài khác** Loài duy nhất mà nhiều chuyên gia về xương rồng đã đề cập là *D. Rhodacantha*. Tuy nhiên, *D. Rhodacantha* có đường kính thân rộng hơn và giống hình cầu nhiều hơn loài xương rồng *D. Erythrocephala*. Gai và hoa của nó có màu đỏ tươi.

Một số nguồn tư liệu cũ cũng phân hai loài này vào giống *Echinocactus*, *Cleistocactus* và *Pilocereus*.

Xương rồng *Discocactus Horstii*

❖ **Xuất xứ** Loài xương rồng này phát triển rất tốt khi mọc trên đất có thạch anh. Nó xuất

Xương rồng *Discocactus Albispinus*

Xương rồng *Discocactus Horstii*

xứ từ Brazil (Mato Grosso) và được phát hiện ở độ cao khoảng 1.200m so với mặt nước biển. Trong danh mục thực vật học hiện tại thì hầu hết các loài xương rồng được phân vào giống *Melocactus*. Giống xương rồng này được phát hiện từ một chuyên gia xương rồng và cũng là một bác sĩ, L. G. K. Pfeiffer (1805-1877) ở Kassel, Đức.

❖ **Đặc điểm** Thân của *D. Horstii* có dạng hình cầu dẹt rộng khoảng 7cm. Gai có màu nâu hoặc màu xám. Gân lá nhô lên. Trong đường kính khoảng 6cm, có thể ngửi thấy mùi thơm thoang thoang của hoa màu trắng và chúng chỉ nở khi trời nóng.

❖ **Cách chăm sóc** Hỗn hợp đất trồng nên chứa cát có thạch anh và không có vôi. Thường xuyên phun thuốc hoặc che màn để *Discocactus* phát triển tốt.

❖ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt.

❖ **Các loài khác** Xương rồng *D. Albispinus* phát triển giống

như một quả cầu dẹt, hoa màu trắng của nó nở vào ban đêm. *D. Heptacanthus* có hoa màu hồng trắng trong khi *D. Zehntneri* nở hoa toàn màu trắng.

Xương rồng *Disocactus*

❖ **Xuất xứ** Giống xương rồng này được tìm thấy ở vùng nhiệt đới Trung Mỹ – Honduras và Guatemala – như là loài thực vật biểu sinh, nghĩa là nó mọc trên các cây cao và cả các đám cây bụi. *Disocactus* nằm trong các loài thực vật bị đe dọa tuyệt chủng. John Lindley (1799-1865), một nhà thực vật học nổi tiếng người Anh, đã tìm ra giống xương rồng này vào năm 1845.

Một số loài trước đây đã được đưa vào danh sách của giống xương rồng *Phyllocactus* và *Rhipsalis* cũng như đã từng được liệt kê vào giống *Bonifazia*, *Wittia* và *Wittiocactus*. Ngày nay các loài *D. Nelsonii* thuộc giống *Chiapasias*.

❖ **Đặc điểm** Thân của những cây xương rồng này hình tròn, ở phần cuối thân rộng ra giống như lá cây và có khía hình chữ V. *Disocactus* hoàn toàn không có gai, hoa nhỏ, có dạng ống hẹp.

Xương rồng *Disocactus Biformis*

✧ **Cách chăm sóc** Ở môi trường sống tự nhiên, xương rồng này phát triển trong bóng râm của các cây lớn, vì thế không nên đặt nó dưới ánh nắng gay gắt. Nó cần đất mùn có nhiều chất dinh dưỡng nhưng không chứa vôi. *Disocactus* cũng phù hợp với môi trường sống trong nước, đặc biệt là loài *D. Eichlamii*. Trong thời gian ngủ đông, cần phải giữ khô cho cây ở nhiệt độ khoảng 40°F (4,4°C).

✧ **Sự nhân giống** Giống như hầu hết các loài xương rồng biểu sinh khác, *Disocactus* cũng được nhân giống bằng cành giâm.

✧ **Các loài khác** Xương rồng *D. Biformis* mọc rậm rạp, hoa màu đỏ, cánh hoa xòe rộng. Thân cây hơi tròn, chỉ có phần cuối thân rộng ra giống như chiếc lá.

Xương rồng *D. Eichlamii* được đặt theo tên của một nhà sưu tầm xương

LỜI KHUYÊN

Vì trong môi trường sống tự nhiên, xương rồng *Disocactus* có thể hấp thụ sương đêm nhờ vào lớp lá nên bạn cần phải phun nước cho nó sau thời gian ngủ đông. Rễ của nó có thể lưu trữ nước và sau đó phân bố cho cây.

rồng tên là F. Eichlam ở Guatemala. Trong môi trường sống tự nhiên, nó mọc thành một vòng cây và rủ xuống. Thân cây thường dài khoảng 20cm và rộng khoảng 5cm. Hoa của nó hẹp, dài khoảng 6-7cm, các cánh hoa có màu đỏ nhạt và nhị hoa vươn ra ngoài cánh hoa.

Xương rồng *D. Ramulosus* có hoa màu xanh nhạt, xuất xứ từ Brazil, Peru và Bolivia.

Xương rồng *Disocactus Eichlamii*

Echinocactus Horizanthalonius

Echinocactus Grusonii

Xương rồng Echinocactus

Giống xương rồng có nhiều gai

❖ **Xuất xứ** Xương rồng hình cầu lớn này (ngoại trừ loài *E. Horizanthalonius* còn tất cả các loài như *Ferocactus* đều rất lớn) mọc trên các cao nguyên rất nóng ở Mexico và sa mạc ở Tây Nam nước Mỹ. Giống này được các nhà thực vật học Berlin là H. F. Link (1767-1851) và C. F. Otto (1783-1856) tìm ra. Ngày nay nhiều loài trong giống xương rồng này trước đây được liệt kê vào các giống sau: *Aztekium*, *Denmoza*, *Echinofossulocactus*, *Escobaria*, *Ferocactus*, *Gymnocylidium*, *Homalocephala*, *Matucana*,

Neolloydia, Neoporteria, Pediocactus, Sclerocactus, Strombocactus và *Thelocactus*.

❖ **Đặc điểm** *Echinocactus* có nhiều gân lá rất rõ rệt. Gai của nó rất chắc, thẳng hoặc hơi cong. Hoa tương đối nhỏ.

❖ **Cách chăm sóc** *Echinocactus* cần có một nơi ẩm áp và đầy nắng trong mùa phát triển. Do đó, nó khá nhạy cảm với hơi ẩm, còn những cây vừa được trồng lại cần tưới nước từ trên đỉnh cây xuống. Tất cả những cây có gai mà rễ của nó phát triển tốt thì nên tưới nước từ gốc cây. Xương rồng *Echinocactus* phát triển tốt khi đặt ở ngoài trời trong suốt mùa hè, nhưng phải bảo vệ nó không để nước mưa thấm vào.

LỜI KHUYÊN

Nếu thân cây hơi đỏ tía thì cho thấy xương rồng *Echinocactus* đã nhận quá nhiều ánh nắng mặt trời, vì thế bạn phải đưa nó vào trong bóng râm.

Hỗn hợp đất trồng là đất mùn và một ít đất sét trộn. Nhiệt độ vào mùa đông nên giữ ở mức khoảng 30°F (-1.1°C).

❖ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống.

❖ **Các loài khác** Loài nổi tiếng nhất là *E. Grusonii*. Vì gai của nó màu vàng tươi nên những cây có màu xanh căng nhựa này cũng được gọi là

Xương rồng *Echinocactus Platyacanthus*

Hoa của xương rồng *Echinocactus Platyacanthus*

Xương rồng thùng vàng. Nó chỉ ra hoa khi đã trưởng thành và có thể phát triển to ra nhưng vẫn giữ hình dạng tròn. Khi đặt trong nhà nó sẽ không nở hoa, phải đặt ngoài trời trong một khoảng thời gian thì nó mới có thể nở hoa. Hoa của nó dài 6cm, bên trong màu vàng, bên ngoài màu nâu nhạt.

Xương rồng *E. Horizontalis*, được tìm thấy trên những vùng sa mạc ở Tây Nam nước Mỹ cũng như phía Bắc Mexico, có gai xoắn lại theo chiều ngang. Xương rồng này tương đối nhỏ, có đường kính thân khoảng 25cm. Thân của nó có bụi phấn màu xám, gai màu

nâu đỏ, hoa nhỏ, màu đỏ nhạt, chỉ cao hơn 3cm.

Xương rồng *E. Platyacanthus* giống như quả bóng bị dẹt một bên. Nếu được chăm sóc kỹ nó có thể đạt đến đường kính khoảng 51cm. Nó có thân màu xanh nhạt, đường gân dọc đứng và hẹp, gai cong lại, có màu vàng và nâu đỏ, hoa vàng.

Xương rồng Echinocereus

Giống xương rồng hình trụ có nhiều gai

✧ **Xuất xứ** Giống xương rồng này có nguồn gốc từ phía Tây nước Mỹ và Mexico. Nó đã được tìm ra bởi một bác sĩ và cũng là một nhà thực vật học người Đức, tiến sĩ G. Engelmann (1809-1884). Một số loài trước đây đã được liệt kê vào các giống như *Echinocactus*, *Morangaya* và *Wilcoxia*.

✧ **Đặc điểm** Giống xương rồng hình trụ có nhiều gai này thường mọc thành từng cụm, thỉnh thoảng có các nhánh tương đối nhỏ, lõi cây rất mềm. Hoa của nó đẹp, màu sáng, nở lâu, có gai giống như quả của nó.

Echinocereus Pectinatus

Xương rồng *Echinocereus Scheerii*

❖ **Cách chăm sóc** Xương rồng *Echinocereus* thích hợp với nơi ẩm áp, có ánh sáng và thoáng. Đất trồng phải có cát, chứa nhiều mùn, thoát nước tốt (đất trộn với gạch đã được nghiền nát) và có tính acid nhẹ. Các loài có gai ít không nên đặt ở ngoài trời nắng gắt. Các loài có gai dày đặc có thể chịu đựng được nắng gắt và không cần phải tưới nước quá nhiều. Vào mùa đông *Echinocereus* nên được giữ khô ráo, mát mẻ ở nhiệt độ khoảng 30°F (-1.1°C) và

Echinocereus Reichenbachii

có ánh sáng. Đến tháng tư mới có thể tưới nước vừa đủ để cho các nụ hoa hình thành. Không

Echinocereus Rigidissimus

nên bận tâm nếu cây quăn lại. Nếu thời tiết có độ ẩm và hơi nước trong vài tuần sẽ đủ để cây xương rồng này khôi phục lại vẻ đẹp vốn có của nó.

✧ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống và cành giâm, tốt nhất là bắt đầu tiến hành vào cuối tháng năm.

✧ **Các loài khác** Xương rồng *E. Fenleri* cao đến 15cm và tạo thành các cụm dày đặc, có hoa màu đỏ.

Xương rồng *E. Pectinatus* (trước đây là *E. Dasyacanthus*) có hoa to màu vàng, chỉ nở hết kích thước nếu đặt cây dưới ánh nắng gay gắt.

Xương rồng *E. Reichenbachii* có dạng hình trụ, gai nhọn cong

lại, màu trắng hoặc màu nâu đỏ. Hoa màu đỏ, có lông xoắn xung quanh.

Xương rồng *E. Rigidissimus* trước đây được xem là một dạng khác của *E. Pectinatus* nhưng ngày nay nó được xem như là một loài riêng biệt. Giống xương rồng được mệnh danh là cầu vồng này có sắc màu rất phong phú và không có gai trung tâm. Hoa của nó dài hơn 7cm, đường kính khoảng 10cm.

Xương rồng *E. Scheerii* (trước đây là *E. Salmdyckianus*) cao khoảng 15cm và mọc thành các đám dày đặc. Gai của nó

Echinocereus Stramineus

Echinocereus Subinermis

Echinocereus Fendleri

T HÔNG TIN BỔ SUNG

Loài *E. Fendleri* được đặt theo tên của người đã phát hiện ra nó là A. Fendler, ông đã tìm ra loài xương rồng này vào năm 1849.

được sắp xếp theo hình thức tỏa tròn. Hoa hình phễu, màu đỏ cam, dài, rất đẹp, nở vào đêm và chỉ khép lại dưới ánh nắng mặt trời gay gắt.

Xương rồng *E. Stramineus* này có gai màu vàng, không có hoa nhưng vẫn được mọi người ưa thích. Nó cao khoảng 20cm. Giống như hầu hết các

loài xương rồng của giống này, nó cũng mọc thành các cụm dày đặc. Hoa màu tím, nở to gần bằng kích thước của cả cây. Quả ăn được và có dạng hình cầu.

Hình dáng của xương rồng *E. Subinermis* rất đa dạng, phụ thuộc vào độ tuổi của nó. Khi còn là cây non, thân cây tròn và bằng phẳng; khi già nó có hình thon dài. Những cây non thì có gai, trong khi các cây già có lông cứng dày đặc. Hoa lớn, rộng gần 10cm và có màu vàng tươi.

Xương rồng Echinofossulocactus

✧ **Xuất xứ** Giống xương rồng hình cầu này có xuất xứ từ Bắc Mexico, rất dễ trồng. George Lawrence, một chuyên gia xương rồng người Anh, đã phát hiện ra nó vào năm 1841. Các nguồn dữ liệu cũ đã liệt kê một số loài ở giống *Echinocactus* và *Stenocactus*.

✧ **Đặc điểm** Những cây xương rồng này có hình cầu, lúc trưởng thành có hình dáng tương tự chiếc gậy đánh gôn. Đặc điểm tiêu biểu của *Echinofossulocactus* là thân nó có rất nhiều đường gân, ở các giống cũ số đường gân này có thể lên đến 100. Do đó giống

Echinofossulocactus Lamellosus

này còn được gọi là xương rồng bộ não (fossula là chữ Latinh để chỉ "các nếp nhăn"). Các đường gân ở phần trên thỉnh thoảng che bóng cho phần dưới của cây làm cho phần này bị biến đổi màu nhẹ. Số lượng, hình dáng và màu sắc của gai ở mỗi loài mỗi khác. Hoa có kích

Echinofossulocactus Vaupelianus

LỜI KHUYÊN

Hoa của xương rồng *Echinofossulocactus* sẽ ra sớm hơn khi nó được cấy ghép.

Echinofossulocactus Multicostatus

Echinofossulocactus Albatrus

thuộc từ nhỏ đến trung bình và nhô lên khỏi đỉnh cây vào đầu mùa xuân.

❖ **Cách chăm sóc** Loài xương rồng này thích hợp nhất với đất trồng xương rồng pha thêm đất cát. Bón phân không quá hai lần nhưng nên tưới nhiều nước trong suốt cả mùa hè. Vào mùa đông nếu cây được giữ mát thì phải tưới nước thường xuyên. Loài xương rồng này có thể đặt dưới ánh nắng mặt trời gay gắt nhưng sau đó nên tưới nước từ dưới gốc để tránh các vết bỏng cho cây.

❖ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống trong đất ẩm và sạch.

❖ **Các loài khác** Xương rồng *E. Albatrus* có hoa màu trắng, rộng khoảng 0,75 inch (2cm).

Xương rồng *E. Coptonogonus* có hoa màu trắng và màu đỏ thẫm ở giữa hoa.

Xương rồng *E. Crispatus* có hoa màu tím, nhưng cũng có cây hoa màu trắng và ở giữa là các sọc màu tím.

Xương rồng *E. Gladiatus* có hoa màu vàng và tím.

Xương rồng *E. Lamellosus* có thân màu xanh đậm với khoảng 30 đường gân gợn sóng. Loài này cao khoảng 10cm với đường kính 5cm. Hoa có màu đỏ dài khoảng 4cm.

Xương rồng *E. Multicostatus* có hơn 100 đường gân gợn sóng, hoa màu trắng, ở giữa là màu tím.

Hoa của xương rồng *E. Phyllacanthus* màu trắng, vàng trắng, ở giữa là màu đỏ nhạt.

Xương rồng *E. Vaupelianus* rất đẹp nhờ vào đám gai màu trắng dày đặc tỏa ra khắp thân cây.

Xương rồng *E. Violaciflorus* có hoa màu tím và màu trắng.

Xương rồng Echinopsis

Xương rồng giống như con nhím biển

❖ **Xuất xứ** Nhà thực vật học người Đức, J. G. Zuccarini (1797-1848) đã phát hiện ra giống xương rồng được phân bố rộng rãi ở vùng Nam Mỹ này. Một số loài của nó đã được liệt kê vào các giống như *Cereus*, *Chamaecereus*, *Lobivia*, *Pseudolobivia*, *Setiechinopsis*, *Soehrensia* và *Trichocereus*.

❖ **Đặc điểm** Sự phân bố gai của *Echinopsis* hoàn toàn đều nhau. Nó nở hoa rất đẹp, to và

Echinopsis Tubiflora

LỜI KHUYÊN

Sau khi ngủ đông, bạn nên tưới nước cho giống xương rồng này khi các nụ hoa của nó lớn hơn 1cm. Cây sẽ ra hoa rất nhiều.

Echinopsis Chrysochete

cao so với thân cây. Hoa chớm nở khi trời tối và nở rộ trong đêm. Một số hoa nở kéo dài trong suốt 36 giờ. Chúng tỏa ra một mùi thơm thoang thoảng. Hoa có dạng hình phễu, xòe rộng với rất nhiều màu sắc như trắng, vàng, hồng, đỏ và tím. Các cây lâu năm hơn thường mất đi hình dáng hơi tròn mà mọc thẳng lên ở dạng hình trụ.

✧ **Cách chăm sóc** *Echinopsis* là một trong những giống xương rồng dễ chăm sóc nhất.

E. Mamillosa Var. Kermesina

Echinopsis phù hợp với loại đất trồng có cát. Có thể đặt loài xương rồng này ở ngoài trời vào mùa hè nhưng đừng để nó dưới ánh nắng gay gắt.

Echinopsis cần môi trường đất chậu tốt, có tính acid nhẹ và nên bón phân vào mùa hè. Môi trường đất trồng nên có tính acid nhẹ. Vào mùa đông nên giữ mát cho *Echinopsis* ở nhiệt độ 30°F (-1.1°C). Sau thời gian đó cây sẽ nở hoa, thậm chí nở rất nhiều. Trên thực tế không cần phải tưới nước cho cây trong mùa đông mà chỉ bắt đầu tưới nước khi các nụ hoa đã hé to. Sau đó trên thân cây sẽ nở ra một bông hoa rất đẹp trong một thời gian ngắn.

✧ **Sự nhân giống** *Echinopsis* có thể được cấy ghép bằng các cành giâm và nhân giống bằng hạt giống. Việc nở hoa trên các cành giâm dễ dàng hơn.

✧ **Các loài khác** Xương rồng *E. Aurea* có dạng hình cầu, sau đó trở nên thon dài khi đã trưởng thành. Loài này không to quá 10cm và nở hoa màu vàng với cùng kích thước của cây.

Xương rồng *E. Chrysantha* có hoa từ màu vàng đậm đến màu cam và nở to.

Xương rồng *E. Chrysochete* có hoa màu đỏ, cuống hoa màu hơi sáng.

LỜI KHUYÊN

Xương rồng *E. Chamaecereus* rất kỵ loài bết ve dạng nhện, vì vậy bạn phải chú ý diệt sạch chúng.

Xương rồng *E. Kratochviliana* hình tròn dẹt và đường kính thường không lớn hơn 6cm. Thân thoảnh thân màu xanh đậm của nó nhuộm màu đỏ. Hoa màu trắng, rộng 5cm và có lông màu đen.

Xương rồng *E. Mamillosa* Var. *Kermesina* có hoa màu đỏ thắm. Thân nó có thể đạt đến kích thước 15cm, màu xanh, hoa dài khoảng 18cm, có dạng hình phễu. Một ưu điểm khác của

Echinopsis Kratochviliana

Echinopsis Mirabilis

giống này là hoa nở trong suốt 3 ngày đêm liên tiếp.

Hoa của xương rồng *E. Mirabilis* dài 12cm, màu trắng, nở vào đêm và có mùi hương

đễ chịu. Thân nhỏ, hẹp, hình trụ và chỉ cao khoảng 15cm, đường kính dài 2cm, gai màu xanh nâu làm cho thân cây có màu rất tối.

Xương rồng *E. Spachiana* có thân hình trụ, cao 2m, gai màu nâu vàng. Tuy nhiên đường kính của thân cây chỉ 6cm. Hoa màu trắng, dài khoảng 20cm.

Xương rồng *E. Tubiflora* cao 12cm, hoa màu trắng giống như kèn trompet dài khoảng 20cm.

Xương rồng *E. Backebergii* nở hoa màu đỏ thẫm.

Xương rồng *E. Pasacana* cao đến 10m, thân dày khoảng 30cm, hoa màu trắng và dài 20cm.

Xương rồng Epiphyllum

Loại xương rồng giống như cây phong lan

✧ **Xuất xứ** Loại xương rồng này có nguồn gốc từ Trung Mỹ và đôi khi nó thường được biết đến với tên gọi là *Marniera* hoặc *Phyllocactus*. Một nhà thực vật học người Anh, A. H. Haworth (1768-1833) đã đặt cho nó tên *Epiphyllum*. Ngày nay một số loài được đưa vào các giống như *Chiapasias*, *Hatiora*, *Nopalxochia*, *Rhipsalis* và *Schlumbergera*.

Epiphyllum Hybrid

❖ **Đặc điểm** Thân của cây *Epiphyllum* giống như những chiếc lá mỏng nước. Hoa nở vào đêm, thường có màu kem, trắng, vàng nhạt hoặc đỏ nhạt và có hình ống thon dài. Hoa mọc một bên dạng ống và có lớp vẩy bao quanh. Một số thân cây mọc thẳng còn một số cong lại và rủ xuống, vì thế chúng có thể được dùng như những cây treo rất quyến rũ. Trong môi trường sống tự nhiên, *Epiphyllum* phát triển như thực vật biểu sinh.

❖ **Cách chăm sóc** Giống xương rồng này không thể chịu được ánh nắng mặt trời gay gắt. Nên đặt nó ở ngoài

trời vào mùa hè nhưng phải để trong bóng mát. Môi trường đất trồng thích hợp là có chứa lá cây đã mục nát kết hợp với đất mùn hoặc phân trộn và phải thường xuyên thay đất cho cây. Cần tưới nhiều nước; vào mùa đông nó vẫn cần được tưới nước nhưng chỉ với một lượng rất ít.

❖ **Sự nhân giống** Nhân giống từ những mảnh thân cắt ra.

❖ **Các loài khác** *E. Anguligerum* cũng được gọi là *Saw-blade* hoặc *Fishbone*. Thân ốm, dẹt và có vết răng cưa sâu. Đôi khi loài này tạo ra một số lông cứng màu sáng. *E. Anguligerum* có xuất xứ từ Mexico, hoa màu

Epiphyllum Chrysocardium

hồng nhạt pha vàng, có đường kính 38cm và nở vào ban đêm.

Xương rồng *E. Chrysocardium* cũng xuất xứ từ Mexico, có dạng thùy rộng, thân màu xanh nhạt, có khía hình chữ V đến tận gần

lá giống như cây dương xỉ. Loài này phát triển giống như thực vật biểu sinh. Hoa nở to dài đến 32cm. Khi hoa nở to, nhị hoa nhô ra tôn thêm vẻ đẹp cho hoa. Mặt ngoài của cánh hoa màu nâu hồng, bên trong màu trắng. Loài xương rồng rất đẹp này trước đây có tên gọi là *Marniera Chrysocardium*.

Xương rồng *E. Oxypetalum* có nguồn gốc từ Guatemala, Brazil và Venezuela.

Nhánh của nó mọc khắp thân, các thân cây lâu năm đôi khi dài đến 3m.

Thân cây có khía hình chữ V mờ còn dưới gốc cây thì đậm hơn. Hoa dài 30cm, thơm ngát, bên trong màu trắng và bên ngoài hơi đỏ.

Thân cây xương rồng *E. Pittieri* được khắc khía hình V giống như các nắp thang. Hoa của loài xương rồng *Costa Rica* này tương đối nhỏ, có màu trắng và màu xanh nhạt, đôi khi trên hoa còn có màu đỏ.

Xương rồng *E. Crenatum* có hoa màu kem, xanh nhạt và tỏa hương thơm.

Xương rồng *E. Hookeri* nở ra hoa màu trắng, dài 20cm.

Hoa màu trắng của xương rồng *E. Stenopetalum* cũng có mùi hương thoang thoảng.

Xương rồng *E. Strictum* nở hoa màu trắng.

LỜI KHUYÊN

Ngay khi cây xương rồng ra nụ, bạn nên bón cho cây một lượng phân nhỏ mỗi tuần một lần.

Xương rồng *E. Thomasium* có hoa rất to, ở giữa màu trắng, hai bên cánh hoa hơi vàng.

E. Hybrids là loài xương rồng *Epiphyllums* hoa to nổi tiếng. Từ năm 1824 nó đã được lai từ nhiều giống khác nhau như *He-liocereus*, *Nopalxochia*, *Selenicereus*, *Cereus* và *Epiphyllum*. Việc lai giống này tạo ra loại hoa với rất nhiều màu sắc.

Ảnh trái và phải là hoa của các loại xương rồng lai khác nhau.

Xương rồng Eriosyce Ceratistes

✧ **Xuất xứ** Xương rồng hình cầu này có xuất xứ từ Chile. Nó có thể được tìm thấy ở các vùng đất thấp cũng như vùng đất ở độ cao 2.011m so với mặt nước biển. Nhà thực vật học kiêm động vật học người Chile gốc Đức, R. A. Philippi (1808-1904) đã tìm ra nó.

✧ **Đặc điểm** Eriosyce hình cầu, có thể đạt đến độ cao 50cm. Đỉnh cây có lông tơ, gai màu đen rất chắc, một số gai dài hơn 3cm, gai ở giữa cong lại. Hoa màu đỏ bầm và có thể vươn ra xa đến 1,3cm. Eriosyce có tối đa 20 gân lá, số lượng này sẽ tăng lên khi tuổi của cây tăng.

Hoa của xương rồng Eriosyce Ceratistes

✧ **Cách chăm sóc** Giống này phù hợp với đất trồng có nhiều cát. Vào mùa hè, nó thích ánh sáng thậm chí cả nắng và không khí trong lành. Nên tưới nhiều nước cho cây trong mùa hè. Vào mùa đông không nên để nhiệt độ dưới 32°F (0°C), thỉnh thoảng nên tưới nước cho cây.

✧ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống và ghép cành từ các cành giâm, cây được ghép sinh trưởng mạnh hơn.

✧ **Các loài khác** Với tên gọi hiện tại thì chỉ có duy nhất một

Sự phát triển của xương rồng Eriosyce Ceratistes

loài này, thêm vào đó có *E. La-pampaensis* và *Aurata*. Ngày nay một số nhà thực vật học xem tên *E. Ceratistes* không còn tồn tại và gọi loài này là *E. Sandillon*. Một số loài trước đây đã được liệt kê vào các giống sau: *Chileorebutia*, *Delaetia*, *Horridocactus*, *Neochilenia*, *Neoporteria*, *Pyrrhocactus*, *Rodentiophila* và *Thelocophala*.

Xương rồng Escobaria Tuberculosa

❖ **Xuất xứ** Giống xương rồng có nhiều bướu cây này được tìm thấy ở Mỹ và Mexico bởi hai nhà thực vật học N. Lord Britton (1859-1934) và J. N. Rose (1862-1928). Theo dữ liệu cũ, loài này được liệt kê vào các giống sau: *Cochiseia*, *Coryphantha*, *Echinocactus*, *Gymnocactus*, *Neobesseyia* và *Mammillaria*.

❖ **Đặc điểm** Cây có màu xanh xám, cao đến 18cm; phần gốc có đường kính khoảng 6cm.

LỜI KHUYÊN

Xương rồng *Escobaria Vivipara* có thể chịu được thời tiết lạnh giá và tuyết.

Escobaria Tuberculosa

Gai màu trắng và trên đầu có màu đen. Hoa nhỏ màu hồng, nảy ra trên đỉnh cây.

❖ **Cách chăm sóc** *Escobaria* thích hợp với môi trường đất chậu có cát và hệ thống thoát nước tốt. Vào mùa hè không nên để cây bị nóng quá nhưng phải có đủ ánh nắng mặt trời. Mặt khác, vào mùa đông, giống cây này cần có một nơi mát mẻ và khô ráo.

Escobaria Dasyacantha

✧ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống, thường những cây được cấy ghép phát triển tốt hơn.

✧ **Các loài khác** *E. Dasyacantha* có rất nhiều gai dựng đứng, màu trắng. Gai ở giữa ngắn hơn gai màu nâu đen xung quanh nó. Hoa rộng khoảng 1,5cm, màu hồng phấn và có đường viền màu nâu ở giữa. Loài này trước đây đã được liệt kê vào giống *Mammillaria*.

E. Chihuahensis nở hoa màu tía.

E. Emskoetteriana có hoa màu trắng, ở giữa màu xanh.

E. Missouriensis có hoa màu vàng xanh.

Hoa của *E. Roseana* màu đỏ nhạt.

E. Vivipara có hoa màu hồng sáng.

Hoa của *E. Zilziana* màu vàng.

Xương rồng Espostoa

✧ **Xuất xứ** Xương rồng dạng cây bụi này giống như loài *Cereus* có xuất xứ từ Peru. N. Lord Britton (1859-1934) và J. N. Rose (1862-1928), hai chuyên gia xương rồng đã đặt tên cho giống này vào năm 1920. Một số loài sau này đã được nhà thực vật học người Áo F. Buxbaum (1900-1979) phân loại lại. Một số trước đây đã được liệt kê vào các giống như *Binghamiana*, *Cephalocereus*, *Cereus*, *Facheiroa*, *Neobinghamiana*, *Pseudoespostoa*, *Trianthocereus* và *Vatricania*.

✧ **Đặc điểm** Xương rồng hình trụ này phát triển giống như một cây xanh hoặc cây bụi với độ cao từ 6 -13 feet (2 – 4 m). Nó thường mọc nhánh ở dưới gốc hoặc phần trên cùng của thân cây, điều này còn tùy thuộc vào từng loài. Thân của nó thường được bao phủ bằng một lớp lông dày đặc. Trên ngọn cây có lớp nùi dầu nằm ở

chỗ lõm rất hẹp màu trắng ngà, vàng nhạt hoặc nâu nhạt.

Gai của *Espostoa* thường ngắn, mỏng, có màu vàng nhạt nhưng đôi khi cũng có màu trắng hoặc đỏ nhạt. Hoa của nó mọc trên lớp nùi dầu và nở về đêm.

❖ **Cách chăm sóc** Cây thích hợp với môi trường đất trồng có tính acid nhẹ và nhiều mùn. Vào mùa hè nên đặt cây trong chậu thoáng và để nơi có nắng. Để cho lớp lông dày đặc của nó được sạch, bạn không nên tưới nước từ trên ngọn xuống. Vào giữa mùa hè nên tưới một ít nước cho cây.

Espostoa tốt nhất là đặt trong một chậu ở nơi mát mẻ và có ánh sáng. Vào mùa đông cũng nên giữ cho nó được khô ráo.

❖ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống, cành giâm và cấy ghép.

❖ **Các loài khác** *E. Lanata* mọc thành một thân cây cao đến 4m. Thân của nó thẳng đứng. Hoa màu trắng xanh và rộng khoảng 5cm.

E. Melanostele mọc nhánh từ thân cây, cao khoảng 2m. Hoa màu trắng, đường kính khoảng 6cm.

THÔNG TIN BỔ SUNG

Giống xương rồng này được đặt theo tên của nhà thực vật học người Peru, N. Esposto, để tưởng nhớ đến ông.

Espostoa Lanata

Euphorbia Melanostele

E. Ruficeps mọc nhánh từ giữa thân trở xuống, có lông màu trắng và lông cứng màu đỏ nhạt. Hoa màu nâu đỏ và trắng.

E. Blossfeldiorum có hoa màu vàng nhạt.

Hoa của *E. Guentheri* màu kem.

E. Ritteri hoa to, màu trắng và có nhiều nhánh cây rất đẹp.

◀ *Euphorbia Ruficeps*

Xương rồng Ferocactus

Xương rồng quả bí

✧ **Xuất xứ** *Ferocactus* được giới thiệu bởi các nhà thực vật học N. Lord Britton (1859-1934) và J. N. Rose (1862-1928) vào năm 1922. Giống xương rồng này được tìm thấy ở Tây Nam nước Mỹ và các vùng đá vôi cao so với mặt nước biển của Mexico. Một số loài trước đây đã được liệt kê vào các giống như: *Bisnaga*, *Echinocactus*, *Hamatocactus* và *Thelocactus*.

✧ **Đặc điểm** Vì khi trưởng

Ferocactus Fordii

thành hình dáng của nó giống như một quả bí ngô nên xương rồng hình cầu lớn này cũng

Ferocactus Latispinus

được gọi là *Barrel Cactus*. Gai của nó rất chắc khỏe, có màu sặc sỡ. Đôi khi gai ở giữa lớn và rộng hơn các gai xung quanh.

✧ **Cách chăm sóc** Xương rồng *Ferocactus* rất khó nở hoa khi được đặt ở trong nhà. Tuy nhiên, không có bộ sưu tập xương rồng nào lại thiếu đi giống xương rồng này, vì những chiếc gai tuyệt đẹp của nó. *Ferocactus* cần một hỗn hợp đất trồng trong chậu có mùn và tính acid nhẹ. Vào mùa hè nên đặt cây ở nơi ẩm áp và có nắng, thích hợp nhất là các bệ

cửa sổ hướng Nam. Cây phát triển rất chậm nhưng không nên bón phân quá nhiều. Vào mùa đông cây cần một cái chậu tho ánh, khô ráo, đặt nơi có ánh sáng.

✧ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống.

✧ **Các loài khác** *F. Fordii* có dạng hình cầu và phát triển to hơn 10cm một ít. Hoa màu đỏ nhạt. Gai mọc tỏa tròn, dạng cây kim mỏng và màu trắng, gai ở giữa hơi cong lại giống như cái móc.

Xương rồng *F. Glaucescens* xanh có gai và hoa màu vàng rất đẹp. Nó thích hợp với đất trồng có tính acid và cần rất nhiều nước vào mùa hè. Lúc đầu nó có dạng hình cầu, sau đó phát triển thành hình thon dài.

F. Latispinus có gai mọc tỏa rộng. Nó được phát hiện ở độ cao hơn 3.000m so với mặt nước biển ở Mexico. Nó cao hơn 50cm. Những chiếc gai ở giữa là phần đẹp nhất: gai xuyên tâm từ màu trắng đến màu hồng, hướng xuống dưới và bên ngoài hơi cong. Hoa màu đỏ đậm, vàng, trắng, hồng hoặc màu tím.

F. Wislizeni cao khoảng 2m. Đầu tiên nó có dạng hình cầu sau đó phát triển thành hình trụ. Gai mọc tỏa tròn, chắc khỏe như lông cứng, chủ yếu nhất các gai

Ferocactus Glaucescens

nằm ở giữa lớn và cong lại, trong một số trường hợp nó cong lại giống như cái móc. Hoa có màu vàng hoặc đỏ.

Hoa của *F. Chrysanthus* màu vàng, hoa của *F. Cylindraceus* màu vàng cam.

F. Echidne có hoa màu vàng chanh còn hoa của *F. Emoryi* màu đỏ vàng.

Hoa của *F. Flavovirens* màu vàng, *F. Gracilis* có hoa màu vàng với các đường viền trên cánh hoa màu nâu.

F. Hamatacanthus nở hoa màu đỏ đậm, trong khi hoa của *F. Histrix* màu vàng tươi.

F. Macrodiscus có hoa màu đỏ đậm và hoa của *F. Penisulae* cũng có màu đỏ.

F. Pilosus (trước đây là *F. Stainesii*) nở hoa màu cam, hoa của *F. Potsii* và *F. Robustus* màu vàng.

Hoa của *F. Viridescens* có màu xanh vàng.

Xương rồng Frailea Cataphracta

❖ **Xuất xứ** Giống xương rồng nhỏ này có rất nhiều loài được tìm thấy ở Brazil, Paraguay và Bolivia. Hai nhà thực vật học N. Lord Britton (1859-1934) và N. J. Rose (1862-1928) đã đặt tên cho giống này vào năm 1922.

Ferocactus wislizeni

Frailea Cataphracta

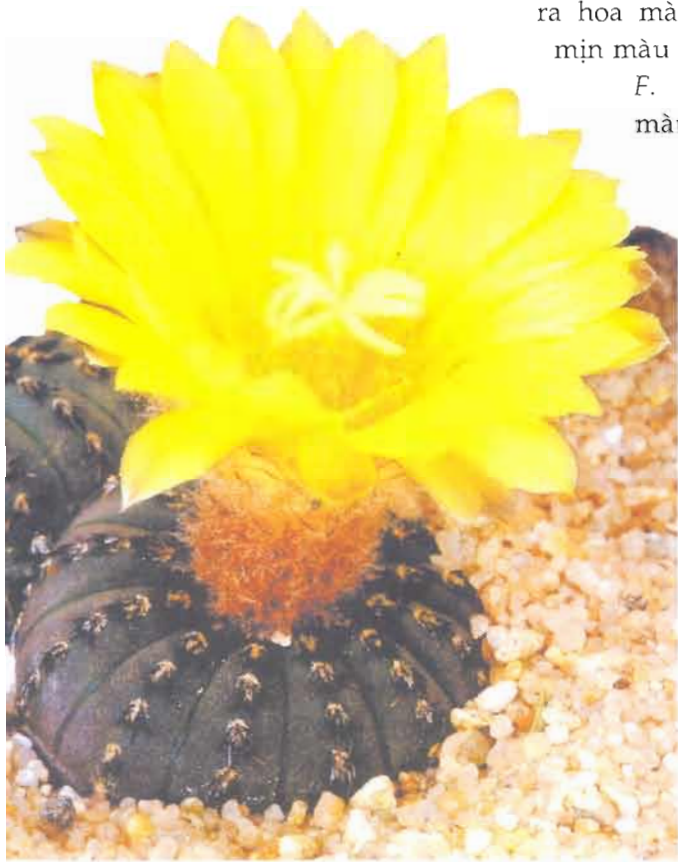
❖ **Đặc điểm** *F. Cataphracta* có gai nhỏ, mỏng, dài không quá 0.25cm, nằm sát thân, màu xanh nhạt. Phần còn lại của cây to không quá 4cm, mọc nhánh khi cây trưởng thành. Hoa có kích thước khoảng 4cm và có màu xanh vàng.

❖ **Cách chăm sóc** Vào mùa hè *Frailea* thích hợp trồng trong chậu với không khí ẩm và có ánh nắng nhưng không nên đặt dưới ánh nắng mặt trời gay gắt. Đồng thời vào thời điểm đó, nó cũng cần được tưới nước nhiều hơn. Hỗn hợp đất trồng không có chất vôi và phải có hệ thống thoát nước tốt. Vào mùa đông *Frailea* cần được đặt ở nơi tương đối mát mẻ và tưới nước ít, chỉ cần đủ để hệ rễ có xơ của nó khỏi bị khô.

❖ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống.

❖ **Các loài khác** *F. Castanea* ra hoa màu vàng và có lông mịn màu nâu nhạt bên ngoài.

F. Colombiana ra hoa màu vàng xanh.

Frailea Castanea

F. Gracillima có hoa màu đỏ vàng.

Hoa của *F. Grahliana* và *F. Knippeliana* màu vàng.

F. Pumila có hoa nhỏ màu vàng và hoa của *F. Pygmaea* có đầy lông cứng, màu vàng.

Ngày nay, *F. Bruchii* được liệt kê vào giống *Gymnocalycium*.

Xương rồng *Gymnocalycium*

❖ **Xuất xứ** Giống xương rồng này có rất nhiều loài, được phân bố ở hầu hết khu vực phía Nam của nước Mỹ. Nó được Tiến sĩ L. G. K. Pfeiffer (1805-1877), một bác sĩ và là chuyên gia xương rồng người Đức phát hiện. Nhiều loài trước đây đã được phân vào giống *Echinocactus*, một số được liệt kê vào giống *Brachycalycium*.

❖ **Đặc điểm** Một đặc điểm chung của loài này là không có đài hoa, nghĩa là xung quanh hoa chỉ có lớp vảy mà không có lông cứng và gai. *Gymnocalycium* là một giống có nhiều loài, nhìn chung đều có dạng hình cầu dẹt. Gai mọc sát thân và có thể vươn ra ngoài. Hoa lớn, có dạng hình phễu. Màu hoa được xếp từ màu trắng đến màu kem và màu trắng xanh đến màu vàng, màu hồng và màu đỏ.

Gymnocalycium Andreae

LỜI KHUYÊN

Nhiều loài *Gymnocalycium* có rễ cái dài vì thế nên trồng trong chậu sâu.

Gymnocalycium Anisitsii

Gymnocalycium Baldianum

❖ **Cách chăm sóc** Thậm chí vào mùa hè, *Gymnocalycium* cũng không chịu được sự úng nước. Do đó, tốt nhất là nên tưới nước rải rác cho các cây

Gymnocalycium Quehlianum

vào buổi tối. Một số loài của những cây xương rồng này sẽ nở hoa khi chúng được giữ ấm trong nhà suốt cả mùa đông. Nhưng sau đó hình cầu của cây sẽ bị biến dạng. Tốt nhất là đặt cây ở điều kiện mát mẻ và khô ráo. Nên sử dụng đất trồng có nhiều mùn.

❖ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống. *Gymnocalycium* cũng rất tốt trong việc cho mượn thân để cấy ghép.

❖ **Các loài khác** *G. Andreae* thân màu xanh đậm, có nguồn gốc từ Argentina. Thân cao nhất là 5cm và mọc rất nhiều nhánh cây. Hoa màu vàng nhạt.

G. Anisitsii ban đầu hình cầu sau đó phát triển thành hình thon dài và đạt được kích thước 10cm. Hoa của nó màu trắng.

G. Baldianum có hoa màu đỏ tươi. Loài này chịu đựng được nhiệt độ thấp khoảng 25°F (-3.9°C) trong một khoảng thời gian ngắn. Vào mùa đông nó có thể chịu đựng được lạnh tốt hơn các loài khác.

G. Bruchii là loại xương rồng Argentina nhỏ nhưng lại mọc rất nhiều nhánh cây. Hoa màu hồng, giống như hình cái chuông, trước đây đã được liệt kê vào giống *Frailea*.

G. Gibbosum cũng có xuất xứ

từ Argentina, cao đến 60cm. Nó không mọc nhánh cây một cách liên tục và nở hoa màu trắng.

G. Mihanovichii xuất xứ từ Paraguay, cây nhỏ cao khoảng 6cm. Hoa màu vàng nhạt có hình phễu hoặc chuông.

G. Quehlianum có màu từ đỏ đến màu xám xanh. Những gân lá đã biến đổi thành “những cục bướu cây bên dưới”. Hoa màu trắng to lẫn với màu đỏ nhạt tại cổ hoa.

G. Cardeniasum có hoa từ màu trắng đến màu hồng, trong khi *G. Denudatum* nở hoa màu trắng bóng.

G. Fleisherianum và *G. Mazanense* nở hoa màu hồng xám.

Gymnocalycium Mihanovichii

G. Monvillei hoa to màu trắng hoặc màu hồng còn hoa của *G. Multiflorum* có màu hồng nhạt.

Màu trên đỉnh đầu của *Gymnocalycium Mihanovichii* Var: Màu đỏ, cam và vàng của *Friedrichii* chính là kết quả của việc ghép cành.

G. Oenanthemum nở hoa màu đỏ nâu và *G. Platensis* có hoa màu trắng.

G. Saglionis và *G. Schicken-dantzii* cũng có hoa màu trắng đến màu đỏ nhạt.

Hoa của *G. Spegazzinii* cũng có màu trắng, cổ hoa màu đỏ.

Haageocereus Multifangaris

Xương rồng Haageocereus

❖ **Xuất xứ** Loài xương rồng hình trụ với những chiếc gai đầy màu sắc này có nguồn gốc từ Peru, được phân bố ở dưới thấp cũng như ở độ cao 2.400m so với mặt nước biển. Năm 1934 nhà nghiên cứu xương rồng người Đức C. Backeberg (1894-1966) đã phát hiện ra chúng. Trước đây nó đã từng được liệt kê vào giống xương rồng sau: *Cereus*, *Lasiocereus*, *Maritimocereus*, *Peruvocereus*, *Pygmaeocereus* và *Yungasocereus*.

❖ **Đặc điểm** *Haageocereus* mọc thành cụm, đôi khi thẳng đứng, đôi khi bò. Nó hiếm khi nở hoa nếu đặt trong nhà. Gai của chúng có màu trắng, vàng, hồng hoặc nâu đỏ. Hoa có dạng hình phễu, màu xanh nhạt, trắng hay màu đỏ sáng.

❖ **Cách chăm sóc** Vào mùa hè, nó cần nhiều ánh nắng mặt trời và không khí trong lành. Đất trồng nên bổ sung chất mùn và cát. Vào mùa đông nên giữ mát ở nhiệt độ 32°F (0°C), tưới ít nước.

❖ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống và cành giâm.

❖ **Các loài khác** *H. Multangularis* cao đến 1,5m và có xu hướng mọc thành bụi. Màu sắc của gai đầy lông cứng rất đa dạng gồm màu trắng nhạt đến

màu vàng đỏ hoặc nâu nhạt. Hoa có dạng hình phễu lớn, màu đỏ nhạt. Loài *H. Albispinus* có gai màu vàng và hoa màu đỏ sáng. Còn hoa màu trắng có đường kính khoảng 8cm của *H. Versicolor* có cánh hoa xòe rộng.

H. Decumbens có hoa màu trắng và bên ngoài hoa màu nâu, nở vào ban đêm.

H. Limensis nở hoa màu trắng.

Xương rồng *Harrisia Jusbertyi*

❖ **Xuất xứ** Loài *Harrisia* có nguồn gốc từ Nam Mỹ mặc

dù môi trường sống tự nhiên của nó không được xác định rõ. Giống này được tìm thấy bởi N. Lord Britton (1859-1934), một nhà địa chất đồng thời là nhà thực vật học nổi tiếng. Loài này trước đây đã được xếp vào các giống như *Eriocereus* và *Roseocereus*.

LỜI KHUYÊN

Harrisia Jusbertyi là một cây thân rễ rất lý tưởng cho việc cấy ghép, nó truyền sức sống mãnh liệt cho chồi giống.

Harrisia Jusbertyi

Harrisia Tetraacantha

✧ **Đặc điểm** *H. Jusbertyi* có thân chỉ dày khoảng 5cm, màu xanh đậm. Loài này bò lan ngổn ngang và không mọc nhánh. Hoa màu trắng có màu nâu xám bên ngoài, dài khoảng 18cm và chỉ nở vào đêm.

✧ **Cách chăm sóc** Giống cây khỏe mạnh này có thể chịu đựng được môi trường sống khắc nghiệt. Hơi ẩm rất cần thiết cho cây, vì vậy cần phải tưới nhiều nước trong mùa hè. Đất trồng là đất có chứa chất mùn. *Harrisia* nên được giữ qua mùa đông ở nhiệt độ khoảng 32°F (0°C), khô ráo và có ánh sáng.

✧ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống và cành giâm ở trên đầu.

✧ **Các loài khác** *H. Tetraacantha* phát triển thành dạng cây bụi. Thân dày khoảng 6cm và có màu xanh nhạt. Hoa màu xanh nhạt, dài hơn 20cm.

H. Bonplandii, *H. Gracilis*, *H. Martinii* và *H. Tortuosa* đều có hoa màu trắng.

Xương rồng *Hatiora*

Xương rồng *Phục sinh*

✧ **Xuất xứ** Xương rồng *Phục sinh* thường được gộp lại với xương rồng *Giáng sinh*. Tuy nhiên, chúng thật sự thuộc về hai giống xương rồng hoàn toàn khác nhau. Xương rồng *Phục sinh* xuất xứ từ những khu rừng nhiệt đới ở phía Nam của Brazil và là một giống cây được bảo vệ. Nó được tìm thấy bởi hai nhà thực vật học N. Lord Britton (1859-1934) và N. J. Rose (1862-1928). Nó cũng được liệt kê vào các giống sau: *Epiphyllum*, *Epiphyllopsis*, *Hariota*, *Pseudozygocactus*, *Rhipsalis* và *Rhipsalidopsis*.

✧ **Đặc điểm** Rõ ràng xương rồng *Phục sinh* và xương rồng *Giáng sinh* có vẻ ngoài giống nhau nhưng chúng khác nhau về hình dáng của hoa và lá. Lá của *Hatiora* không có răng cưa, tròn và có màu đỏ tươi.

Hatiora phát triển như một

loài thực vật biểu sinh, tạo ra nhiều bụi cây nhỏ đan xen vào nhau, các cành cây nhiều góc cạnh, khi trưởng thành nó sẽ tròn và giống như vỏ cây. Rất nhiều hoa nở to xuất hiện ở phần cuối của các cành non.

Thời gian nở hoa kéo dài trong hai tháng và thường bắt đầu vào tháng tư. Màu sắc của hoa bao gồm tất cả các sắc thái của màu đỏ và màu vàng.

❖ **Cách chăm sóc** Xương rồng *Phục sinh* cần ít độ ẩm và độ ẩm hơn xương rồng *Giáng sinh*. Đất trồng trong chậu phải đảm bảo không chứa chất vôi.

Hatiora Gaertneri

Hatiora X Graeseri

Ảnh trên và dưới: *Hatiora Salicornioides*

Hatiora có thể ở trong nhà suốt cả năm nhưng cần phải tránh ánh nắng mặt trời gay gắt. Bắt đầu từ tháng giêng, hãy đặt cây ở nơi mát mẻ và tưới ít nước hơn. Ngay khi những nụ hoa đầu tiên xuất hiện, bạn nên đặt cây ở nơi ẩm áp và tưới nước nhiều hơn. Thường xuyên tưới nước vào mùa hè để phòng tránh loài rệp vừng và nhện đỏ tấn công.

❖ **Sự nhân giống** Nhân giống bằng cành giâm.

❖ **Các loài khác** *H. Gaertneri* có hoa màu đỏ tươi và là loài xương rồng *Phục sinh* nổi tiếng nhất.

H. X Graeseri có hoa màu đỏ thẫm sáng chói. Hơn thế nữa, nó là một cây xương rồng

rất khỏe mạnh và nở hoa tự do một cách bất thường.

H. Rosea xuất xứ từ phía Đông Nam của Brazil, loài xương rồng này ít được biết đến. Thân nó nhỏ, mọc rậm rạp hơn và có hoa cũng nhỏ hơn. Hoa màu hồng nhạt tươi và nở với số lượng lớn.

H. Salicorniodes có hoa màu hồng, hình chuông và giống với *Rhipsalis* hơn là *Hatiora*.

Xương rồng *Lepismium Houletianum*

❖ **Xuất xứ** Xương rồng giống dạng cây bụi này đến từ Brazil. Giống *Lepismium* đã được phát hiện bởi chuyên gia xương rồng người Đức, tiến sĩ L. G. K. Pfeiffer (1805-1877). Tất cả các loài này trước đây đã được liệt kê vào giống *Rhipsalis*. Chúng cũng xuất hiện ở các giống khác như *Acanthorhipsalis*, *Lymanbensonia* hoặc *Pfeiffera*.

❖ **Đặc điểm** *Lepismium Houletianum* cao đến 2m. Thân của nó giống dạng lá treo lơ lửng, rộng 5cm, hình tròn hoặc hình trụ và có màu xanh đậm. Các phần rìa của thân có khía răng cưa, ở những chỗ này sẽ mọc ra hoa màu trắng nhạt và hình chuông. Thân có thể dẹt hoặc nhiều góc cạnh.

LỜI KHUYÊN

Để có được môi trường đất trồng chứa acid cho xương rồng *Phục sinh*, bạn nên trộn một ít than bùn vào. Có thể thay than bùn bằng lá cây đã được phân hủy.

❖ **Cách chăm sóc** Vào mùa hè *Lepismium* nên được giữ ẩm và ẩm. Cần tránh ánh nắng mặt trời gay gắt. Đất trồng nhiều mùn và có tính acid nhẹ. Vào mùa đông cây cần ở nhiệt độ cao hơn 50°F (10°C) và nên giữ ẩm ở mức độ vừa phải.

❖ **Sự nhân giống** Nhân giống bằng hạt giống và cành giâm

Lepismium Houletianum

Hoa và quả của *Lepismium Cruciforme*

LỜI KHUYÊN

Lepismium cần rất nhiều ánh sáng vào mùa đông, bởi vì nó phải được giữ ấm và ẩm.

✧ **Các loài khác** *L. Cruciforme* có hoa màu trắng bên ngoài màu đỏ nhạt, giống hình chuông.

L. lanthothele có hoa màu trắng, đài hoa màu hồng.

L. Trigonum hoa màu trắng nhạt đến đỏ nhạt và có hình bánh xe.

Xương rồng *Leuchtenbergia Principis*

✧ **Xuất xứ** Cây xương rồng màu xanh đậm, nhỏ này có nguồn gốc từ Texas và phía Bắc Mexico. Năm 1848 nó được nhà thực vật học người Anh, W. J. Hooker (1785-1865) phát hiện.

✧ **Đặc điểm** Điểm nổi bật của loài xương rồng này chính là các nốt rỗ ba góc, dài khoảng 10cm, nhô từ ở giữa ra một góc. Tại đỉnh của nó có lông cứng, nhẹ và cong lại. Các loài cũ của *L. Principis* tạo ra các nhánh cây và chụm thành từng

Leuchtenbergia Principis

cụm. Hoa lớn, màu vàng, ống tràng của hoa có vảy màu đỏ nhạt, xuất hiện trên đỉnh từ trung tâm của cây.

✧ **Cách chăm sóc** *Leuchtenbergia* cần có một môi trường đất chậu có cát. Vào mùa hè, nó thích được giữ ẩm ở một nơi có nắng. Vào mùa đông nhiệt độ khoảng 32°F (0°C) là thích hợp, đồng thời cũng phải giữ cho cây được khô ráo.

✧ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống; tuy nhiên, những hạt cứng đầu tiên phải được ngâm trong nước ấm vài giờ đồng hồ. Nhân giống bằng cách ghép cành cũng có thể mang lại hiệu quả tốt.

✧ **Các loài khác** *L. Principis*, là loài duy nhất được biết đến để đại diện cho giống *Leuchtenbergia*.

Xương rồng *Lophophora Williamsii*

Xương rồng Mexico, Mescal Button

✧ **Xuất xứ** Một bác sĩ người Ailen, tiến sĩ T. Coulter (1793-1843) đã lai ra giống *Lophophora*. Xương rồng này mọc ở Texas và phía Bắc Mexico, nó được gọi là *Mescal Button* vì có chứa chất *ankaloid* gây ra ảo giác,

THÔNG TIN BỔ SUNG

Loài này được tìm thấy ở Sierra De La Paila, Mexico, ở độ cao 1.800m so với mặt nước biển.

trong thân cây. Tuy nhiên, khi đặt cây trong nhà thì nó sẽ không sản sinh ra chất này. Giống xương rồng này trước đây đã được gọi là *Anhalonium* và *Var. Lutea*, được xếp vào giống *Echinocactus*.

Lophophora Williamsii

THÔNG TIN BỔ SUNG

Trong số các cây xương rồng có nguồn gốc từ Mỹ thì *Lophophora* được xem là rất linh thiêng và được dùng trong các buổi lễ thuộc về tôn giáo. Bởi vì loài xương rồng này chứa nhiều chất *alkaloid* nên nó có thể không được sưu tầm hoặc giới thiệu ở Mỹ.

✧ **Đặc điểm** *L. Williamsii* có lõi cây rất mềm và không gai. Thân cây có màu hơi lục đến xanh nhạt và chòm lá như nữ. Hoa nhỏ màu hồng nở ra trên đỉnh cây.

✧ **Cách chăm sóc** Xương rồng này phát triển rất tốt tựa như một cành ghép. *L. Williamsii* rất nhạy cảm với lượng nước ứ đọng tại gốc rễ. Do đó, đất trồng xương rồng này phải chứa nhiều cát. Vào mùa hè phải đặt cây ở một nơi có nhiều nắng. Vào mùa đông phải giữ cho cây được khô ráo và mát mẻ.

✧ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống và cấy ghép.

✧ **Các loài khác** Loài duy nhất được biết đến là *L. Williamsii*.

Xương rồng Mammillaria

✧ **Xuất xứ** *Mammillaria* được tìm thấy ở nước Mỹ cũng như ở Trung Mỹ. Tuy nhiên hầu hết giống xương rồng này lại được phát hiện ở Mexico bởi nhà thực vật học người Anh A. J. Haworth (1768-1833). Một số trong hơn 130 loài của *Mammillaria* trước đây đã từng được liệt kê vào các giống như: *Bartschella*, *Chilita*, *Cochemiea*, *Dolichothele*, *Ebnerella*, *Escobaria*, *Krainzia*, *Leptocladodia*, *Mamillopsis*, *Mammilloidya*, *Neolloydia*, *Neomammillaria*, *Oehmea*, *Phellosperma*, *Porfiria*, *Pseudomammillaria* và *Solisia*.

✧ **Đặc điểm** *Mammillaria* có gân lá giống như núm vú hoặc các nốt sần. Nó có dạng hình cầu hoặc hình trụ. Hầu hết chúng tạo thành từng bó và cành cây của nó có thể được dùng để nhân giống. Giống này là một trong số cây xương rồng nở hoa một cách tự do, thậm chí ngay cả những cây ít được chăm sóc. Hoa có hình ngôi sao nhỏ tạo thành một chuỗi xung quanh đỉnh cây. Vì hầu hết chúng nở vào cùng một thời điểm nên càng tăng thêm vẻ đẹp rực rỡ. Một số loài tạo ra nhiều chuỗi hoa cùng lúc. Sau khi hoa héo đi thì xuất hiện quả với đủ các sắc màu như đỏ, vàng nhạt và

Mammillaria Aureilana

màu cam rất hấp dẫn. Hầu hết các loài *Mammillaria* đều có lớp gai dày đầy màu sắc.

❖ **Cách chăm sóc** *Mammillaria* lớn rất nhanh dù thân không to. Nó không đòi hỏi sự chăm sóc kỹ nhưng có một điều cần phải lưu ý rằng: cây có gai màu trắng, dày có thể đặt dưới ánh nắng mặt trời gay gắt; cây có ít gai màu xanh không cần phải bảo vệ khỏi ánh sáng và nên đặt nó ở một nơi có ánh nắng nhẹ.

Mammillaria Bocasana

THÔNG TIN BỔ SUNG

Tên gọi *Mammillaria* có gốc từ chữ Mamma, theo tiếng Latinh có nghĩa là núm vú.

Mammillaria Brauneana

Mammillaria Comptotricha

✧ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống, cành giâm hoặc cấy ghép.

✧ **Các loài khác** *M. Aureilana* có nguồn gốc từ Mexico, cao khoảng 8cm. Gai của nó mọc xuyên tâm tạo thành một lớp lông màu vàng trắng, dày đặc. Đôi khi nó không có các gai ở giữa. Hoa của nó màu trắng hoặc hồng nhạt.

M. Bocasana rất dễ chăm sóc. Lớp lông cứng màu trắng xám làm nổi bật thêm cho những chiếc gai màu nâu nhạt ở giữa, những cái gai ở vị trí thấp hơn thì hơi cong lại. Hoa màu vàng nhạt, ở giữa có màu nâu đỏ. *M. Bocasana* là một trong những loài có hoa nở liên tục. Thân cây phát triển không to hơn 5cm.

M. Brauneana đầu tiên có hình cầu, sau đó phát triển thành hình thon dài giống như chiếc gậy đánh gôn. Loài xương rồng này chỉ có đường kính dài khoảng 8cm. Các nốt rễ rộng, có màu xanh xám, ở nách lá xuất hiện các lông cứng màu trắng. Gai xuyên tâm dày đặc và cũng có màu trắng. Gai ở giữa màu đỏ nhạt chỉ dài hơn một ít. Hoa màu đỏ tía là đặc điểm nổi bật nhất của cây xương rồng này.

M. Camptotricha có thân màu xanh và mọc thành bụi. Gai mọc xuyên tâm xoắn lại quấn vào nhau và có màu vàng trắng. Hoa nhỏ màu trắng có sọc xanh nằm ở giữa, mùi hương thoang thoảng, tạo ra nét nổi bật cho giống xương rồng này.

M. Candida có đường kính 14cm, lông cứng dày đặc màu trắng và gai màu tuyết bao phủ xung quanh. Hoa có kích thước khoảng 1,25cm, màu hồng và ở rìa hoa có màu trắng.

M. Densisipina là một loài rất đặc biệt: ban đầu hình cầu, sau đó phát triển thành hình thon dài. Ở phần dưới của thân cây có màu sáng và trở thành màu vàng đến màu đỏ lên tận ngọn cây. Gai rất khỏe và mọc nhiều. Khi cây đã trưởng thành, gai sẽ tối hơn và chuyển từ màu vàng trắng sang màu nâu. Hoa màu vàng tươi xò rộng khoảng 2cm.

M. Elongata có hình trụ nhỏ. Cây con hình tròn mọc ở thân cây. Gai mọc tỏa tròn màu vàng dài không quá 1cm. Hoa có màu trắng và màu vàng nhạt.

M. Gracilis cao khoảng 10cm và có hình trụ. Rất nhiều nhánh cây xuất hiện ở phần phía trên của cây. Vô số gai mọc tỏa

Mammillaria Densisipina

tròn có màu trắng giống như lông cứng. Gai ở giữa dài hơn, màu nâu và hoa có màu vàng trắng.

M. Guelzowiana có thân nhỏ và tròn. Gai mọc tỏa tròn màu trắng có lông dày đặc. Gai ở giữa được tạo ra từng cái một nhưng

Mammillaria Gracilis

nổi bật ở hình dáng uốn cong và có màu đỏ nhạt đến màu nâu vàng. Hoa màu đỏ tươi có kích thước khoảng 5cm.

M. Hahniana phát triển chiều rộng nhiều hơn chiều cao đến 10cm, có lông cứng màu xanh sáng. Nó có nhiều gai mọc tỏa tròn màu trắng giống như tóc rối. Một số gai ở giữa có màu trắng và trên chóp gai màu đỏ. Hoa màu tím, đường kính khoảng 2cm, rất đẹp.

M. Herrerae hình cầu nhỏ, đường kính chỉ 3,5cm. Nó hiếm khi mọc nhánh, nhiều gai mọc

tỏa tròn màu trắng nằm sát thân cây. Hoa chỉ rộng hơn 3cm một ít, có màu hồng xám đến màu tím sáng.

M. Klissingiana đầu tiên có hình cầu sau đó phát triển thành hình thon dài. Các nốt rỗ được tạo ra giống dạng hình chóp. Lông cứng màu trắng rất sắc sảo và gai mọc tỏa tròn cũng có màu trắng. Hoa dài khoảng 1cm, màu đỏ thẫm với cổ hoa màu xanh nhạt tạo ra sự tương phản rất quyến rũ.

M. Longiflora là loài xương rồng nhỏ, dạng hình cầu, có kích

Mammillaria Guelzowiana

thước khoảng 5cm. Gai mọc tỏa tròn màu trắng và mỏng manh. Gai ở giữa màu vàng đến nâu và có phần khỏe mạnh hơn. Tuy nhiên đặc điểm nổi bật của nó là các gai ở giữa dài, cong lại giống như cái móc. Hoa màu hồng, nở to khoảng 4cm.

M. Microhelix mọc thành hình trụ cao đến 15cm. Nhánh mọc ở thân cây. Những núp màu vàng nhạt. Gai mọc tỏa tròn với số lượng lớn, có màu vàng còn ở phần ngọn màu trắng. Với những cây lâu năm gai ở giữa cong lại, có màu đỏ nâu mọc ở phần trên của cây. Hoa màu trắng đến màu xanh nhạt, đôi khi cũng nhuộm màu hồng.

M. Mystax có màu xanh xám đậm, dạng hình cầu, cao khoảng 6 inch (15cm). Nách

Mammillaria Hahniana

lá màu trắng mịn như len và có lông cứng gợn sóng. Gai có nhiều hình dạng và đầy màu sắc: Gai mọc tỏa tròn màu trắng có đầu màu nâu, gai ở giữa màu đỏ đậm và sau đó thành màu xám. Hoa màu hồng có kích thước khoảng 2cm.

Mammillaria Klissingiana

Mammillaria Herrerae

Mammillaria Longiflora

Mammillaria Microhelia

M. Nunezii có hình thon dài và cao 15cm. Toàn thân của nó màu xanh được rất nhiều gai màu trắng như thủy tinh bao phủ. Gai ở giữa lớn hơn một ít và thỉnh thoảng những gai ở giữa nằm phía dưới cong lại như cái móc. Loài này có hoa màu đỏ và trước đây cũng đã được liệt kê vào loài *M. Bella*.

M. Pottsii (trước đây là *M. Leona*) cao khoảng 15cm và có màu xanh đậm. Cành con mọc ở thân cây. Gai mọc tỏa tròn màu trắng sáng, gai ở giữa nặng hơn và có màu sáng hơn các gai xung quanh. Hoa nhỏ nhưng có màu đỏ rất đẹp.

M. Prolifera có thân nhỏ, đôi khi không lớn hơn 2cm. Nó mọc nhánh một cách tự do, vì thế lúc nào trông cũng giống như một chùm bóng. Gai mọc tỏa tròn với số lượng lớn, có màu trắng, còn gai ở giữa màu vàng. Hoa màu vàng và có sọc ở giữa màu nâu.

M. Schiedeana có kích thước khoảng 4cm nhưng tạo ra rất nhiều chùm dày đặc. Gai mọc tỏa tròn màu sáng ngấn và đôi khi bện chéo vào nhau. Nó không có gai mọc ở giữa. Hoa

Mammillaria Mystax

có màu từ trắng đến vàng và nở vào mùa đông.

M. Seideliana có hình cầu cũng như hình thon dài. Gai mọc tỏa tròn giống như lông cứng, màu trắng và rất cứng. Gai ở giữa cũng màu trắng, cong lại như cái móc. Loài này có hoa màu trắng đến vàng nhạt.

M. Senilis có gai mọc tỏa tròn dày đặc, màu trắng, gai ở giữa giống như cái móc màu nâu rất nổi bật. Hoa dài 7cm, xếp từ màu cam đến màu tím. Cây xương rồng hình cầu này có đường kính chỉ 6cm, khi trưởng thành nó có hình thon dài.

Mammillaria Prolifera

Mammillaria Senilis

Mammillaria Schiedeana

Mammillaria Supertexta

M. Supertexta có thân hình tròn, đường kính khoảng 7cm. Đỉnh của nó có gai bao phủ, mọc tỏa tròn, màu trắng. Gai ở giữa mọc thẳng đứng và có màu tối hơn. Hoa màu đỏ nhạt.

M. Viereckii có thân hình tròn cho đến hình thon dài, chỉ rộng khoảng 4cm. Đây là loài xương rồng có màu xanh đậm và tạo ra rất nhiều nhánh. Nách lá màu trắng mịn như len tạo ra nhiều lông cứng. Nó có gai mọc tỏa tròn màu trắng rất nhỏ và gai ở giữa màu vàng. Loài này nở hoa màu trắng ngà có đường gân ở giữa màu xanh.

Mammillaria Viereckii

M. Wildii có thể mọc cao đến 15cm. Gai mọc tỏa tròn, ngắn giống lông cứng màu trắng, rất chắc khỏe. Gai ở giữa nhỏ, màu vàng và mọc ở những vị trí thấp nhất giống như cái móc. Hoa màu trắng có đường kính chỉ hơn 1cm.

M. Zeilmanniana có thân hình cầu và sau đó trở thành hình thon dài, nhưng vẫn nhỏ. Thân cây có màu xanh đậm. Gai mọc tỏa tròn màu trắng, chắc khỏe, nổi bật trên thân cây. Gai ở giữa màu nâu đỏ, ngắn và ở vị trí thấp hơn, rất nổi bật bởi hình dáng giống như cái móc. Loài này có hoa màu tím rất đẹp.

Xương rồng Matucana

❖ **Xuất xứ** Giống này được tìm ra bởi hai nhà thực vật học N. Lord Britton (1859-1934) và J. N. Rose (1862-1928) vào năm 1922, có xuất xứ từ Peru. Các nguồn dữ liệu cũ đã xếp loài này vào các giống như *Arequipa*, *Borzacactus*, *Echinocactus* và *Submatucana*. Ngày nay loài *M. Icosagona* được liệt kê vào giống *Cleistocactus*.

Loài này mọc ở nhiều nơi trên đất nước Peru. Do đó, *M. Aurantiaca*, *M. Haynei* và *M. Weberbaueri* cũng có sự phân bố gai dày đặc rất tiêu biểu, được

Mammillaria Zeilmanniana

phát hiện ở độ cao từ 2.000 - 3.500m so với mực nước biển.

M. Ritteri nằm ở độ cao thấp hơn, ẩm và ẩm hơn. Do đó, sự phân bố gai của nó không dày như các loài khác cùng giống.

❖ **Đặc điểm** Khi còn là cây con *Matucana* có dạng hình cầu, lúc trưởng thành nó phát triển

Matucana Ritteri

Matucana Weberbaueri

thành hình trụ. Thông thường nó được bao phủ bởi lớp gai hoặc lớp lông dày đặc. Gân lá giống như bướu cây và gai mọc tỏa tròn thường bện chéo vào nhau. Hoa xuất hiện gần trên đỉnh đầu, có màu cam đến màu đỏ sáng.

✧ **Cách chăm sóc** Trong mùa phát triển chính thì *Matucana* có thể đặt ngoài trời, ở nơi có ánh sáng.

Tuy nhiên, nó có phần rất nhạy cảm với độ ẩm, vì thế tốt hơn nên tưới nước nhưng không quá nhiều, khi trồng lại phải bảo đảm rằng chậu có hệ thống thoát nước tốt. Xương rồng này cần đất trồng có cát, nhiều mùn và tính acid yếu.

Vào mùa đông *Matucana* nên được giữ ở nhiệt độ 32°F (0°C) và nhận một lượng nước rất ít.

✧ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống nhưng những cây cấy ghép nở hoa nhanh và liên tục hơn.

✧ **Các loài khác** *M. Aurantiaca* cao đến 15cm, có hoa màu đỏ đậm và màu cam. Hoa dài khoảng 9cm. Nó mọc với một thân trơ trọi nhưng đôi khi cũng mọc nhánh. Loài này không nên giữ quá lạnh khi vào đông và nó cũng cần một ít hơi ẩm vào thời điểm này.

M. Haynei có hình cầu sau đó mọc thành hình trụ. Gai màu nâu đậm đến đen, hoa màu đỏ tươi đến màu đỏ thẫm.

M. Ritteri là xương rồng hình cầu rộng, liên tục dễ nhánh, hoa có nhị màu tím.

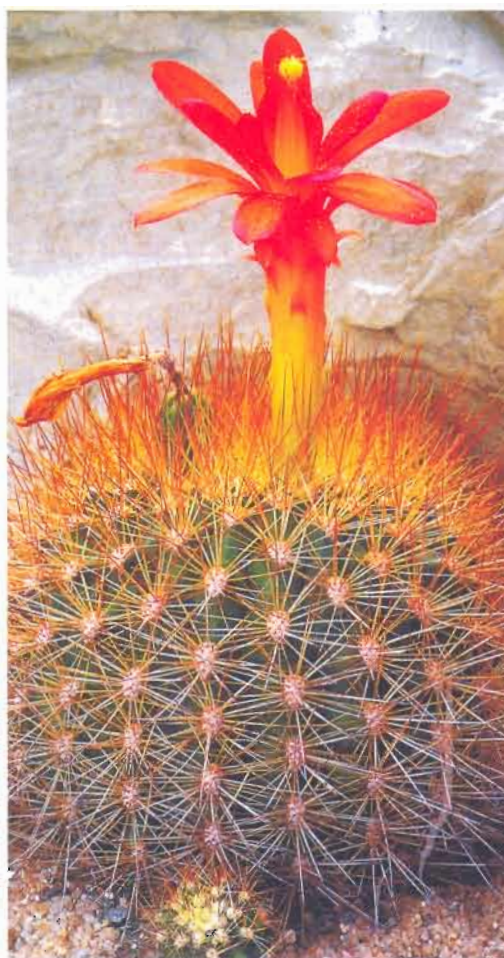
M. Weberbaueri (trước đây là *M. Myriacantha*) chỉ cao 7cm nhưng rộng 15cm nên có dáng vẻ lùn mập. Ban đầu gai của nó có màu nâu đỏ sau đó chuyển thành màu đen. Hoa màu vàng chanh, đôi khi cũng có màu hồng hoặc màu đỏ cam.

Xương rồng Melocactus

Xương rồng giống quả dưa (Melon Cactus)

❖ **Xuất xứ** Loài xương rồng này có nguồn gốc từ Mexico, Brazil và Nam Mỹ. Nó được phát hiện bởi hai chuyên gia xương rồng người Đức H. E. Link (1767-1851) và C. F. Otto (1783-1856).

❖ **Đặc điểm** *Melocactus* không nở hoa cho đến khi nó được khoảng 10 năm tuổi, khi kết thúc quá trình sinh trưởng và tạo ra nùi dầu mịn như len, xuyên qua lớp lông cứng mọc ở trên đầu. Hoa của nó nhỏ và màu đỏ. Xương rồng *Melocactus* giống một quả bóng to, sau đó

Matucana Aurantiaca

phát triển thành hình thon dài khi nó đã trưởng thành.

❖ **Cách chăm sóc** *Melocactus* cần hơi nóng và rất nhiều hơi ẩm. Đất trồng phải có nhiều mùn. Tuy nhiên, nó cũng sẽ phát triển tốt trên sỏi chứa thạch anh. Bạn có thể đặt xương rồng này dưới ánh nắng mặt trời và

M. Glaucescens là xương rồng dạng quả dưa màu xanh nhạt, có đường kính khoảng 14cm. Lớp nùi dầu trắng ngà rộng khoảng 7cm. Hoa màu đỏ, nhỏ, nở trên lớp nùi dầu rất quyến rũ.

M. Azureus có hoa màu đỏ đậm và thân màu xanh.

M. Curvispinus có hoa nhỏ, màu đỏ nhạt.

M. Intortus ra hoa tương đối lớn, màu hồng.

M. Oreas tạo ra hoa hình ống, màu tím.

Hoa của *M. Peruvianus* màu hồng đậm.

Xương rồng *Monvillea* *Spegazzinii*

❖ **Xuất xứ** *Monvillea* này có nguồn gốc từ Argentina. Các loài khác đã được phát hiện ở Brazil và Paraguay. Hai nhà thực vật học N. Lord Britton (1859-1934) và J. N. Rose (1862-1928) đã phát hiện ra loài xương rồng này vào năm 1920. Ngày nay loài *Monvillea* đã được liệt kê vào giống *Praecereus*.

❖ **Đặc điểm** Xương rồng này có hình trụ, thân ốm và phát triển giống dạng bụi cây hoặc nằm dài trên mặt đất, nếu được chăm bón tốt nó sẽ phát triển thành dạng cây leo. Loài này

có gân lá bằng phẳng, gai chắc khỏe và mọc không nhiều. Thân của nó màu xanh. Đặc biệt có một vài chiếc gai được tạo ra trên các thân cây còn non. Hoa màu xanh trắng và nở vào đêm.

Monvillea Spegazzinii

THÔNG TIN BỔ SUNG

Giống xương rồng này được đặt theo tên của M. De Monville để tưởng nhớ đến ông. Khoảng năm 1880, ở phía Bắc nước Pháp, ông đã sưu tầm các loài xương rồng rất nổi tiếng, bộ sưu tập của ông gồm có 400 loài.

❖ **Cách chăm sóc** Loài này thích nơi ẩm áp và đầy nắng vào mùa hè, đồng thời nó cũng cần được tưới nước thật nhiều. Vào mùa đông, *Monvillea* thích hợp ở nhiệt độ 35°F

(1,7°C), chỉ nên tưới nước với lượng rất ít nhưng không nên để nó bị khô. Xương rồng này thích hợp với loại đất mùn.

❖ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống và cành giâm.

❖ **Các loài khác** *M. Anisitsii* nở hoa màu trắng ngà và *M. Caven-dishii* nở hoa to màu trắng.

M. Diffusa có hoa trắng, đóa hoa hơi cong lại.

Hoa của xương rồng *M. Haageana* có màu trắng xanh.

M. Lindenzweigiana có hoa màu trắng ngà, thân cây có các vết lõm dõm.

M. Pharnosperma nở hoa màu trắng và có gai rất đẹp.

Xương rồng *Myrtillocactus*

Xương rồng hình nến

❖ **Xuất xứ** Xương rồng này có nguồn gốc ở Mexico, Guatemala và Baja California. Nó được nhà thực vật học người Ý M. Console (1813-1897) phát hiện. Trước đây nó cũng được liệt kê vào các giống như *Chichipia*, *Escontria* và *Heliabravoa*.

Myrtillocactus Geometrizans

❖ **Đặc điểm** Xương rồng hình trụ này mọc nhánh giống như một cây nến. Nó có thể cao từ 4 - 5m. Thân cây màu xanh xám và dày khoảng 10cm, gân lá nhô lên có góc cạnh. *Myrtillocactus* ra hoa nhỏ, màu trắng ngà rất nổi bật vì cùng lúc có vài cái mọc lên từ một nùm.

❖ **Cách chăm sóc** *Myrtillocactus* cần được đặt ở một nơi ẩm áp và đầy nắng vào mùa hè. Bạn nên tưới nước cho cây một cách thận trọng vì rễ nó không ưa ngập nước. Nó cần đất trồng có cát, ít chất mùn. Vào mùa đông cây cần được đặt ở nơi sáng, nhiệt độ khoảng 35°F (1.7°C) và tưới ít nước.

❖ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống và cành giâm. Thân rễ này rất phù hợp để cấy ghép.

❖ **Các loài khác** *M. Geometrizan* có các đốm màu xanh không rõ nét trên thân cây còn non và tạo thành những đường thẳng. Cành non của cây mọc thẳng đứng. Gai nó mọc tỏa tròn màu đỏ nhạt, trong khi gai ở giữa màu đen và có hình dáng giống như cái dao găm. Hoa chỉ to hơn 3cm một ít và có màu xanh trắng.

M. Schenkii có thân màu xanh đậm và cao đến 5m. Thân

Myrtillocactus Schenkii

cây ngắn vì các nhánh cây bắt đầu mọc thường rất thấp. Các thân cây mọc cạnh nhau và có đường kính 10cm. Loài này hiếm khi nở hoa, hoa màu lục xám và gân lá của nó rất nhọn. Gai mọc tỏa tròn chỉ dài khoảng 1cm và đôi khi cong nhẹ. Riêng gai ở giữa có màu tối, mọc thẳng và dài 5cm. Hoa nhỏ, có màu trắng đến màu kem.

M. Cochal là loài xương rồng có nhánh xòe to và hoa màu trắng ngà.

THÔNG TIN BỔ SUNG

Myrtillocactus có quả màu xanh giống như quả mọng rất ngọt, có thể ăn sống hoặc nấu chín.

Neolloydia Conoidea

Xương rồng Neolloydia

❖ **Xuất xứ** Giống xương rồng này có nguồn gốc ở Mỹ, Mexico và Cuba. Nó gồm một phần lớn các loài mà trước đây thuộc các giống khác, chẳng hạn *Coryphantha*, *Echinocactus*, *Gymnocactus*, *Mammillaria*, *Normanbokea*, *Pelecyphora*, *Rapicactus*, *Strombocactus*, *Thelocactus*, *Toumeya* và *Turbinicarpus*. *Neolloydia* được tìm ra bởi hai chuyên gia xương rồng N. Lord Britton (1859-1934) và J. N. Rose (1862-1928).

Neolloydia Mandragora

✧ **Đặc điểm** *Neolloydia* có phần giống với *Mammillaria*, mặc dù không có chuỗi hoa xinh đẹp nhưng nó có thân cây màu xanh nâu và xám nhạt cũng như rất nhiều các nốt rỗ. Gai mọc tỏa tròn nằm sát thân hoặc cong lại và trải dài ra. Gai ở giữa thường có đầu ngọn màu tối, đậm thẳng ra. Xương rồng này có thể mọc dài đến 10cm.

✧ **Cách chăm sóc** Giống xương rồng này cần một nơi ẩm áp và có nắng vào mùa hè. Hỗn hợp đất trồng có cát là loại đất thích hợp. *Neolloydia* không ưa rỗ bị ẩm ướt. Nó phải được giữ mát vào mùa đông.

✧ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống và ghép cành.

✧ **Các loài khác** *N. Conoidea* giống một cái thùng cao khoảng 10cm với các nách lá mịn như len và gai màu xám trắng. Gai ở giữa có màu đen, hoa rộng khoảng 6cm và có màu tím đỏ.

N. Gielsdorfiana mọc ở phía Đông Bắc Mexico. Loài xương rồng hình cầu này không mọc nhánh liên tục, màu của thân cây từ vàng đến xanh đậm. Các nốt rỗ được xếp theo hình xoắn ốc. Nó có gai mọc tỏa tròn màu nâu đậm dài khoảng 2cm và hơi cong, hoa màu trắng.

N. Horripila thân hơi tròn,

Neolloydia horripila

màu xanh nhạt và có kích thước khoảng 10cm. Gai màu vàng nhạt đến nâu đậm. Hoa to có thể lên đến 4cm, màu đỏ

Neolloydia Gielsdorfiana

Neolloydia Pseudomacrochele

rượu vang và ở ngoài rìa cánh hoa có màu đỏ nhạt hơn.

N. Mandragora có dạng hình cầu và phát triển với kích

Neolloydia Schmiedickeana

thước khoảng 6cm. Các nốt rỗ dày có dạng hình vuông. Gai mọc tỏa tròn màu trắng giống như gai màu nâu ở giữa, trên ngọn. Hoa của nó có kích thước khoảng 2,5cm, màu trắng sọc hồng.

N. Pseudomacrochele có thân nhỏ dạng hình cầu. Cây không to hơn 3cm. Gai mềm với nhiều kích thước khác nhau, một số gai mọc thẳng và một số khác bện chặt vào nhau rất nổi bật. Ban đầu các gai này có màu vàng nhạt sau đó phát triển thành màu xám. Hoa màu trắng rộng khoảng 3,5cm và có gân ở giữa màu hồng nhạt.

N. Valdeziana có thân nhỏ (chỉ 2,5cm) và các nốt rỗ màu xanh đậm. Gai rất chắc khỏe dù nó không dài quá 0,3cm, mượt như lông tơ và nằm dính liền trong thân cây. Loài này có nguồn gốc từ Mexico, hoa màu tím với đường kính chừng 2cm. Loài xương rồng này trước đây đã được liệt kê vào giống *Pelecypora*.

N. Lophophoroides nở hoa màu trắng nhuộm màu hồng nhẹ.

N. Pseudopectinata (trước đây là *Pelecypora Pseudopectinata*) có hoa màu hồng xám, sọc ở giữa hoa màu nâu.

N. Saueri có hoa màu trắng.

N. Viereckii có hoa màu đỏ.

Hoa của *N. Viereckii* có màu tím hoa cà.

Xương rồng *Neoporteria*

❖ **Xuất xứ** Chile và Argentina chính là môi trường sống tự nhiên của giống xương rồng này, nhiều loài của nó trước đây đã được liệt kê vào các giống khác như *Chilenia*, *Chileniopsis*, *Echinocactus*, *Horridocactus*, *Islaya*, *Neochilenia* và *Pyrrhocactus*. *Neoporteria* được phát hiện bởi các chuyên gia xương rồng N. Lord Britton (1859-1934) và J. N. Rose (1862-1928) vào năm 1921.

❖ **Đặc điểm** Loài xương rồng hơi tròn này khi trưởng thành phát triển thành hình thon dài và tương đối nhỏ. Lớp vỏ gai dày đặc và hay biến đổi cả về hình dạng lẫn màu sắc. Cánh hoa sắc sảo, có màu từ đỏ đến vàng.

❖ **Cách chăm sóc** *Neoporteria*

LỜI KHUYÊN

Bạn không nên tưới nhiều nước cho cây xương rồng *Neoporteria*, thậm chí cả vào mùa hè.

Neolloydia Valdeziana

cần đặt ở nơi ít ánh nắng. Vào mùa đông nên để nó ở nơi khô ráo và thoáng mát khoảng 40-45°F (5-8°C). *Neoporteria* cần đất trồng có mùn và tính acid nhẹ

Neoporteria Chilensis

Neoporteria Islayensis

như môi trường đất trồng trong chậu. Những cây được cấy ghép sẽ phát triển nhanh hơn.

❖ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống và cấy ghép.

❖ **Các loài khác** *N. Chilensis* có hoa màu đỏ hồng với lông cứng

trắng dài. Đầu tiên nó có dạng hình cầu, khi trưởng thành hầu hết có dạng hình trụ. Gai xung quanh màu vàng trắng bóng, gai ở giữa màu nâu đen.

N. Islayensis có thân rất lớn và khi già nó sẽ nghiêng về một phía. Gai màu vàng nhỏ và hướng đầu nhọn xuống dưới. Hoa thơm ngát của nó có đường kính hơn 3cm, màu vàng tươi.

N. Nidus lúc đầu duy trì hình dáng quả bóng và sau đó sẽ phát triển thành hình trụ. Gai mọc thẳng và cứng, một số gai cong lại. Màu sắc của nó rất đa dạng: từ trắng qua vàng rồi đến đen. Hoa có màu đỏ nhạt, rộng khoảng 3cm.

Neoporteria Nidus

Khi còn nhỏ cây xương rồng *N. Subgibbosa* có hình dáng một quả bóng sau đó dài ra. Thân cây màu xanh nhạt và có những nùm màu trắng mịn như len. Nó có gai màu vàng, sau đó sẽ dần biến thành màu nâu đỏ. Hoa có đường kính khoảng 4cm, màu hồng thắm.

N. Taltalensis có hình quả bóng rộng khoảng 8cm có gân lá giống bươu cây. Gai màu trắng nâu, có gai thẳng, gai cong hoặc cuộn lại. Hoa màu tím hồng đến trắng đỏ, với đường kính hơn 3cm một chút và có lông mịn như len màu trắng.

N. Villosa thường có hình cầu, sau đó phát triển thành hình trụ. Loài xương rồng màu xanh xám này cao 15cm. Nó có rất nhiều gai, giống như các lông cứng chắc, khỏe. Gai ở giữa cong lại, màu đen nhạt nhưng đôi khi các gai ở phía dưới cũng có màu vàng nhạt, còn hoa thì có màu hồng trắng.

N. Aricensis nở hoa màu vàng nhạt và nó rất hiếm khi nở hoa.

N. Bulbocalyx có thân dạng hình cầu và không mọc nhánh. Hoa của nó màu vàng.

N. Curvoispina có hoa màu vàng nhạt.

Neoporteria Subgibbosa

Neoporteria Taltalensis

Neoporteria Villosa ➤

N. Horrida nở hoa màu nâu nhạt có đường sọc ở giữa màu đỏ.

N. Napina có hoa màu vàng đậm, được bao phủ bởi lông

xoăn dài và lông cứng màu đen.

Hoa của *N. Odieri* có màu từ trắng đến hồng.

*Nopalxochia
Phyllanthoides*

Xương rồng Nopalxochia Phyllanthoides

❖ **Xuất xứ** Xương rồng nở hoa to này đã được một bác sĩ, đồng thời cũng là một nhà thực vật học, A. P. Decandolle (1778-1841), phát hiện lần đầu tiên vào năm 1813 và có xuất xứ từ Mexico.

T H O N G T I N B O S U N G

Nopalxochia Phyllanthoides trước đây đã từng bị hiểu nhầm là *Epiphyllum Phyllanthoides* hoặc là *Phyllocactus Alatus*.

❖ **Đặc điểm** *Nopalxochia Phylanthoides* là một loài xương rồng dạng lá tiêu biểu. Thân của nó đầu tiên hình tròn sau đó mọc dài ra. Nó phát triển như thực vật biểu sinh. Rễ ở trên không phát triển tại đầu của các điểm nổi. Nó có nhiều hoa to (9cm) màu hồng, nở từ tháng tư đến tháng sáu.

❖ **Cách chăm sóc** Giống như tất cả các xương rồng dạng lá khác, giống này cũng cần sức nóng của ánh nắng mặt trời nhưng không phải là ánh nắng gay gắt. Vào mùa hè tốt nhất là đặt cây trong bóng râm có ánh sáng như một dạng cây treo. Sử dụng đất trồng xương rồng có tính acid nhẹ và có mùn. Vào mùa đông, cây cần ít nước tưới hơn và không nên để cây ở nhiệt độ dưới 40°F (4,4°C).

❖ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống và cành giâm.

❖ **Các loài khác** *Nopalxochia Hybrids* (hay còn gọi là *Phyllocactus Hybrids*) nở hoa màu đỏ.

Xương rồng *Obregonia Denegrii*

❖ **Xuất xứ** Xương rồng này được phát hiện ở vùng Đông Bắc của Mexico. Một chuyên gia xương rồng người Cộng hòa Séc A. V. Fric (1882-1944)

đã sưu tầm giống này vào năm 1925. *O. Denegrii* trước đây cũng đã được liệt kê vào giống *Ariocarpus*.

❖ **Đặc điểm** Loài xương rồng hình cầu này phát triển rộng đến 12cm.

Thân màu xanh xám và có lớp vảy dày, sắc nhọn. Một số gai trên đầu các nốt rễ có thể nhanh chóng rơi xuống. *O. Denegrii* có hoa trắng hoặc hồng nhạt, đường kính 2.5cm, mọc lên từ phần giữa mịn như len.

❖ **Cách chăm sóc** Vào mùa hè *Obregonia* cần sức nóng và ánh nắng mặt trời nhưng nó cũng thích nghi được với cả bóng râm. Đất trồng thích hợp là có cát. Vào mùa đông nên giữ mát (32°F [0°C]) và khô ráo cho cây.

Obregonia Denegrii

✧ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống và ghép các cành giâm (trên *Pereskioopsis*).

✧ **Các loài khác** *O. Denegrii* là loài duy nhất được biết đến.

Xương rồng Opuntia

Cây lê gai (Prickly Pear)

✧ **Xuất xứ** *Opuntia* được phân bố từ Canada đến vùng phía Nam của Argentina.

Với khoảng 300 loài, *Opuntia* là giống của họ *Cactaceae*. Giống này được phát hiện vào năm 1754 bởi một nhà thực vật học người Anh P. Miller (1691-1771). Hiện tại nó được ghi vào danh mục thuộc các giống như *Austrocylindropuntia*, *Brasiliopuntia*, *Consolea*, *Corynopuntia*, *Cumulopuntia*, *Cylindropuntia*, *Grusonia*, *Maihueniopsis*, *Marenopuntia*, *Micropuntia*, *Nopalea*, *Platyopuntia*, *Puna* và *Tephrocactus* dưới giống *Opuntia*.

✧ **Đặc điểm** *Opuntia* còn được gọi là cây lê gai (Prickly Pear) vì quả của nó có thể ăn được. Các mẫu hoặc bề mặt bằng phẳng là đặc điểm có thể nhìn thấy rất rõ của xương rồng *Opuntia*. *Opuntia* phát triển giống như bụi cây hoặc thậm chí như một cây bình thường. Hoa của nó với rất nhiều màu sắc xuất hiện ở bờ rìa phía trên các mẫu, to và nở rộng. Một số loài có lá thì hoa thường rụng sớm.

✧ **Cách chăm sóc** Hầu hết các cây *Opuntia* sẽ không gặp vấn đề gì nếu chúng bị ngập úng. Chúng cần ánh sáng nhưng

*Opuntia
Rufida*

không cần đất trồng giàu dinh dưỡng. *Opuntia* có thể chịu được nhiệt độ khoảng 32°F (0°C) vào mùa đông. Mùa hè chúng cần một nơi ẩm áp và có nắng. Nếu được bảo vệ khỏi ánh nắng mặt trời thì hầu hết các loài của giống này cũng có thể đặt ở ngoài trời trong suốt mùa hè.

❖ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống và cành giâm.

❖ **Các loài khác** *O. Alexandri* có dạng hình cầu và màu xanh xám. Thân cây có chỗ phồng lên với đường kính 3cm. Gai màu trắng dài đến 4cm và đầu gai có màu sẫm.

O. Clavarioides tương đối nhỏ, có thân màu nâu nhạt và mọc nhánh như bàn tay đang mở ra. Gai màu trắng nhỏ, mọc tương đối sát thân và giống như lông cứng. Hoa của nó có màu nâu vàng, rộng khoảng 6cm.

Opuntia Alexandri

Opuntia Clavarioides

T H O N G T I N B O S U N G

Nét tiêu biểu của tất cả các cây xương rồng *Opuntia* chính là sự có mặt của các bó gai nhỏ, chắc khỏe và có lông, mềm nhưng có ngạnh. Do đó, bạn phải luôn sử dụng găng tay khi trồng lại cây, bởi vì các gai này rất cứng, khó nhổ ra khỏi da và có thể làm rát da.

Opuntia Microdasys

O. Microdasys, xương rồng Tai thỏ (Bunny Ears), cũng được gọi là *Opuntia Vàng* vì

các cụm gai dày đặc của nó có màu vàng. Nó mọc nhánh và trở thành bụi cây cao đến 60cm, thân cây hình tròn hoặc hình bầu dục dài đến 6 inch (15cm). Nó có hoa màu vàng, đường kính khoảng 5cm. Đặc biệt hoa của *O. Microdasys* vẫn đẹp khi chúng sắp tàn, không những chúng không bị rủ xuống mà còn chuyển sang màu đỏ nhạt.

O. Microdasys Var. *Albispina* có gai màu trắng rất ấn tượng.

O. Rufida xuất xứ từ Mexico, nó có các cụm gai màu nâu đỏ sáng, nở hoa màu vàng và chuyển sang màu vàng cam khi sắp tàn.

Opuntia Rufida nở hoa

Ở Peru, trong môi trường sống tự nhiên của nó thì *O. Subulata* mọc thành một bụi cây rậm rạp cao đến 4m, thân cây dày đến 10cm, mọc nghiêng và có các bướu cây với đường viền màu tối. Lá cây phát triển với đường kính khoảng 12cm và ở trên cây khoảng hơn một năm, sau khi đã mọc lên trở lại trong một thời gian thì chúng rụng đi. Gai của nó màu nâu nhạt, không nhiều nhưng dài đến 8cm và hoa có màu đỏ với đường kính hơn 7cm.

Opuntia Verschaffeltii

O. Tunicata có thân liên tục tách rời nhau, do đó trong môi trường sống tự nhiên, nó là loại cây mọc tỏa rộng. Loài này có xuất xứ từ Mexico nhưng nó còn được phát hiện ở Texas, Ecuador và Chile. Nó phát triển chậm và mọc rậm rạp.

Opuntia Erinacea

Opuntia Subulata

Thân ngắn, dài nhất chỉ khoảng 15cm và có bướu cây rất khác biệt. Gai của nó dài 5cm, có màu đỏ nhạt nhưng chúng lại

Opuntia Fragilis

sinh ra vỏ gai mỏng màu trắng ngà trông rất đẹp. *O. Tunicata* có hoa màu vàng, rộng không quá 3cm.

O. Verschaffeltii chậm phát triển và có thân đôi. Nhánh là các bướu cây nhỏ và một số gai mềm như lông cứng. Hoa có màu từ cam đến đỏ đậm rất nổi bật.

Một số xương rồng *Opuntia* có khả năng chịu được mùa đông khắc nghiệt, bạn có thể đặt chúng ở ngoài trời nếu chúng được bảo vệ tốt. Đó là:

O. Fragilis có kích thước khoảng 5cm, hoa có màu từ vàng nhạt đến vàng đỏ.

O. Phaeacantha có gai màu vàng và màu nâu đỏ, hoa màu vàng rộng khoảng 5cm.

O. Polycantha nở hoa màu

vàng nhạt hoặc màu cam, rộng khoảng 4cm.

O. Erinacea Var. *Utahensis* là giống xương rồng con nhím (*Porcupine Cactus*). Hoa của nó màu từ hồng đến cam, rộng khoảng 8cm.

Xương rồng *Oreocereus*

Xương rồng già xứ Andes (Old Man of the Andes)

✧ **Xuất xứ** Xương rồng hình trụ này có xuất xứ từ Argentina, Bolivia, Peru và Chile ở độ cao 4.000m so với mặt nước biển. Giống *Oreocereus* được phát hiện vào năm 1909 bởi một nhà nghiên cứu xương rồng người Ý V. Riccobono (1861-1943), ông là Giám đốc của vườn thực vật ở Palermo. Các loài trước đây đã được liệt kê vào các giống như *Arequipa*, *Arequipiensis*, *Borzi-cactus*, *Cleistocactus*, *Matucana*, *Morawetzia*, *Oroya*, *Pilocereus* và *Submatucana*, bây giờ có thể được tìm thấy dưới tên *Oreocereus*.

✧ **Đặc điểm** *Oreocereus* phát triển như một bụi cây hoặc các cành cây thấp. Nó thường được bao phủ bằng một lớp lông. Gai của nó rất chắc khỏe và nhiều màu sắc. Hoa có vảy bên ngoài, mọc gần đỉnh cây và nở vào ban ngày.

Oreocereus Celsianus

✧ **Cách chăm sóc** Loài xương rồng này cần rất nhiều ánh nắng mặt trời, và không ngại nước. Nó ưa không khí trong lành quanh năm. Đất trồng chứa chất mùn, sỏi và không cần nhiều dinh dưỡng. Vào mùa đông nhiệt độ thích hợp với cây không quá 40°F (5°C) và phải giữ cho cây khô ráo hoàn toàn. Khi giữ khô nó sẽ chịu đựng được nhiệt độ khoảng 32°F (0°C) trong một thời gian ngắn. Nhưng sau đó nên đặt nó ở một nơi ấm hơn.

Khi đặt trong nhà thì cây xương rồng này sẽ không ra

Oreocereus Doelzianus

Oreocereus Fossulatus

hoa, nhưng vì nó có lớp lông dày đặc nên *Oreocereus* là một trong những cây xương rồng hình trụ đẹp nhất.

✧ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống.

✧ **Các loài khác** *O. Celsianus* có thân cao hơn 1m, màu xanh đậm và mọc nhánh dưới gốc cây. Thân cây dày khoảng 10cm. Đỉnh cây được bao phủ bởi một lớp lông dày đặc, dài và xoắn lại với nhau. Gai của nó dày màu sắc, mọc tỏa tròn và dài 2cm, ngược lại các gai chắc khỏe nằm giữa dài đến 8cm. *O. Celsianus* có hoa màu hồng thơm thoang thoảng và đường kính gần 10cm.

O. Doelzianus cao hơn 1m, thân màu sẫm dày khoảng 8cm và ở phần cuối thân dày hơn. Tất cả các thân đều mọc từ dưới gốc cây. Núm của nó mịn như lông tơ và có một số lông bao trùm lên trên. Gai mọc tỏa tròn chỉ dài khoảng 3cm, gai ở giữa dài 5cm đan chéo vào nhau và có màu nâu. Hoa của nó nhỏ, màu tím đỏ xuất hiện trên lớp nùi dầu, dài khoảng 5cm.

O. Fossulatus mọc thành cây bụi cao khoảng 2m. Loài này có lớp lông bao ngoài và lớp gai mọc tỏa tròn màu trắng. Một số gai ở giữa dài khoảng 4cm, có màu từ vàng đến nâu. Hoa của nó có màu tím đỏ.

O. Trollii có thân rất thấp. Nhánh của nó mọc ở dưới gốc, cao không quá 0,5m, thân mọc um tùm. Lớp lông của nó dày đặc, chắc khỏe và dài khoảng 7cm trông rất quyến rũ, trong đó bạn sẽ khó phát hiện ra những chiếc gai mọc tỏa tròn giống như lông cứng. Còn gai ở giữa thì chắc khỏe, lúc đầu có màu đỏ sau đó chuyển sang màu nâu, điều này đem đến một sự tương phản rất ấn tượng. Hoa có kích thước khoảng 4cm, có màu từ hồng đến đỏ thắm.

O. Hempelianus có hoa màu đỏ.

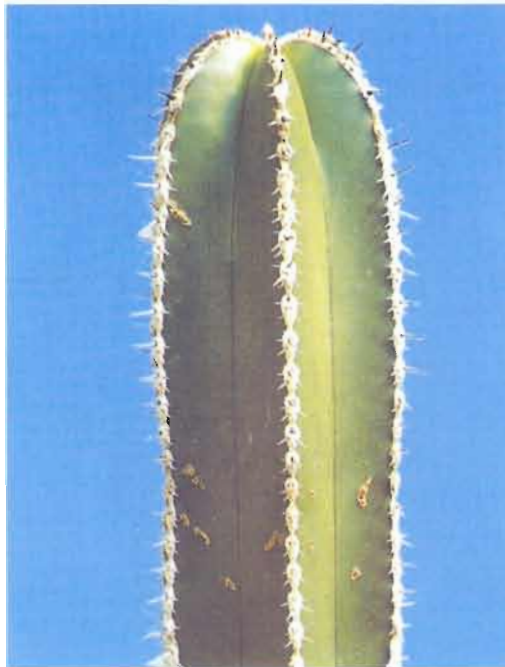
O. Hendriksenianus có hoa màu đỏ thắm.

Xương rồng Pachycereus

❖ **Xuất xứ** Xương rồng này được phát hiện ở Mỹ và phía Tây Mexico. Nhà thực vật học A. Berger (1871-1931) là người đầu tiên nghiên cứu giống xương rồng này vào năm 1909. Tuy nhiên, việc mô tả nó để đưa vào danh mục là nhờ N. Lord Britton (1859-1934) và J. N. Rose (1862-1928), hai chuyên gia xương rồng nổi tiếng. Thịnh thoảng các loài *Backenbergia*, *Cereus*, *Lemaireocereus*, *Lophocereus*, *Marginatocereus*,

Oreocereus Trollii

Pachycereus Marginatus

Pachycereus Pecten-Arboriginum

Mitrocereus, Petrocereus, Pilocereus, Ritterocereus và *Stenocereus* cũng thuộc vào giống này.

❖ **Đặc điểm** Loài xương rồng này còn được mệnh danh là “Xương rồng khổng lồ”, vì nó có dạng hình trụ to lớn hơn rất nhiều so với các loài khác. Nhánh của nó mọc một bên còn thân thường mọc thẳng. Nhìn chung nó phát triển giống như một cây xanh, thân dày, so với kích thước của toàn cây thì trông nó khá thấp. Cây có thể cao đến 10m với thân cây chỉ dài khoảng 1m. Thân cây sẽ trở thành thân gỗ khi đã trưởng thành và có nhiều gân lá. Loài này có gai chắc khỏe, hoa hình phễu và nở vào đêm, đôi khi có lông cứng mịn như len, đôi khi có vảy.

❖ **Cách chăm sóc** Xương rồng *Pachycereus* thích hợp ở một nơi đầy nắng và không khí trong lành. Nó rất nhạy cảm với việc bị ngập úng, do đó hỗn hợp đất trồng cần phải xốp, nghĩa là chứa rất nhiều cát. Nên có một lớp sỏi nhỏ ở đáy chậu để thoát nước. Đất trồng xương rồng này không đòi hỏi nhiều chất mùn. *Pachycereus* cần phải được giữ mát vào mùa đông ở nhiệt độ

◀ *Pachycereus Pringlei*

khoảng 40°F (4°C). Đồng thời bạn cũng phải giữ cho nó khô ráo trong thời gian này.

✧ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống.

✧ **Các loài khác** *P. Marginatus* có thân màu xanh xám, cao khoảng 1,5m. Thân cây mọc dài đến 7m với đường kính khoảng 15cm. Những nùm có màu nâu và kết lại với nhau, gai ngắn lúc đầu có màu đỏ nhạt. Hoa màu trắng, đường kính khoảng 5cm, nở từng cái một hoặc từng đôi trên một nùm.

P. Pecten-Arboriginum có thân cây cao đến 2m với đường kính là 30cm. Thân cây mọc thẳng cheo leo và có những nùm giống như cái khiên, chúng kết lại với nhau nhờ vào một sợi dây nỉ. Gai trên đỉnh cây có màu xám trong khi gai ở xung quanh vùng hoa nở là màu nâu vàng. Hoa dài 8,5cm và có màu trắng tinh khiết.

P. Pringlei có thân dày, cao khoảng 11m. Các thân cây mọc ở một góc. Hoa có hình cung phủ đầy bột. Gai nặng dài khoảng 2cm, màu trắng và ở

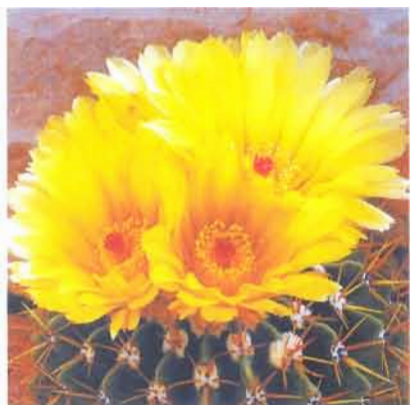
Pachycereus Weberi

ngọn có màu đen. Chúng rụng đi trong vùng nở hoa. Hoa trắng có đường kính 8cm, giống như cái chuông.

P. Schottii cao 3 m, hoa màu xanh vàng và phủ đầy phấn.

P. Weberi có hoa màu vàng với đường kính 10cm. Loài này cao đến 10m.

Parodia Buiningii

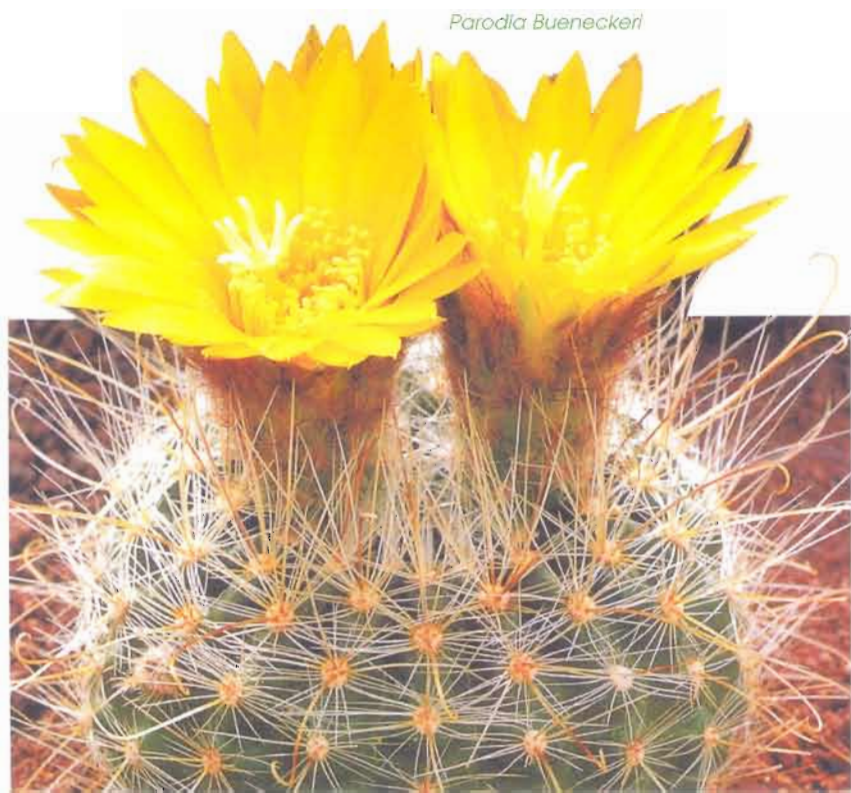
Xương rồng Parodia

✧ **Xuất xứ** Loài xương rồng này thường có hình cầu, xuất xứ từ Argentina, Bolivia, Paraguay và Brazil. Giống này được đặt tên vào năm 1923 bởi C.

Spegazzini (1858-1926), một nhà thực vật học người Ý. Ông đã sống ở Argentina trong nhiều năm.

Nhiều sự thay đổi đã xuất hiện trong việc phân loại các loài của giống xương rồng này. Vì thế một số loài của *Parodia* trước đây đã được xếp vào các giống như *Acanthocephala*, *Brasilicactus*, *Brasiliparodia*, *Eriocactus*, *Erioccephala*, *Malacocarpus*, *Noto-cactus* và *Wigginsia*.

✧ **Đặc điểm** Gai *Parodia* có khi mọc thẳng, cong lại hoặc có hình dáng của một cái móc. Cây đẹp nhất là vào mùa hoa nở, có một số loài bắt đầu nở hoa vào đầu tháng giêng. *Parodia* có

Parodia Bueneckeri

Parodia Chrysacanthion

thể nở hoa thậm chí ở những cảnh giảm. Hoa nở to đầu tiên có dạng hình phễu sau đó xòe rộng ra và có màu vàng, cam và đỏ.

❖ **Cách chăm sóc** *Parodia* cần có một môi trường đất trồng tốt, điều này thúc đẩy rễ mọc mạnh hơn. Vào mùa hè, nó nên được đặt ở nơi có ánh sáng nhưng không được đặt dưới ánh nắng mặt trời gay gắt. Nó cần rất nhiều không khí trong lành và nước trong mùa tăng trưởng chính. Không được tưới nước từ dưới gốc nếu không thân cây sẽ hình thành các đốm nấm xấu xí.

Vào mùa đông cây xương rồng *Parodia* thích được đặt tại một nơi có ánh sáng, thoáng khí và ở nhiệt độ thấp nhất là

Parodia Graessneri

Parodia Haselbergii

45°F (8°C). Nó cũng cần được giữ khô ráo nhưng không nên để hệ rễ có xơ của nó bị khô.

Ở một số loài, nếu được trồng bằng cách cấy ghép sẽ thúc đẩy quá trình nở hoa và tăng trưởng của cây.

✧ **Sự nhân giống** Nhân giống bằng hạt giống và cấy ghép.

✧ **Các loài khác** *P. Bueneckeri* có thân hình cầu và cao khoảng 5cm, màu xanh đậm. Gai mọc tỏa tròn, nhỏ và có màu trắng ngà. Một số gai ở giữa màu nâu nhạt cong lại, một số khác thì giống như cái móc. Hoa màu vàng sáng, có đường kính khoảng 4cm.

Parodia Herteri

P. Buiningii có thân dạng hình trụ và có thể cao đến 8cm. Những núp trắng được bao phủ bởi lớp lông dày. Gai mọc tỏa tròn màu trắng, gai ở giữa màu nâu đỏ nhạt có đầu gai màu đen, mọc thẳng đứng và dài khoảng 2cm. Hoa màu vàng, rộng khoảng 5cm.

P. Chrysacanthion có thân màu xanh nhạt, hình cầu rộng được bao phủ với vô số gai màu vàng. Gai ở giữa cũng màu vàng sáng. Hoa màu vàng sáng có dạng hình phễu.

P. Graessneri thân cao 10cm và có dạng hình cầu rộng. Thân lá có nhiều bướu cây nhỏ. Nó có gai màu vàng dài khoảng 2cm và hoa màu xanh nở vào cuối mùa đông.

P. Haselbergii có thân dạng hình tròn như quả bóng và cao 10cm. Đầu tiên gai dày đặc màu vàng nhạt nhưng sau đó biến đổi thành màu trắng. Vô số hoa màu đỏ rực với các rìa hoa màu cam mọc lên trên lớp gai màu trắng vào đầu tháng giêng.

P. Herteri có hình cầu sau đó phát triển có phần giống hình trụ khi nó đã trưởng thành. Thân có đường kính khoảng 15cm và màu xanh xám. Chóp cây rất giống bướu cây và có màu trắng mịn như

Parodia Leninghausii

Parodia Mutabilis

Parodia Nivosa

len. Gai mọc tỏa tròn khỏe như một cây kim. Đầu tiên nó mọc thẳng, sau đó liên tục thay đổi hướng. Gai ở giữa có màu đỏ nâu, dài khoảng 2cm và phân cắt gai khác. Hoa rộng 4cm có

Parodia Ottonis

màu đỏ đậm đến tím và giữa hoa có màu sáng hơn, phía ngoài nó có lớp lông màu trắng và nâu.

P. Leninghausii là loài xương rồng rất lớn có thể cao đến 1m khi trưởng thành. Tuy nhiên, đầu tiên nó có dạng hình tròn sau đó biến đổi thành hình cầu rộng với đường kính 10cm. Loài này mọc ra rất nhiều nhánh cây từ dưới gốc. Trên đỉnh cây, có nhiều lông cứng mịn như len. Gai mọc tỏa tròn cũng giống như lông cứng mỏng màu vàng. Gai ở giữa màu vàng, sáng và chắc khỏe. Hoa rộng 5cm, nở trên chóp cây, có màu vàng, riêng đài hoa màu xanh.

P. Mutabilis hình cầu và cao khoảng 7,5cm. Nó có nhiều gai mọc tỏa tròn, chắc khỏe và có màu trắng. Gai ở giữa nâu vàng dài và khỏe hơn các gai xung quanh. Một trong những gai đó mọc cong giống hình cái móc. Hoa rộng 4cm và có màu vàng đậm.

P. Nivosa có hình cầu sau đó phát triển thành hình thon dài và có thể cao đến 15cm với đường kính 8cm. Thân cây màu xanh nhạt, gân lá biến đổi thành bướu cây hình trụ. Những núm ngắn được bao phủ bằng lớp lông mịn màu trắng. Gai giống như lông cứng có màu trắng

như tuyết và rất khỏe. Gai ở giữa màu trắng đục, những gai ở giữa nằm dưới gốc cây thì khỏe hơn. Hoa với đường kính 5cm và có màu đỏ rực.

P. Ottonis có thân hình dẹt, tròn và cao khoảng 10cm, màu xanh đậm. Nó có gai mọc tỏa tròn, màu vàng cứng cáp như cây kim, gai ở giữa màu nâu đỏ nặng hơn các gai xung quanh. Hoa có kích thước 6cm, màu vàng lấp lánh và đầu nhụy màu đỏ đậm.

P. Rutilans có thân hình cầu và dài đến 12cm khi nó đã trưởng thành. Thân cây màu xanh đậm, có núp mịn màu trắng. Gai mọc tỏa tròn nhỏ màu trắng nằm dưới gốc cây, còn trên ngọn cây gai mọc tỏa tròn màu đỏ nâu sau đó trở thành màu vàng nhạt. Hai gai ở giữa có màu đỏ nâu sáng. Loài này nở hoa màu hồng với cổ hoa màu sáng hơn. Hoa có đường kính 6cm, bên ngoài bao phủ bằng lớp lông mịn màu trắng và lông cứng màu nâu đỏ.

P. Scopa có dạng hình cầu, có thể cao đến 25cm với đường kính 10cm. Thân cây màu xanh. Gai mọc tỏa tròn rất nhiều, nhỏ và có màu trắng.

Parodia Rutilans

Parodia Scopa ►

Một vài gai ở giữa nặng hơn, có màu đỏ nâu và màu trắng ngà. Hoa có kích thước 4cm, màu vàng sáng và đầu nhụy màu đỏ. Ống tràng của hoa có lớp len màu nâu bao ở phía ngoài và sinh ra lông cứng màu đen.

Xương rồng Pelecyphora

Xương rồng giống như con mối (Woodlouse Cactus)

✧ **Xuất xứ** Xương rồng này chỉ mới được tìm thấy hai loài có xuất xứ từ phía Bắc Mexico.

P. Strobiliformis trước đây thuộc giống *Encephalocarpus*. Ngày nay hai loài khác là *P. Pseudopectinata* và *P. Valdeziana* được liệt kê vào giống *Neolloydia*.

Hoa của cây xương rồng Pelecyphora Strobiliformis.

LỜI KHUYÊN

Nên tưới ít nước cho cây xương rồng *Pelecyphora* kể cả vào mùa hè.

✧ **Đặc điểm** Xương rồng hình cầu nhỏ này mọc thành bó khi trưởng thành. Các nốt rễ bị chèn sang một bên thành các bướu cây. Những nướm hình thon dài, gai nằm trên các bướu cây giống như cái lược. Hoa bên trong màu tím đỏ còn bên ngoài màu trắng xanh và chỉ nở dưới ánh nắng mặt trời gay gắt.

✧ **Cách chăm sóc** *Pelecyphora* thích nắng và nhiệt độ nóng. Nó cần đất trồng chứa một ít cát. Vào mùa đông nó phải được giữ tương đối mát và khô ráo.

✧ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống và cấy ghép trên các cây xương rồng như *Echinopsis Pachanoi* hoặc *Harrisia Jusbertainii*.

✧ **Các loài khác** *P. Aselliformis* là *Pelecyphora* có gai giống con mối: tròn, nhỏ. Nó mọc không cao hơn 10cm và sau đó phát triển với đường kính từ 5 - 6cm. Thân cây màu xanh xám, gốc cây màu sẫm và mọc nhánh. Nốt rễ được xếp theo hình xoắn ốc. Gai của nó nhỏ, một số gai ở hai bên đứng thẳng giống

như cái lược trong khi những cái gai khác nằm trên đỉnh cây và ở giữa thân hoàn toàn không có gai. Hoa có màu tím thẫm, rộng hơn 2,5cm, mọc trên đỉnh cây, đôi khi có một số hoa nở vào cùng một thời điểm.

T HÔNG TIN BỔ SUNG

Trước đây tất cả các bộ phận của cây xương rồng *Pelecyphora* đều được người Mỹ bản xứ sử dụng làm thuốc chữa trị vết thương.

Pelecyphora Aselliformis

P. Strobiliformis có dạng hình cầu nhỏ. Đỉnh cây có lớp nỉ (feltlike), nốt rỗ được sắp xếp theo độ nghiêng. Gai bé, xuất hiện trên các thân cây còn nhỏ và nhanh chóng rụng đi. Hoa có kích thước 2,5cm mọc trên đỉnh cây, màu tím sáng.

Pelecyphora Strobiliformis

Xương rồng *Pereskia*

✧ **Xuất xứ** Giống xương rồng này phân bố từ Florida đến khắp Nam Mỹ. P. Miller (1691-1771), nhà thực vật học đã đặt tên cho nó vào năm 1754. Thỉnh thoảng tên cũ *Peireskia* vẫn được sử dụng. Một số loài trước đây của nó đã được liệt kê vào giống *Rhodocactus*.

✧ **Đặc điểm** Loài này mọc giống như một bụi cây. Bình thường lá của nó mọc ở nách lá trên những nướm và thân chỉ có một ít gai.

Hoa mọc riêng lẻ, từng chùm hoặc từng chùy (một kiểu cụm hoa). Hoa có màu trắng, vàng hoặc hồng.

✧ **Cách chăm sóc** Vào mùa hè, *Pereskia* cần nơi có độ ẩm và ấm. Đặt cây ở bóng râm có ánh sáng tốt hơn là dưới nắng mặt trời gay gắt. Vào mùa đông không nên để nó ở nơi có nhiệt độ dưới 40°F (4,4°C) và hơi ẩm ở mức độ vừa phải. Đất

trồng thích hợp cần nhiều mùn, hơi ẩm và lá cây đã mục rữa.

Pereskia rất phù hợp trồng trong môi trường nước.

✧ **Sự nhân giống** Nhân giống bằng cành giâm.

Cây *Pereskia* và hoa của nó.

❖ **Các loài khác** *P. Aculeata* cao đến 10m, thân ốm, lá dài 7cm, có cuống ngắn và thon dài. Một số gai được tìm thấy trong các nách lá, hoa rộng khoảng 4,5cm và mọc thành cụm. Màu hoa gồm trắng, vàng và hồng.

P. Bleo cao 7m và mọc nhiều nhánh. Lá của nó dài 20cm, rộng 5cm, mọc trên thân cây. Gai ngắn, chắc khỏe, có màu đen. Hoa màu hồng.

P. Grandifolia giống như bụi cây hoặc dạng cây và cao đến 5m. Lá dài 15cm. Hoa lớn luôn xuất hiện ở cuối nhánh cây và màu hồng. Loài này rất phù hợp trong việc cấy ghép thân rễ.

P. Sacharosa có hoa màu hồng hơi đỏ tía.

Xương rồng Pilosocereus Palmeri

❖ **Xuất xứ** Cây xương rồng khế có lông này có nguồn gốc từ Brazil. Nó được đặt tên vào năm 1956 bởi hai nhà thực vật học người Anh là R. S. Byles và G. D. Rowley. Với tên gọi cũ thì nó được liệt kê vào giống *Cephalocereus* và *Pilocereus*. Các loài khác cũng đã được tìm thấy trong các tài liệu thuộc giống *Pseudopilosocereus*.

❖ **Đặc điểm** *Pilosocereus Palmeri* cao đến 6m. Thân màu xanh

Pereskia Sacharosa

đậm và mảnh khảnh. Gân lá tròn, màu lục xám, mọc trên đỉnh cây. Gai dài 3cm, màu xám, còn các cây giống con lớn hơn có màu vàng. Gai ở giữa dài 3cm màu nâu nhạt. Đỉnh cây được bao phủ bởi một lớp lông dày đặc kéo dài đến gân lá, những nụ dầu nằm ở đỉnh thân. Hoa dày có màu hồng xám.

THÔNG TIN BỔ SUNG

Hoa *Pilosocereus Palmeri* nở vào đêm, mùi giống củ hành hoặc cải bắp thối, đặc điểm này đã thu hút các con dơi đến để thụ phấn cho nó.

Pilosocereus Palmeri

❖ **Cách chăm sóc** Loài này rất khỏe mạnh. Vào mùa hè nó cần được đặt ở một nơi thoáng khí và có nắng. Đất trồng có sỏi, chất mùn và tính acid nhẹ. Vào mùa đông phải giữ cây ở nhiệt độ 50°F (10°C).

❖ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống.

❖ **Các loài khác** *P. Glaucescens* và *P. Pentaedrophorus* ra hoa màu trắng trong khi *P. Werdermannia-nus* nở hoa màu trắng xanh.

Xương rồng Rebutia

Giống xương rồng lùn

❖ **Xuất xứ** Giống xương rồng hình cầu nhỏ bé này bao gồm rất nhiều loài, được phân bố rộng rãi ở phía Đông Bắc của Bolivia và Argentina. Ở đây chúng thường mọc trên những vùng đất cằn cỗi và cao so với mặt nước biển. Nhà thực vật học người Đức K. M. Schumann (1851-1904) đã tìm ra giống này vào năm 1895. Ngày nay giống này gồm có các loài của *Aylostera*, *Digitorebutia*, *Lobivia*, *Mediolobivia*, *Sulcorebutia* và *Weingartia*.

❖ **Đặc điểm** Đây là những cây xương rồng lùn nhất trong giới xương rồng, hoa hình chuông

Rebutia Albiflora

nhô ra khắp phía. Gai rất cứng và nhẹ, gân lá giống nốt rỗ của xương rồng *Mammillaria*. Nhánh của *Rebutia* mọc tự do.

✧ **Cách chăm sóc** Vào mùa hè cây xương rồng nhỏ này cần đặt ở ngoài trời, nó thích hợp với nơi đầy nắng và thoáng khí. Vào mùa đông nó cần một nơi mát mẻ khoảng 45°F (8°C) và chỉ tưới ít nước. Vào mùa xuân, chỉ bắt đầu tưới nước khi các nụ hoa đầu tiên đã xuất hiện. Vì chúng rất nhạy cảm với độ ẩm nên cần tưới nước từ gốc

cây. Đất trồng phải có cát. Nền bón phân thường xuyên vào mùa hè.

✧ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống.

✧ **Các loài khác** *R. Albiflora* chỉ cao 2,5cm. Loài này tạo ra các nhánh cây dày đặc. Gân lá chuyển thành các bướu cây nằm cách nhau khá xa. Những nướm có màu vàng nhạt, gai nhỏ. Gai ở giữa màu nâu nhạt mọc ở dưới gốc. Loài này nở hoa màu trắng, đường sọc ở giữa màu hồng nhạt.

THÔNG TIN BỔ SUNG

Giống xương rồng này đặt theo tên của một người bán rúp vang người Pháp, đồng thời cũng là người trồng xương rồng, P. Rebut (1830-1898), để tưởng nhớ đến ông.

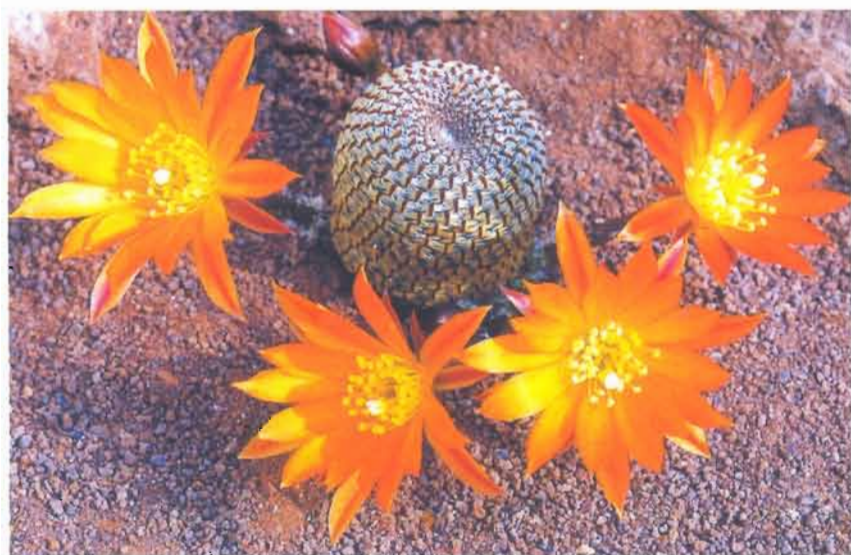
Rebutia Famatinensis

R. Deminuta cao 6cm, có rất nhiều nhánh và các nốt rễ mọc thành hàng. Nó có lông cứng màu trắng và ở đầu là màu nâu. Hoa có màu cam đậm với đường kính hơn 3cm.

R. Famatinensis có thân hình trụ ngắn và cao khoảng 3,5cm. Loài này thường mọc nhánh tự do. Gai mọc tỏa tròn màu trắng giống lông cứng nhưng mềm mại, còn gai ở giữa màu nâu khỏe hơn và giống cây kim. Loài này ra hoa màu đỏ tươi.

R. Heliosa cao khoảng 2cm. Nó có rễ cái lớn, gân lá xoắn lại theo hình xoắn ốc. Nét nổi bật là gai chúng mọc tỏa tròn màu trắng nằm sát thân cây và hướng xuống dưới như một

Rebutia Heliosa

cái lược. Chúng không mọc gai giữa. Hoa màu cam có đường kính khoảng 4cm.

R. Kupperiana có hình dạng hơi tròn và chỉ cao 3cm. Nó chỉ mọc một ít nhánh con, màu xanh thẫm. Những nùm có màu vàng nhạt. Gai mọc tỏa tròn nhỏ, màu trắng, ở đầu ngọn màu nâu. Gai ở giữa màu nâu, nặng hơn và dài gấp ba lần các gai tỏa tròn. *R. Kupperiana* nở hoa màu đỏ đồng.

R. Marsoneri có hoa màu vàng và nở vào đầu mùa xuân. Gai dài 5cm với nhiều màu sắc, đôi khi có màu trắng ngà nhưng thường là màu nâu nhạt.

▲ *Rebutia Kupperiana*

▼ *Rebutia Marsoneri*

Rebutia Neocumingii

Rebutia Rauschii

Rebutia Steinbachii

R. Neocumingii là loài xương rồng tương đối lớn với đường kính 10cm. Nó không mọc nhánh, gân lá thường chuyển thành các hàng bướu cây. Gai của nó màu vàng trắng, mọc thẳng đứng. Hoa kích thước 2,5cm, có màu từ cam đến vàng.

R. Rauschii cao 1,25cm nhưng rộng đến 3cm. Thân cây có màu xanh đen đến tím rất nổi bật. Gai mọc tỏa tròn màu đen dài khoảng 1cm, cong xuống giống như hình cái móc và nằm sát thân. Xương rồng này không có mọc gai ở giữa. Hoa có màu hồng, cổ hoa màu trắng còn nhị màu đỏ.

R. Steinbachii cao 6cm. Gai màu đen dài 2,5cm, tuy nhiên cây này thường ít có gai. Hoa dài 3,5cm và có màu đỏ tươi.

Rebutia còn có rất nhiều loài khác nữa. Dưới đây là một số loài được biết đến nhiều nhất:

R. Glomeriseta nở hoa vàng.

R. Krainziana có hoa màu đỏ thẫm.

R. Minuscula và *R. Senilis* cũng có hoa màu đỏ.

R. Arenacea nở hoa màu vàng.

R. Aureiflora có hoa màu vàng chanh hoặc từ đỏ đến tím.

R. Einsteinii nở hoa màu vàng.

Xương rồng *Rhipsalis*

Giống xương rồng tâm gửi

✧ **Xuất xứ** Giống xương rồng này không như những giống xương rồng thông thường mà nó rất đa dạng, đến nỗi không thể phân loại được. *Rhipsalis* được phát hiện ở Madagascar và Sri Lanka. Nó cũng thường được tìm thấy trong các khu rừng ở Brazil, Nam Mỹ và Florida.

✧ **Đặc điểm** Dù mỏng như một sợi dây hay dày như một ngón tay thì thân của cây xương rồng này đều có chung một đặc điểm: chúng gắn liền với nhau thành các đốt rất dài, nhánh cây là các vòng lá mọc xum xuê và rủ xuống. Các chỗ nối thường bằng phẳng và giống như những cây xương rồng dạng lá khác. Tờ điểm cho vẻ đẹp của cây chính là quả của nó, chúng tạo thành như chuỗi ngọc trai tròn với các màu như trắng, đỏ hoặc tím. *Rhipsalis* phát triển như thực vật biểu sinh. Nó không có gai mà chỉ xuất hiện một vài lông cứng. Nó không có các tế bào trữ nước cho cây, nên phải tưới nhiều nước.

✧ **Cách chăm sóc** Vào mùa hè, *Rhipsalis* có thể đặt ở ngoài trời nơi có bóng mát, nó không thích nhận ánh nắng mặt trời trực tiếp. Vào mùa đông,

Rhipsalis Grandiflora

không nên để cây ở nhiệt độ dưới 50°F (10°C) và phải tưới nước thường xuyên. Bạn nên giảm tưới nước vào mùa thu, mùa đông là mùa nở hoa nên cây cũng cần ít nước hơn. Nó cần đất trồng nhiều mùn, có thêm lá cây đã mục nát.

Hoa của xương rồng *Rhipsalis Grandiflora*

Rhipsalis Paradoxa

✧ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống và cành giâm.

✧ **Các loài khác** *R. Clavata* lúc đầu mọc dựng đứng sau đó sẽ đổ xuống như thác. Thân cây dạng chùy, phân nhánh. Hoa trắng hình cái chuông.

R. Crispata có thân hình gợn sóng và mọc đối xứng. Hoa màu vàng kem được nở thành từng cụm.

R. Grandiflora cũng được biết đến là loài *Rhipsalis* hoa to. Nó mọc thành một bụi cây rậm rạp, thân mảnh, không dày hơn 1cm. Hoa có đường kính 2,5cm, mọc một bên và có màu trắng ngà với các sọc xanh.

R. Paradoxa mọc như một bụi cây. Các nhánh cây ngắn (5cm) tạo thành 3 góc nối với nhau tại các góc. Hoa màu trắng, dài 2cm mọc đơn lẻ trên phần cuối của thân cây.

R. Pilocarpa mọc nhánh dưới dạng các vòng lá. Thân dài 12cm, mọc rậm rạp. Gân lá mờ, màu xanh xám và có lông cứng thay cho gai. Hoa có mùi thơm thoang thoảng, màu từ vàng xám đến xanh nhạt với độ rộng khoảng 2,5cm.

◀ *Rhipsalis Pilocarpa*

Xương rồng Schlumbergera

Xương rồng Giáng Sinh (Christmas Cactus)

✧ **Xuất xứ** Chuyên gia xương rồng người Pháp A. C. Lemaire (1800-1871) đã phát hiện *Schlumbergera*, giống cổ nhất của các cây xương rồng dạng lá mọc um tùm, vào năm 1858. Nó có xuất xứ từ Brazil và được tìm thấy ở độ cao 400 - 2.000m so với mặt nước biển. Một vài loài trước đây đã được liệt kê vào giống *Epiphyllanthus* hoặc *Zygocactus*.

✧ **Đặc điểm** Xương rồng Giáng Sinh (Christmas Cactus) mọc giống như một bụi cây, thân dài 3 - 5cm, bằng phẳng, có khía hình chữ V giống dạng lá ở cả hai bên và các thân cây nối liền với nhau. Nó có hoa rất to, nhiều sắc màu khác nhau như màu đỏ và hồng, nở suốt cả ngày.

✧ **Cách chăm sóc** *Schlumbergera* cần bóng râm nhiều hơn ánh nắng, đồng thời nó phải được giữ ẩm và ấm. Đất trồng thích hợp là có tính acid nhẹ và giàu dinh dưỡng. Một căn phòng sáng sủa ở nhiệt độ khoảng 50°F (10°C) là nơi thích hợp cho cây khi trời vào đông.

Schlumbergera Truncata ➤

LỜI KHUYÊN

Thời gian nở hoa của xương rồng *Schlumbergera* có thể kéo dài, nếu cây được đặt ở nơi mát mẻ hơn (khi các nụ hoa đã hình thành).

Schlumbergera Hybrid

Hoa của *Schlumbergera*

❖ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống và cành giâm.

❖ **Các loài khác** *S. Russeliana* cao đến 1m. Thân cây là các

Các cây lai của *Schlumbergera*

đốt tròn, dài 3,5cm với màu xanh nhạt và gân lá trung tâm có thể nhìn thấy được. Một số gai giống lông được tìm thấy ở cuối các đốt. Hoa có màu đỏ đậm sáng với kích thước khoảng 5,5cm.

S. Truncata là loại hoang dã của giống xương rồng Giáng sinh. Nó mọc như một bụi cây nhỏ cao khoảng 30cm. Cây có nhiều thân đốt dài đến 4,5cm và khớp nhau. Những nướm giống như nỉ, lông cứng, ngắn và chắc khỏe. Hoa có kích thước 8cm xuất hiện ở phần cuối của thân, nở một lần hai hoặc ba hoa, có màu hồng, đỏ và đỏ tím.

S. Orssichiana dài 9cm, hoa có màu từ đỏ thẫm đến đỏ tươi.

Có rất nhiều cây lai của *Schlumbergera* ra hoa với vô số màu sắc, đó là xương rồng Giáng sinh. Hoa của chúng tuyệt đẹp với các màu như màu hồng, đỏ, tím hoặc cả hai màu.

Xương rồng *Sclerocactus*

❖ **Xuất xứ** Giống xương rồng này có xuất xứ từ Tây Nam của nước Mỹ. Theo tên khoa học hiện tại thì nó bao gồm các loài đại diện của *Ancistrocactus*, *Coloradoa*, *Echinocactus*, *Echinomastus*, *Glandulicactus*, *Hamatocactus*, *Mammillaria*, *Neolloydia*, *Pediocactus*, *Toumeyia* và *Theocactus*. Giống này được đặt tên bởi hai chuyên gia xương rồng nổi tiếng là N. Lord Britton (1859-1934) và J. N. Rose (1862-1928).

❖ **Đặc điểm** Xương rồng này đầu tiên có hình cầu sau đó phát triển thành hình trụ, đôi khi cũng có hình quả trứng. Gai của nó dài, thường dẹt, đôi khi có dạng cái móc. Hoa hình phễu, giống cái chuông và nở cả ngày.

❖ **Cách chăm sóc** Vì *Sclerocactus* đến từ các vùng nóng, khô nên cần phải giữ nó ở một nơi ấm và có nắng trong suốt mùa hè. Đất trồng nên có cát vì

Sclerocactus không thích rễ bị ướt. Vào mùa đông tốt nhất là giữ cho cây được khô ráo và mát mẻ (khoảng nhiệt độ 32°F [0°C]). Các cây được cấy ghép thường đẹp hơn.

❖ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống và cấy ghép.

❖ **Các loài khác** *S. Intertextus* cao gần 12cm và có đường kính hơn 6cm. Thân màu xanh.

Sclerocactus intertextus

Sclerocactus Papyracanthus

Đỉnh cây mịn như lông và hơi rủ xuống. Vô số gai tỏa tròn quấn vào nhau và nằm sát thân. Ngược lại, gai ở giữa mọc thẳng đứng và có màu đỏ nhạt. Hoa có màu từ tím xám đến trắng ngà, các cánh hoa màu trắng và có đường kính là 2,5cm.

S. Papyracanthus thường được gọi là *Xương rồng cỏ* (*Grampa* (*Grampa* Grass Cactus)) vì vòng gai của nó nhô ra có màu nâu nhạt nên trông như cỏ trên các cánh đồng. Hoa của nó to khoảng 1cm, mịn màng và trắng lấp lánh.

S. Unguispinus có thân dạng hình cầu và mọc cao khoảng 10cm. Đỉnh có gai mịn như len. Gân lá là các bướu cây. Một số gai mọc tỏa tròn, màu trắng quấn vào nhau. Gai ở giữa trùng màu với cánh hoa và nặng hơn các gai tỏa tròn. Một trong những gai này dài đến 4cm và hướng xuống dưới, có màu nâu đậm và cong lại giống như cái móc. Hoa có kích thước khoảng 2cm, màu xanh nhạt và ở giữa hoa pha lẫn màu đỏ.

S. Erectocentrus có thân hình trụ và màu xám hơi xanh. Hoa màu hồng.

S. Johnsonii có gai màu đỏ

Sclerocactus Unguispinus

nhạt và dài 6,5cm, hoa màu hồng, có thể cũng có màu trắng và màu hồng tím.

S. Mariposensis nở hoa màu nâu hồng.

Xương rồng *Selenicereus*

Xương rồng dạng dây leo
(Climbing Cactus)

✧ **Xuất xứ** Gần như 30 loài của giống này đều được tìm thấy ở Trung và Nam Mỹ. *Selenicereus* được đặt tên bởi hai nhà thực vật học người Bắc Mỹ là N. Lord Britton (1859-1934) và J. N. Rose (1862-1928). Các nguồn dữ liệu cũ liệt kê loài này vào các giống như *Cereus*, *Cryptocereus*, *Deamia* và *Strophocactus*.

✧ **Đặc điểm** *Selenicereus* mọc như một bụi cây có thân ốm và dài với vô số rễ cây lộ thiên. Thân cây có góc và thường mọc gai. Gai ngắn, trên những thân cây mới mọc thường không có gai. Điều nổi bật nhất về giống này là hoa của nó nở rất to, có thể đạt đến đường kính hơn 30cm. Ở một số loài chúng có mùi thơm vani với nồng độ cao. Mỗi hoa nở ra thường chỉ trong một đêm. Khi bình minh đến thì các hoa nở sẽ héo tàn.

✧ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống và cành giâm.

Selenicereus Grandiflorus

✧ **Cách chăm sóc** *Selenicereus* có thể đặt trong nhà ở nơi có ánh sáng nhưng không nên đặt dưới ánh nắng mặt trời gay gắt. Thân nó dài, có thể tự leo lên một giàn

THÔNG TIN BỔ SUNG

Năm 1991, tiến sĩ W. Hoffmann ở Greisenheim, người Đức đã khám phá ra *S. Megalanthus*, loài xương rồng đóng một vai trò rất lớn như một giống cây để trồng ở Bolivia và Colombia. Quả của nó gọi là *pitaya*, rất ngon.

Selenicereus Hamatus

mắc cao hoặc cần sự hỗ trợ khác. Cây mọc xum xuê đến nỗi nó có thể bao phủ cả một cửa sổ chỉ sau vài năm. *Selenicereus* cũng cần tưới nước vào mùa hè. Nên giữ nó khô ráo và mát mẻ (khoảng 40°F [4,4°C]) vào mùa đông. Đất trồng nên có một ít chất mùn.

❖ **Các loài khác** Hoa của *S. Grandiflorus* có mùi thơm nồng, nở dày đặc với kích thước đến 30cm. Những cánh hoa ở ngoài có màu nâu, còn bên trong có màu từ trắng đến kem. Thân chỉ dày 2,5cm và là dạng thân leo. Một vài gai có màu vàng nhạt bất thường và nhanh chóng rụng đi.

S. Pteranthus có hoa màu trắng tinh khiết. Hoa có thể đạt đến đường kính 33cm, tuy nhiên nó không có mùi thơm.

S. Hamatus với hoa có đường kính đến 40cm. Loài này có hoa nở to nhất. Hoa có màu từ nâu đến xanh nhạt ở bên ngoài, còn bên trong màu trắng.

S. Macdonaldiae có thân ốm, rất dài, đến 1m. Hoa có đường kính hơn 35cm, đài hoa cong lại có màu đỏ nhạt hoặc cam còn cánh hoa màu trắng tinh khiết.

LỜI KHUYÊN

Selenicereus có bộ rễ lộ thiên vì thế đôi khi nó không cần giàn mắc cao hay khung sườn trên các bức tường nhám.

S. Coniflorus có gai dài gần 1,25cm ló ra giống như các tia trên thân cây mỏng. Hoa có màu trắng, xanh, thơm thoang thoảng và mọc ở dưới thân.

S. Inermis hoàn toàn không có gai, lúc đầu chỉ mọc một vài chiếc lông cứng. Hoa trắng, phần cuối của hoa màu đỏ nhạt và có đường kính khoảng 15cm.

S. Kunthianus có thân màu xanh nhạt, gai cứng và lai truyền chéo. Hoa trắng có hương thơm với đường kính đến 23cm và bên ngoài hoa màu hồng.

S. Nelsonii và *S. Pringlei* có hoa màu trắng, dài 20cm.

Selenicereus Macdonaldiae

Xương rồng Stenocereus

❖ **Xuất xứ** Loài xương rồng hình trụ này vốn xuất xứ từ phía Nam của nước Mỹ và Mexico. Một nhà nghiên cứu xương rồng người Ý, V. Riccobono (1861-1943) đã đặt tên cho xương rồng này. Theo dữ liệu cũ, một số loài vẫn được tìm thấy dưới

giống *Cereus*, *Hertrichocereus*, *Machaerocereus*, *Marshalllocereus*, *Pachycereus* và *Ritterocereus*.

❖ **Đặc điểm** Xương rồng hình trụ này thường mọc nhánh ở gốc và hiếm khi hình thành nhánh trên đỉnh cây. Nó có thể cao đến 15m. Thân cây thường màu xanh đậm. Hoa có dạng hình chuông,

Stenocereus Dumortieri

nở vào đêm, xuất hiện trên đầu một chuỗi lông cứng.

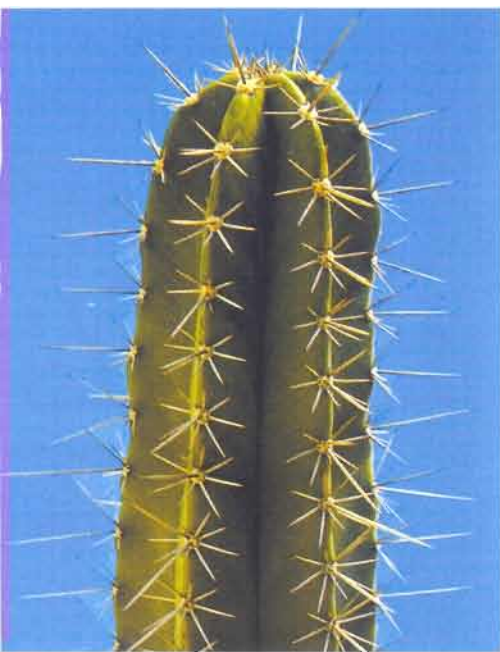
✧ **Cách chăm sóc** Vào mùa hè, *Stenocereus* cần một không gian mở thoáng khí, đầy nắng và ẩm. Vì nó không thích rễ bị ẩm ướt nên đất trồng không cần nhiều mùn nhưng phải trộn thêm ít cát. Nên cẩn thận trong việc tưới nước: ít nước sẽ tốt hơn nhiều nước. Vào mùa đông, cần phải giữ cho nó khô ráo và mát mẻ ở nhiệt độ khoảng 32°F (0°C).

✧ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống và cành giâm.

✧ **Các loài khác** *S. Dumortieri* có thể cao đến 15m và đường kính 30cm, có màu xanh nhạt. Gai của nó thường có màu trắng vàng, gai ở giữa dài khoảng 3cm. Hoa có kích thước khoảng 5cm, màu trắng còn bên ngoài hoa màu đỏ nâu.

S. Eruca mọc theo kiểu bò và có thể dài đến 3m. Thân cây dày khoảng 8cm, rễ mọc một bên, còn ngọn cây lại mọc thẳng đứng. Nó không mọc nhánh lớn. Gai dẹt, dày, có màu từ trắng đến xám. Hoa màu trắng dài khoảng 15cm.

Stenocereus Eruca

Stenocereus Prinosus

Stenocereus Thurberi

S. Prinosus có thể cao 7m, hoa màu lục xám và trắng có bụi phấn phủ đầy, mọc trên đầu thân cây. Gân lá mọc theo chiều dọc có rãnh rất sắc. Gai màu nâu xám, trên đầu gai màu đỏ nhạt. Gai ở giữa khoảng 3cm và dài hơn các gai khác. Hoa với đường kính 10cm, có màu trắng hồng.

S. Thurberi được biết đến như cây xương rồng đàn ống (*Organ-pipe Cactus*), vì thân cây

không tách biệt rõ ràng tại gốc mà đứng gần nhau và mọc thẳng trong một đường vòng rộng. Xương rồng này có thể cao đến 7m. Hoa có kích thước 7,5cm với màu tím sáng.

S. Beneckei nở hoa màu ngà cộng với sự lấp lánh của màu đỏ.

S. Queretaroensis có hoa màu đỏ sáng, kích thước 9cm.

S. Stellatus có hoa dạng hình trụ màu hồng xám.

Stephanocereus Leucostele

Xương rồng *Stephanocereus Leucostele*

✧ **Xuất xứ** Xương rồng hình trụ màu trắng này được đặt tên bởi một nhà nghiên cứu thực vật học rất giỏi là A. Berger (1871-1931), nó xuất xứ từ các khu rừng khô hạn ở phía Bắc Brazil. Các dữ liệu cũ đã liệt kê loài này thuộc về giống *Cephalocereus* hoặc *Pilocereus*.

✧ **Đặc điểm** Xương rồng hình trụ này cao đến 3m và đường kính đến 8cm. Trông nó nhẹ và trắng vì những núp được bao phủ bằng lớp lông trắng, gai của nó cũng màu trắng. Gai ở giữa dài, có màu vàng nhạt. Lớp nùi dầu mịn trắng và lông cứng dài, dày đặc, có màu vàng, mọc trên các cây đã trưởng thành. Phần

sau cùng tương tự như chóp của các lông cứng trong khi lớp nùi dầu được tạo mới mỗi năm. Hoa trắng giống cái chuông, có kích thước khoảng 7cm và ở cuối hoa có màu vàng nhạt.

✧ **Cách chăm sóc** Đối với *Stephanocereus Leucostele*, điều quan trọng là vào mùa hè cần đặt nó ở một nơi có nắng và thoáng khí. Đất trồng

phải có một ít chất mùn. Vào mùa đông, cây cần được giữ mát mẻ, ở nhiệt độ 32°F (0°C). Đồng thời nó cũng cần được giữ khô ráo.

✧ **Sự nhân giống** Nhân giống bằng hạt giống và cành giâm.

✧ **Các loài khác** Chỉ có một loài khác được biết đến đó là *S. Leutzelburgii*, một cây không mọc nhánh.

Xương rồng *Stetsonia Coryne*

✧ **Xuất xứ** Giống này có xuất xứ từ Tây Bắc Argentina và miền Nam của Bolivia. Nó được phát hiện bởi hai nhà thực vật học N. Lord Britton (1859-1934) và J. N. Rose (1862-1928). Loài này trước đây đã được liệt kê vào giống *Cereus*.

❖ **Đặc điểm** Xương rồng hình trụ màu xanh nhạt này mọc như một cây xanh có đỉnh cây xòe rộng. Nó có thể cao đến 8m, thân có đường kính gần 40cm và dài 60cm. Gai màu vàng nâu nhạt hoặc trắng, đôi khi ở đầu gai màu đen và dài khoảng 3cm.

Gai ở giữa dày, chắc khỏe, dài đến 5cm và hơi nhô ra so với các gai khác. Hoa màu trắng với kích thước 15cm, nở vào đêm.

❖ **Cách chăm sóc** *Stetsonia* thích được đặt ở nơi đầy nắng và ẩm vào mùa hè. Vì nhạy cảm với độ ẩm, nên nó cần đất trồng có cát và xốp. Vào mùa đông, phải giữ cây khô ráo và ở nhiệt độ khoảng 32°F (0°C).

❖ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống và cành giâm.

❖ **Các loài khác** Chỉ có duy nhất loài này được biết đến.

LỜI KHUYÊN

Stetsonia xuất xứ từ đồng hoang rất khô hạn và mọc trên các vụn đất đá, vì vậy bạn chỉ nên tưới nước cho cây ở một mức độ vừa phải.

Stetsonia Coryne

Xương rồng *Strombocactus Disciformis*

❖ **Xuất xứ** Xương rồng này có xuất xứ từ các vùng khô hạn ở phía Đông Mexico. Nó mọc trên sườn núi đầy đá nhỏ khô cằn và thậm chí là trong các kẽ đá. Các nhà thực vật học N. L. Britton (1859-1934) và J. N. Rose (1862-1928) đã đặt tên cho giống này vào năm 1922. Các nguồn dữ liệu cũ đã liệt kê xương rồng

Strombocactus Disciformis

này vào các giống *Echinocactus*, *Mammillaria* và *Ariocarpus*. Các loài khác trước đây được liệt kê vào giống *Strombocactus* thì nay thuộc vào *Neolloydia*.

❖ **Đặc điểm** Xương rồng hình cầu bằng phẳng, màu xanh xám này thường không to hơn 8cm. Gân lá của nó chuyển thành các bướu cây dày. *Strombocactus* chỉ có một vài chiếc gai giống lông cứng. Các gai này nhanh chóng rụng đi, chỉ còn một vài chiếc ở gần đỉnh cây và từ chỗ này sẽ xuất hiện đóa hoa trắng dài 4cm.

❖ **Cách chăm sóc** Xương rồng này cần ánh nắng mặt trời gay gắt và nóng. Nó không thích rễ bị ướt, đất trồng không nên chứa nhiều chất mùn mà phải có nhiều cát và sỏi.

❖ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống. Những cành giâm còn mới thường được ghép trên *Pereskopsis*, sau đó chúng sẽ nở hoa vào năm thứ hai.

❖ **Các loài khác** Giống *Strombocactus* chỉ có duy nhất loài này.

LỜI KHUYÊN

Vào mùa hè nên tưới ít nước cho *Strombocactus*.

Xương rồng *Thelocactus*

✧ **Xuất xứ** *Thelocactus* được tìm thấy ở Texas, New Mexico và phía Bắc Mexico. Hai nhà thực vật học N. L. Britton (1859-1934) và J. N. Rose (1862-1928) đã đặt tên cho nó và ngày nay tên gọi này vẫn được chấp nhận. Trong các nguồn dữ liệu cũ thì loài này đã được liệt kê vào các giống như *Echinocactus*, *Ferocactus*, *Gymnocactus* và *Hamatocactus*. Một số loài *Thelocactus* trước đây ngày nay được đưa vào loài *Neolloydia*.

✧ **Đặc điểm** Xương rồng này thoát đầu có dạng hình cầu, sau đó phát triển thành hình thon dài. Gân lá là các bướu cây. Gai chắc, khỏe và đôi khi có sợi thô. Chúng xếp từ màu trắng, vàng qua màu đỏ và đến màu nâu – cây nào cũng thế. Gai ở giữa thường dẹt.

✧ **Cách chăm sóc** Loài xương rồng khỏe mạnh này thích nơi ẩm và có nắng. Nó không thích rễ bị ướt, môi trường đất trồng thích hợp là có nhiều mùn, nhiều cát và sỏi. Vào mùa đông *Thelocactus* nên được giữ ở nhiệt độ khoảng 32°F (0°C) và thật khô ráo, nhưng phần rễ khỏe mạnh thì không được để khô hoàn toàn.

✧ **Sự nhân giống** Nhân giống

Thelocactus Heterochromus

từ hạt giống và cấy ghép các cành giâm.

✧ **Các loài khác** *T. Heterochromus* là xương rồng hình cầu, lùn mập, chỉ cao 15cm và có màu xanh đậm. Gân lá là các mụn cơm tròn. Chúng co quắp lại khi vào đông. Những núm trắng tạo ra sự đối lập với màu đỏ nhạt đến nâu nhạt của các gai. Hoa của nó có màu tím và đường kính khoảng 10cm.

T. Rinconensis có thân từ màu xám đến xanh đậm, dày 12cm và có gân lá rất giống

Thelocactus Rinconensis

Thelocactus Setispinus

với bướu cây. Gai tỏa tròn, dài 1,5cm, không mọc ở giữa. Hoa có màu trắng với đường kính 4cm.

T. Setispinus lúc đầu có dạng hình cầu sau đó phát triển thành hình thon dài. Nó có thể đạt đến kích thước 15cm. Gai mọc tỏa tròn dài đa dạng, có màu nâu và trắng. Gai ở giữa có đầu hơi cong lại như cái móc, dài hơn các gai xung quanh và có màu nâu đậm rất nổi bật. Hoa dài 7cm và có màu vàng mịn bóng kết hợp với màu đỏ nằm giữa.

T. Tulensis đạt đến đường kính 12cm, hình cầu và không biến đổi thành hình thon dài khi nó đã trưởng thành. Thân cây màu xanh đậm, có các bướu hình nón. Gai mọc tỏa tròn, màu nâu sau đó biến đổi thành màu trắng và dài 4cm, gai ở giữa thẳng hoặc cong lại có màu như màu cánh hoa và ở đầu gai màu tối. Hoa màu trắng bạc hoặc hồng, có thể đạt kích thước 4cm, còn các đường sọc ở giữa màu đỏ thẫm.

T. Bicolor có hoa màu hồng tím.

T. Conotheos nở hoa màu tím đỏ.

T. Hexaëdrophorus có hoa màu trắng.

T. Leucacanthus nở hoa màu vàng.

Thelocactus Tulensis

Hoa của *Uebelmannia Pectinifera*

Xương rồng *Uebelmannia Pectinifera*

❖ **Xuất xứ** Xương rồng này có xuất xứ từ bang Brazilian của Minas Gerais, Serrado Espinhaco. Nó mọc ở độ cao 1.000m so với mặt nước biển, trên đất cát chứa thạch anh. Chuyên gia xương rồng Hà Lan, A. F. H. Buining (1901-1980) đã phát hiện ra giống xương rồng này vào năm 1966 và đến nay nó vẫn chưa được giới khoa học nghiên cứu.

❖ **Đặc điểm** Xương rồng hình cầu mang dáng dấp hình trụ này có gân lá mọc thẳng đứng.

Uebelmannia Pectinifera

Uebelmannia Pectinifera có thể cao đến 50cm và dày khoảng 15cm. Thân cây màu nâu đỏ và được bao phủ bằng một lớp sáp màu xám. Gai có màu nâu đậm, dựng đứng thành từng bó sát nhau. Hoa nhỏ, có màu vàng xanh.

✧ **Cách chăm sóc** *Uebelmannia* có thể đặt ở nơi có nắng vào mùa hè nhưng cần độ ẩm cao.

Môi trường đất trồng cần nhiều sỏi, không có chất mùn. Vào mùa đông cần giữ khô cho cây ở nhiệt độ trên 40°F (4,4°C).

✧ **Sự nhân giống** Nhân giống từ hạt giống.

✧ **Các loài khác** *U. Buiningii* thường có thân màu nâu đỏ. Gai mọc từng cụm từ 4 - 8 chiếc có màu nâu nhạt, trên đầu sẫm màu và cong lại. Hoa màu vàng.

Rễ lộ thiên (*Aerial root*): Rễ mọc từ thân cây và nằm trên mặt đất (ví dụ ở xương rồng *Epiphytes*).

Núm (*Areole*): Núm được miêu tả giống như cấu trúc của một cái đệm mà gai, lông cứng và lông thường mọc lên trên đó. Hoa và thân cũng mọc ở đây, ngoại trừ *Mammillaria*.

Nách lá (*Axil*): Các điểm phát triển nằm ở cuối nốt rễ (như *Mammillaria*), lông, lông cứng, chồi cây và hoa cũng mọc lên từ vị trí này.

Thể sần (*Callus*): Tế bào bảo vệ được hình thành ở một vết thương trên thân cây xương rồng.

Gai ở giữa (*Central spine*): Khác biệt so với các gai xung quanh, thường dài, chắc khỏe hơn và có màu sắc khác biệt hơn.

Núi đầu (*Cephalium*): Vùng nở hoa, thường có lông cứng dày

Gai của cây xương rồng *Coryphantha*

Núi đầu ở xương rồng *Melocactus*

Sự hình thành mào gà ở loài *Mammillaria*

đặc hoặc có sự phát triển của lông tơ.

Chất diệp lục (Chlorophyll): Sắc tố xanh được tìm thấy ở các lục lục.

Hình thức có mào gà (Cristate form): Sự phát triển không bình thường, có hình dáng như cây mào gà, ở đó điểm đang phát triển sẽ trở thành mào gà.

Thực vật biểu sinh (Epiphytes): Thực vật mọc trên cây mà không hút chất dinh dưỡng của cây giống như thực vật ký sinh. Chúng bám chặt vào cây, một số thực vật cũng có rễ dài để nuôi dưỡng (rễ lộ thiên).

Giống (Genus): Thuật ngữ dùng để phân loại các loài có biểu hiện gần giống nhau.

Gai móc (Glochids): Gai đầy lông cứng và dễ dàng tách rời chúng ra (như *Opuntia* và *Pereskia*).

Cây lai (Hybrid): Kết quả của việc lai giống giữa hai loài khác nhau (ví dụ như *Epiphyllum*).

Hình thức kỳ quái (Monstrous form): Hình thức phát triển không bình thường ở đó gân lá và những núp đã bị biến đổi (như *Cereus Peruvianus* 'Monstrosus').

Bộ mạch được xếp thành vòng để dễ dàng nhận thấy.

Các bầu nhụy (Ovaries): Phần thấp nhất của một đóa hoa xương rồng, có vai trò như nơi chứa hạt giống.

Gai hình lược (Pectinate spines): Gai mọc theo chiều ngang ở cả hai phía trên những nùm thon dài.

Cánh hoa (Petal): Vòng trong của tràng hoa.

Gai mọc tỏa tròn (Radial spine): Đây là gai mọc thành cụm xung quanh gai ở giữa và khác biệt so với gai ở giữa cả về màu sắc lẫn hình dáng.

Gân lá (Rib): Thường mọc thẳng đứng trên thân của xương rồng.

Đài hoa (Sepal): Vòng ngoài của hoa (flower leaves).

Thực vật có bộ rễ cạn (Shallow-rooted plants): Thực vật có hệ rễ nằm sát bề mặt của đất trồng.

Loài (Species): Đơn vị phân loại cơ bản nhất.

Lỗ khí (Stomata): Nằm ở biểu bì, thực hiện quá trình trao đổi khí và thoát hơi nước của cây.

Cây mọng nước (Succulent): Thân cây chứa nhiều nước.

Gai (Thorns): Không chỉ tìm thấy riêng ở loài xương rồng mà còn ở hoa hồng. Chúng chính là chỗ

Gai hình lược ở loài *Pelecyphora*.

Gai ở giữa của xương rồng *Ferocactus*.

Cây *Schlumbergera* lại có hai sắc màu.

phồng lên của biểu bì, không giống với các gai khác. Các gai này tách rời ra rất dễ dàng.

Bó mạch (*Vascular bundle*): Mô tạo thành các tế bào theo chiều dọc mà ở đó nước, chất dinh dưỡng và chất hóa học được tạo ra từ thực vật đã được chuyển đổi.

Mục lục

Lời nói đầu	5
Đặc điểm chung của xương rồng	7
Xương rồng có xuất xứ từ đâu?	9
Xương rồng phát triển như thế nào?	13
Xương rồng trồng trong nhà	19
Các loài xương rồng tiêu biểu	53
Phụ lục	185

PHƯƠNG PHÁP TRỒNG & CHĂM SÓC XƯƠNG RỒNG

Elisabeth Manke

NHÀ XUẤT BẢN MỸ THUẬT

44B Hàm Long, Hoàn Kiếm, Hà Nội

ĐT : 38225473 - 39436126

Fax : 39436133

Chịu trách nhiệm xuất bản : **CÓ THANH ĐAM**

Biên tập : **Ngọc Tiến**

Trình bày : **Đông Phương**

Vẽ bìa : **Hs. Quốc Ân**

Sửa bản in : **Ngọc Tiến**

CÔNG TY CỔ PHẦN VĂN HÓA VĂN LANG - NS. VĂN LANG

40 - 42 Nguyễn Thị Minh Khai, Q.I, TP.HCM

ĐT 38.242157 - 38.233022 - Fax 84.38.235079

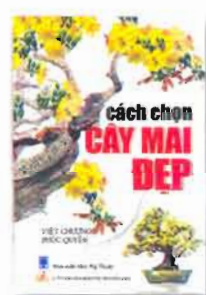
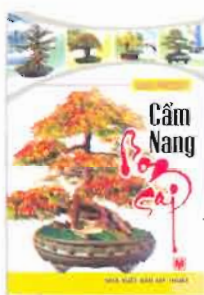
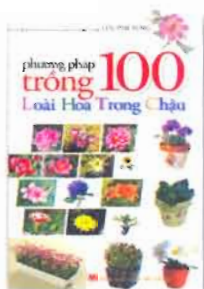
In 1000 cuốn khổ 14x22cm tại xưởng in Cty CP VH Văn Lang.

Số đăng ký KHXB QĐ-20/2009/CXB/30-54/MT ngày 05.01.2009

Quyết định xuất bản số: 142/QĐ - MT cấp ngày 17.04.2009.

In xong và nộp lưu chiểu quý 4 năm 2009.

PHƯƠNG PHÁP TRỒNG & CHĂM SÓC XƯƠNG RỒNG

PP trồng và chăm sóc xương rồng

8935073070563

77.000đ

Giá: 77.000đ

70/4-40-42 Ng.T.M.Khai, Q.7 * ĐT: 38242157 - 38253022 * Fax: 38235079
 31/36-01 Q.Trung, Q.CV * ĐT: 3.9894523 - 3.9894524 * Fax: 3.9894522
 16, 9 Đường Pongshu, Q.7 * ĐT: 22437264 - 39413306 * Fax: 39413306
 Email: vnlanguet@vnlanguet.com * Website: www.vnlanguet.com